

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Maribor

Tyrševa 15
2000 Maribor

Tel.: +386 (0)2 234-16-15, fax.: +386 (0)2 234-16-33

e-pošta: ommaribor@zgs.si

DVOLETNI NAČRT

za

XV. PTUJSKO - ORMOŠKO

LOVSKO UPRAVLJAVSKO OBMOČJE

za

LETI 2023 in 2024

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	1
2	OPIS LUO S SEZNAMOM LOVIŠČ	2
3	ŽIVLJENJSKO OKOLJE DIVJADI	4
3.1	Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi	5
3.2	Vpliv divjadi na njeno življenjsko okolje	11
3.3	Prostorske omejitve lova.....	20
4	ŽIVALSKÉ VRSTE - DIVJAD	21
4.1	Srna (<i>Capreolus capreolus</i>).....	21
4.2	Navadni jelen (<i>Cervus elaphus</i>).....	25
4.3	Damjak (<i>Dama dama</i>).....	26
4.4	Gams (<i>Rupicapra rupicapra</i>)	27
4.5	Muflon (<i>Ovis ammon musimon</i>)	29
4.6	Divji prašič (<i>Sus scrofa</i>)	32
4.7	Lisica (<i>Vulpes vulpes</i>)	36
4.8	Jazbec (<i>Meles meles</i>)	38
4.9	Kuna belica (<i>Martes foina</i>) in kuna zlatica (<i>Martes martes</i>).....	40
4.10	Navadni polh (<i>Glis glis</i>)	41
4.11	Pižmovka (<i>Ondatra zibethia</i>).....	42
4.12	Poljski zajec (<i>Lepus europaeus</i>)	43
4.13	Fazan (<i>Phasianus colchicus</i>)	45
4.14	Poljska jerebica (<i>Perdix perdix</i>).....	47
4.15	Raca mlakarica (<i>Anas platyrhynchos</i>)	48
4.16	Sraka (<i>Pica pica</i>), šoja (<i>Garrulus glandarius</i>) in siva vrana (<i>Corvus cornix</i>).....	50
4.17	Nutrija (<i>Myocastor coypus</i>)	52
4.18	Rakunasti pes (<i>Nyctereutes procyonoides</i>)	52
4.19	Evrazijski šakal (<i>Canis aureus</i>).....	52
4.20	Načrt dodajanja divjadi.....	55
5	EVIDENCE	56
6	PRILOGE NAČRTA	58

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1.1: Kronologija nastanka dvoletnega načrta za XV: Ptujsko-Ormoško LUO za 2023 in 2024.....	1
Preglednica 2.1: Pregled lovišč v LUO	2
Preglednica 3.1: Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi v obdobju 2017–2022	5
Preglednica 3.2: Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi v letih 2023 in 2024.....	9
<i>Preglednica 3.3: Škoda, ki jo je povzročila divjad v obdobju 2017–2022</i>	<i>11</i>
Preglednica 3.4: Opravljeni ukrepi za preprečevanje škod od divjadi v obdobju 2017–2022.....	13
Preglednica 3.5: Načrtovani ukrepi za preprečevanje škod v letih 2023 in 2024	13
Preglednica 3.6: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevesnih vrstah (skupinah) v letu 2020 popisna enota Slovenske gorice	16
Preglednica 3.7: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4 v popisni enoti Slovenske gorice	17
Preglednica 3.8: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevesnih vrstah (skupinah) v letu 2020 popisna enota Haloze	18
Preglednica 3.9: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4 v popisni enoti Haloze.....	19
Preglednica 4.1: Načrt odvzema srne po strukturi.....	22
Preglednica 4.2: Analiza odvzema srnjadi.....	24
Preglednica 4.3: Analiza odvzema navadni jelen	25
Preglednica 4.4: Analiza odvzema damjak.....	26
Preglednica 4.5: Načrt odvzema gamsov 2023 in 2024	27
Preglednica 4.6: Analiza odvzema gams.....	28
Preglednica 4.7: Načrt odvzema muflonov 2023 in 2024	30
Preglednica 4.8: Analiza odvzema muflon.....	31
Preglednica 4.9: Načrt odvzema divjih prašičev v osrednjem območju 2023 in 2024.....	33
Preglednica 4.10: Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom – osrednje območje	34
Preglednica 4.11: Analiza odvzema divji prašič – celotno LUO.....	35
Preglednica 4.12: Analiza odvzema lisic.....	37
Preglednica 4.13: Analiza odvzema jazbec	39
Preglednica 4.14: Analiza odvzema kun.....	41
Preglednica 4.15: Analiza odvzema pižmovka	42
Preglednica 4.16: Analiza odvzema poljskega zajca.....	44
Preglednica 4.17: Analiza odvzema fazana.....	46
Preglednica 4.18: Analiza odvzema poljska jerebica.....	47
Preglednica 4.19: Analiza odvzema raca mlakarica	49
Preglednica 4.20: Analiza odvzema sraka, šoja, siva vrana.....	51
Preglednica 4.21: Analiza odvzema šakala	54
Preglednica 4.22: Načrt vlaganj divjadi 2023 in 2024.....	55

KAZALO SLIK

Slika 1: Lovišča v XV. Ptujsko-Ormoškem LUO in položaj LUO v Sloveniji	3
Slika 2: Dinamika ovrednotenih škod po vrstah divjadi v LUO za obdobje 2017 - 2022	12
Slika 3: Škode in odvzem divjih prašičev v obdobju 2015 – 2020	12
Slika 4: Popisne enote v Ptujsko-Ormoškem lovsko upravljavskem območju	14
Slika 5: Značilne spremembe v deležu poškodovanih osebkov bukve v popisu 2020 glede na popis 2010.....	15
Slika 6: Skupna poškodovanost v letu 2020 po popisnih enotah - višinski razredi R1-R4	15
Slika 7: Primerjava deleža poškodovanih osebkov (objedenost) gozdnega mladja med popisi 2010, 2014, 2017 in 2020 za razrede R1-R4 v popisni enoti Slovenske gorice	17
Slika 8: Primerjava deleža poškodovanih osebkov (objedenost) gozdnega mladja med popisi 2010, 2014, 2017 in 2020 za razrede R1-R4 v popisni enoti Haloze	19

1 UVOD

Dvoletni načrt za XV. Ptujsko - Ormoško lovsko upravljavsko območje za leti 2023 in 2024 je sestavljen v skladu z Zakonom o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20 in 97/20 – popr., 44/22 in 158/22; v nadaljevanju: ZDLov). ZDLov določa izdelavo dvoletnih lovsko upravljavskih načrtov za lovsko upravljavska območja, znotraj katerih so opredeljena lovišča in lovišča s posebnim namenom. Za ta lovišča in lovišča s posebnim namenom se naredi razdelilnik s tem načrtom opredeljenega odvzema iz populacij divjadi in del v njihovem življenjskem okolju.

Dvoletni načrt za XV. Ptujsko - Ormoško lovsko upravljavsko območje za leti 2023 in 2024 v skladu z drugim odstavkom 79. člena Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/10 in 200/20) temelji na ciljih in usmeritvah Območnega načrta za XV. Ptujsko - Ormoško lovsko upravljavsko območje za obdobje 2011–2020.

Ob zgoraj navedenih predpisih je pričujoči načrt napisan tudi v skladu z:

1. Zakonom o gozdovih (Ur. l. RS, št. 30/93 in spremembe),
2. Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/10 in 200/20),
3. Uredbo o določitvi divjadi in lovnih dob (Ur. l. RS, št. 101/04, št. 81/14),
4. Odlokom o lovsko upravljavskih območjih v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Ur. l. RS, št. 110/04),
5. Uredbo o ustanovitvi lovišč s posebnim namenom v RS (Ur. l. RS, št. 117/04, št. 38/14),
6. Odlokom o loviščih v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Ur. l. RS, št. 128/04, št. 38/14),
7. Gozdnogospodarskim načrtom za Mariborsko gozdnogospodarsko območje za obdobje 2001-2010 in
8. Zakonom o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Ur. l. RS, št. 200/20).

Vira podatkov v pričujočem načrtu so podatkovne baze, ki jih vodi Zavod za gozdove Slovenije, in podatkovne baze, ki jih vodi Lovska zveza Slovenije.

Najpomembnejši dogodki, ki so vplivali na sam nastanek načrta so prikazani v spodnji preglednici:

Preglednica 1.1: Kronologija nastanka dvoletnega načrta za XV: Ptujsko-Ormoško LUO za 2023 in 2024.

Datum	Kraj	Organ	Vsebina
20. in 21. januar 2023	Ptuj	Komisija za oceno odstrela in izgub divjadi	Pregled odstrela in izgub divjadi
2. marec 2023	Ptuj	IO OZUL	Uskladitveni sestanek
14. marec 2023	Maribor	Strokovni svet OE	Določitev osnutka načrta
30. marec 2023	Maribor	Vabljeni	Javna predstavitev načrta
12. april 2023	Maribor	Svet OE Maribor	Določitev predloga načrta
25. april 2023	Ljubljana	MKGP	Oddaja načrta na MKGP

Za pogosteje uporabljene izraze so v pričujočem načrtu uporabljene naslednje okrajšave:

- LUO – lovsko upravljavsko območje,
- OZUL – območno združenje upravljavcev lovišč,
- LD – lovska družina,
- GGO – gozdnogospodarsko območje,
- ZGS – Zavod za gozdove Slovenije,
- OE – območna enota,
- PE – popisna enota,
- MKGP – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- ARSO – Agencija republike Slovenije za okolje,
- UVHVVR – Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin,
- ZNUAPK - Zakon o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge,
- IRSKGLR – Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo.

2 OPIS LUO S SEZNAMOM LOVIŠČ

Ptujsko - Ormoško lovsko upravljavsko območje leži na severovzhodu Slovenije in meji na zahodu na Slovensko goriško LUO, na jugu in vzhodu na R Hrvaško, na severu pa na Pomursko LUO.

Javno gozdarsko službo na območju LUO opravlja ZGS, OE Maribor in v majhnem delu na jugu območja OE Celje.

Ptujsko - Ormoško lovsko upravljavsko območje ima v slovenskem merilu pomembno vlogo na področju upravljanja s srnjadjo in malo poljsko divjadjo, predvsem fazanom, poljskim zajcem in poljsko jerebico. S prisotnostjo ostalih vrst divjadi območje ne izstopa, razen s prisotnostjo populacije muflona na pogorju Boča.

Glavne vrste divjadi, s katerimi se upravlja v okviru LUO so:

- SRNJAD: celotno območje,
- JELENJAD: občasno prisotna vrsta,
- MUFLON: na Boču,
- GAMS: Donačka gora in Boč,
- DIVJI PRAŠIČ: v Halozah in na Boču, drugje občasno prisotna vrsta,
- FAZAN: na celotnem območju, razen v jugozahodnem delu,
- POLJSKA JEREBICA: območje Dravskega in Ptujkega polja in Pesniške doline,
- POLJSKI ZAJEC: večje območje kot fazan, najmanj v neposredni bližini Ptuja,
- RACA MLAKARICA: v območju, kjer so večji ribniki ter ob Dravi, Dravinji in Pesnici.

Preglednica 2.1: Pregled lovišč v LUO

Šifra lovišča	Ime lovišča	Upravna enota	Površina (ha)		
			Skupna	Lovna	Nelovna
1501	TRNOVSKA VAS	PTUJ	2.495	2.372	123
1502	VITOMARCI	PTUJ	2.223	2.098	125
1503	DESTRNIK	PTUJ	3.509	3.291	217
1504	JURŠINCI	PTUJ	2.851	2.687	163
1505	TOMAŽ pri ORMOŽU	ORMOŽ	4.060	3.829	231
1506	IVANJKOVCI	ORMOŽ	2.556	2.368	188
1507	KOG - VINSKI VRHOVI	ORMOŽ	3.456	3.241	215
1508	SREDIŠČE	ORMOŽ	3.234	3.060	174
1509	ORMOŽ	ORMOŽ	2.963	2.587	375
1510	VELIKA NEDELJA	ORMOŽ	3.281	3.062	219
1511	BRESNICA - PODGORCI	ORMOŽ	2.140	2.009	131
1512	DORNAVA - POLENŠAK	PTUJ	2.556	2.383	173
1513	SVETA MARJETA niže PTUJA	PTUJ	2.728	2.436	292
1514	ZAVRČ	PTUJ	2.123	2.003	119
1515	CIRKULANE	PTUJ	3.142	2.924	218
1516	MARKOVCI	PTUJ	2.641	2.343	297
1517	JOŽE LACKO - PTUJ	PTUJ	5.361	4.475	886
1518	BORIS KIDRIČ	PTUJ	5.535	4.790	745
1519	PTUJ	PTUJ	4.435	3.951	484
1520	LESKOVEC v HALOZAH	PTUJ	3.801	3.582	218
1521	PODLEHNIK	PTUJ	5.320	5.090	230
1522	DRAVINJA - MAJŠPERK	PTUJ	5.597	5.284	313
1523	CIRKOVCE	PTUJ	3.122	2.951	171
1524	MAKOLE	SL. BISTRICA	3.676	3.507	169

se nadaljuje

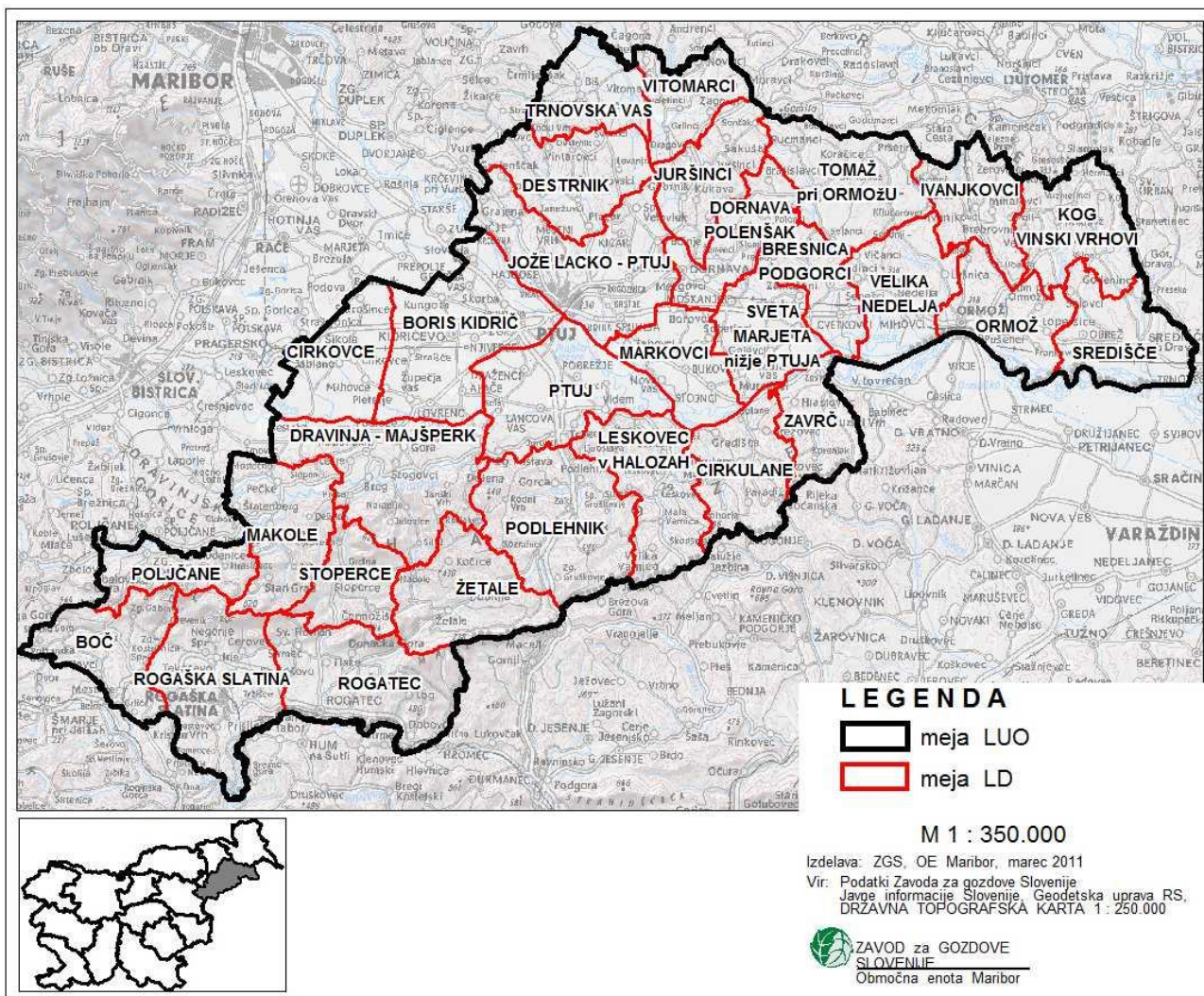
nadaljevanje

1525	STOPERCE	PTUJ	2.270	2.200	70
1526	ŽETALE	PTUJ	3.803	3.672	131
1527	ROGATEC	ROGAŠKA SL.	4.922	4.639	283
1528	ROGAŠKA SLATINA	ROGAŠKA SL.	4.959	4.373	586
1529	POLJČANE	SL. BISTRICA	2.138	2.008	130
1530	BOČ	ROGAŠKA SL.	3.095	2.842	253
SKUPAJ			103.990	96.061	7.929

V LUO je 30 lovišč v upravljanju LD v skupni površini 103.990 ha, od tega je lovni površin približno 92 % - 96.061 ha. Skladno z 10. čl. ZDLov-1 so iz skupnih površin lovišč izločena vsa območja naselij in zaselkov, javni in zasebni parki ter pokopališča, vrtovi in vse površine intenzivne pridelave kmetijskih kultur, ki so ograjene z ograjo. Prav tako so izločene še obore za rejo divjadi, vojaški objekti in druge urbane površine (javne ceste ...). Od skupne površine LUO znaša delež nelovnih površin slabih 8 % ali 7.929 ha.

Upravno je območje razdeljeno na več upravnih enot: UE Ptuj – 18 lovišč, UE Ormož – 7 lovišč, UE Rogaška Slatina – 3 lovišča in UE Slovenska Bistrica – 2 lovišči.

Povprečna velikost lovišča v LUO je 3.466 ha oziroma 3.199 ha lovne površine. Najmanjše lovišče meri 2.123 ha (Zavrč), največje pa 5.597 ha (Dravinja-Majšperk).

Slika 1: Lovišča v XV. Ptujsko-Ormoškem LUO in položaj LUO v Sloveniji

Pri izvajanju lova je potrebno upoštevati tudi določila 7. in 8. člena Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20), ki v gozdnih rezervatih prepoveduje izvajanje lovske dejavnosti – vsako izdelovanje in nameščanje lovsko-tehniških objektov in naprav ter fizično izvajanje lova (individualnega, skupinskega).

3 ŽIVLJENJSKO OKOLJE DIVJADI

Ohranjanje, vzdrževanje in izboljševanje bivalnih in prehranskih pogojev divjadi mora biti ob izvrševanju načrtovanega odvzema prednostna naloga upravljavk lovišč v LUO.

Ukrepi v življenjskem okolju divjadi, ki jih izvajajo lovišča bogatijo naravne prehranske in bivalne pogoje za prostoživeče živali. Ocenjujemo, da je življenjsko okolje divjadi v LUO še dokaj ohranjeno, z jasnim trendom slabšanja v zadnjih dveh desetletjih. Razvoj podjetništva je namreč pogojeval gradnjo infrastrukturnih objektov, še posebej cestnega omrežja, industrijskih območij, obrtnih con in logističnih objektov. Vse navedeno močno omejuje življenjski prostor divjadi v LUO.

Vse več kmetijskih površin je ograjenih za namene pašništva, kar dodatno omejuje življenjski prostor divjadi.

Pogoji za malo divjad v LUO so zelo različni in mestoma precej slabi. Temeljni vzrok temu je izredno visoka gostota cestnega omrežja, ki se je v zadnjih desetletjih močno posodobilo in zgostilo. Izgube poljske divjadi na cestah so zaskrbljujoče. Kljub delnemu zaraščanju in opuščanju kmetijskih površin, je še vedno premalo remiznih površin. Tradicionalne oblike kmetovanja s kolobarjenjem in pestrostjo različnih kultur so sicer prisotne, vendar je delež tako obdelanih kmetijskih površin še vedno premajhen.

Vzdolž meje z republiko Hrvaško je kar v nekaj loviščih (Kog-Vinski vrhovi, Središče, Ormož, Velika Nedelja, Zavrč, Podlehnik in Rogatec z namenom reševanja »begunske krize« in nelegalnega prestopanja državne meje, postavljenih več t.i. začasnih tehničnih ovir (ZTO) v obliki kolutnih bodečih žic ali panelnih ograj. Za divjad in ostale prostoživeče živali to vsekakor predstavlja novo oviro na njihovih poteh in ni še povsem raziskano kako živali reagirajo na tovrstne ovire.

ZGS je v sodelovanju z upravljavci lovišč v mesecu maju in juniju 2017 pregledal celotno mejo z R. Hrvaško in določil mesta prehodov za zavarovane vrste in divjad.

V letu 2017 upravljavci lovišč niso poročali o zgubah zaradi zapletov divjadi v ZTO.

V letu 2018 so upravljavci lovišč Središče, Rogatec in Velika Nedelja zaradi postavljenih ZTO, v skladu s svojimi koncesijskimi pogodbami in na podlagi 25. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje (ZNDM-2B) zaprosile MKGP za znižanje koncesijskih dajatev. Po našem mnenju resne ovire pri upravljanju z divjadjo povzročajo ZTO v loviščih: Kog-Vinski vrhovi, Središče, Rogatec in Rogaška Slatina.

V vseh ostalih loviščih so ZTO nameščene ali v bližini naselij in zaselkov, kjer že tako ni prehodov divjadi in možnega lovskega udejstvovanja, ali pa na kratkih razdaljah brez večjega vpliva na migracije in aktivnosti divjadi.

Upravljavce lovišč, ki imajo na območju svojih lovišč tovrstne ovire opozarjamo na dosledno kontrolo in beleženje morebitnih izgub, kakor tudi na primerno izvajanje vseh lovskih aktivnosti. To pomeni lov stran od smeri ovir, opuščanje nepotrebne t.i. »lovskega« vznemirjanja divjadi v neposredni bližini ovir, opozarjanje lastnikov psov o nujnosti vodenja psov na povodcih, opozarjanje rekreativcev ...

3.1 Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi

Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi v obdobju 2017–2022 in presoja uspešnosti izvedenih ukrepov

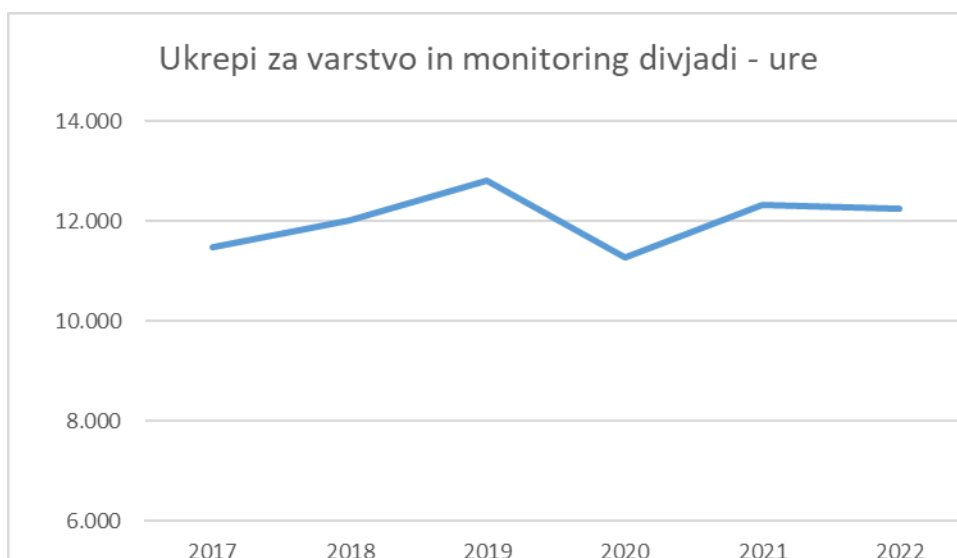
Preglednica 3.1: Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi v obdobju 2017–2022

Vrsta ukrepa	Enota mere	Načrt 2017_2022	Realizacija 2017_2022	(%)	Načrt 2021_2022	Realizacija 2021_2022	(%)
1. UKREPI ZA VARSTVO IN MONITORING DIVJADI							
Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi	ure	73.779	72.164	98	24.455	24.575	100
2. BIOMELIORATIVNI UKREPI							
Vzdrževanje pasišč s košnjo (ročna in strojna košnja)	ha	224,33	222,43	99	75,95	75,18	99
Spravilo sena z odvozom	ha	38,06	38,06	100	11,80	12,35	105
Priprava pasišč za divjad	ha	55,90	55,96	100	18,20	18,80	103
Gnojenje travnikov	ha	38,50	38,03	99	10,75	11,10	103
Vzdrževanje grmišč	ha	83,95	73,74	88	26,94	24,84	92
Vzdrževanje remiz za malo divjad	ha	234,73	223,35	95	75,34	72,22	96
Vzdrževanje gozdnega roba	ha	61,82	59,77	97	19,92	19,24	97
Izdelava in vzdrževanje kaluž	število	205	200	98	68	63	93
Izdelava in vzdrževanje večjega vodnega vira	število	48	48	100	16	16	100
Sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja	število	2839	1885	66	669	602	90
Postavitev in vzdrževanje gnezdnic	število	332	348	105	108	130	120
3. BIOTEHNIČNI UKREPI							
Zimsko krmljenje parkljaste divjadi	kg	42.000	36.250	86	8.600	6.860	80
Zimsko krmljenje male divjadi	kg	560.015	520.203	93	172.654	155.040	90
Preprečevalno krmljenje	kg	62150	59390	96	0	0	
Privabljalno krmljenje	kg	226530	216395	96	79050	77320	98
Krmne njive	ha	191,50	185,73	97	56,38	56,18	100
Pridelovalne njive	ha	110,82	104,75	95	36,98	35,45	96
Količina soli	kg	19.557	18.235	93	6.417	5.989	93
4. LOVSKI OBJEKTI							
Solnice (vse založene v konkretnem letu)	število	9.259	8.493	92	2.932	2.784	95
Lovske preže (obnova in novogradnja)	število	1372	1450	106	436	468	107
Krmišča (obnova in novogradnja)	število	998	1018	102	302	305	101
Lovske steze (obnova in novogradnja)	km	164,90	144,00	87	49,30	55,60	113

Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi

To so ukrepi, ki jih upravljavci lovišč opravljajo predvsem v sklopu lovsko čuvajske službe in so vezani na spremljanje stanja v habitatih posameznih vrst divjadi in njihovih populacijah. Upravljavci lovišč so za ukrepe varstva in monitoringa v preteklem šestletnem obdobju opravili 72.164 ur. Načrtovane ure za te ukrepe v zadnjih dveh letih so bile realizirane 98%.

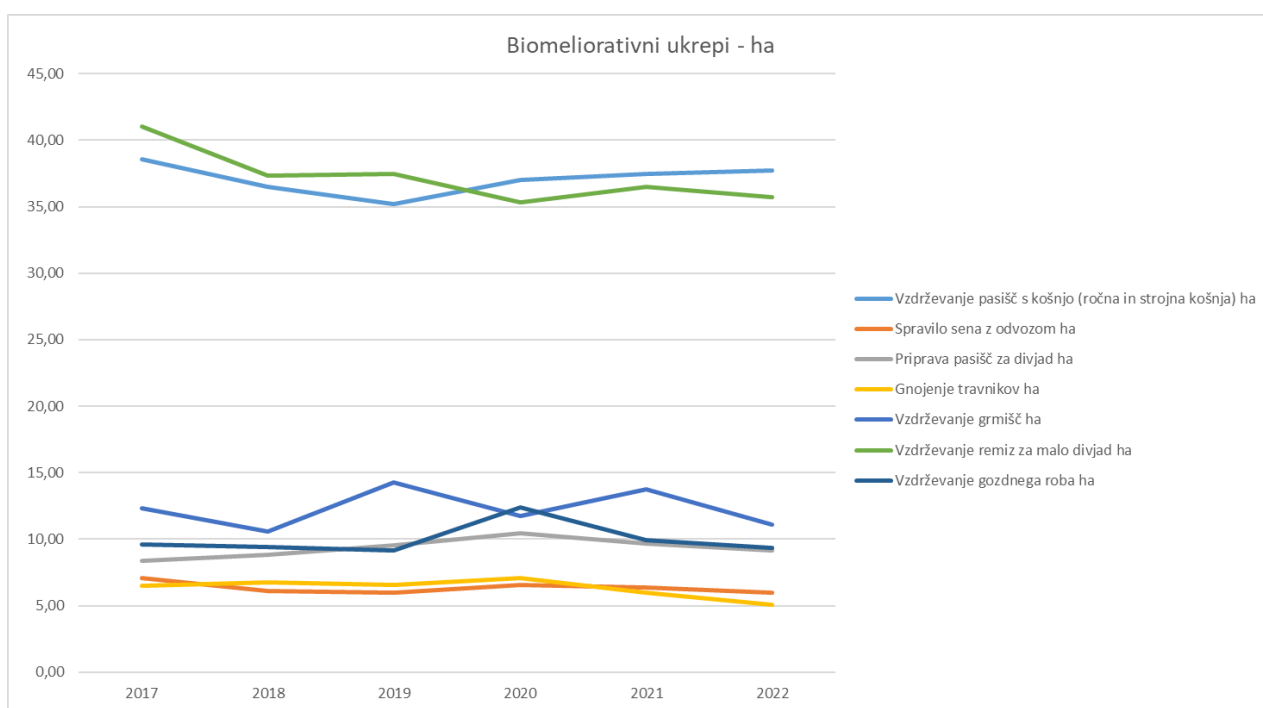
Pri teh ukrepih bi bilo dobro izpostaviti spremljanje vseh negativnih vplivov, ki omejujejo življenjske pogoje divjadi, kar se sicer na ravni lovišč izvaja, premalo pa se na to opozarja širšo javnost (nekontrolirana vožnja z motornimi vozili v naravnem okolju, neprimerna intenzivna kmetijska proizvodnja, neprimerno urejanje vodotokov ... V tem pogledu ukrepi niso bili dovolj učinkoviti.

Biomeliorativna dela

Izvedeni biomeliorativni ukrepi, s katerimi ohranjamo in izboljšujemo prehranske in bivalne razmere za divjad, so bili v večini primerov dobro realizirani. Ocenjujemo, da bi upravljavci lovišč Boč, Ivanjkovci, Makole, Stoperce, Zavrč in Žetale, lahko dosegli večjo stopnjo realizacije vzdrževanja grmišč in remiz za malo divjad, oziroma jih sploh načrtovali. Posamezna lovišča v pogledu realizacije vzdrževanja remiz za malo divjad močno izstopajo z velikimi površinami, kar je na eni strani spodbudno za ostale, a vendar vprašljivo glede realne površine. Spodbudno je dejstvo, da so opravljena predvsem tista dela, ki pomenijo neposredno izboljšanje življenjskega okolja divjadi. Menimo, da so bili opravljeni ukrepi ustrezni in so dosegli svoj namen. Realizacija večino načrtovanih biomeliorativnih del je bila znotraj dovoljenih odstopanj, razen sadnja plodonosnega drevja.

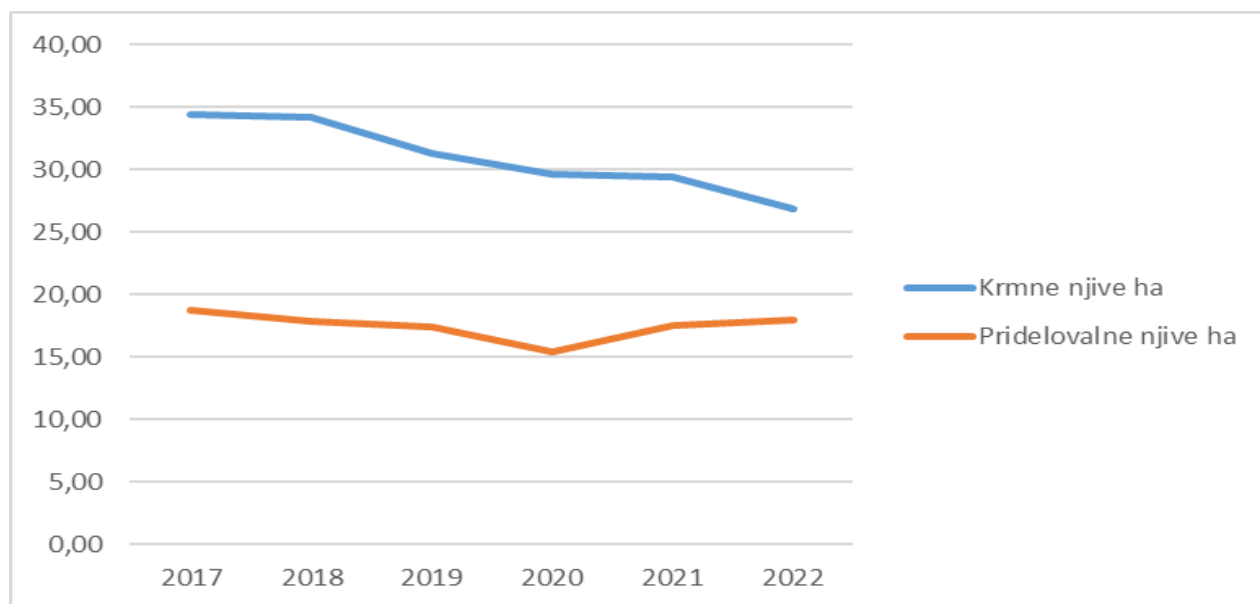
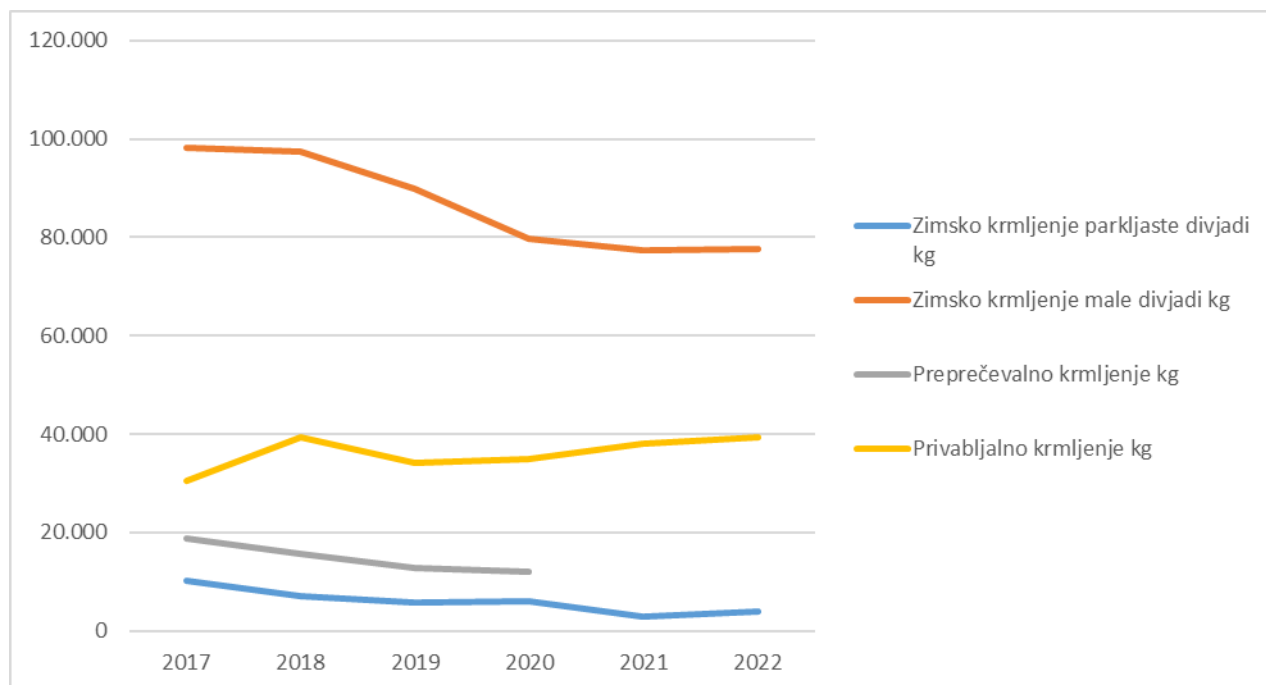
V preteklem šestletnem obdobju so upravljavci lovišč obdelovali oziroma izvedli ukrepe biomeliorativnih del na površini 711 hektarjev, kar je skoraj 120 hektarjev letno in predstavlja 96% realizacijo zastavljenega načrta del. V zadnjih dveh letih je zaznati rahel negativen trend pri izvajanju določenih del, predvsem vzdrževanju pasišč s košnjo in vzdrževanju remiz za malo divjad.

Biotehnični ukrepi

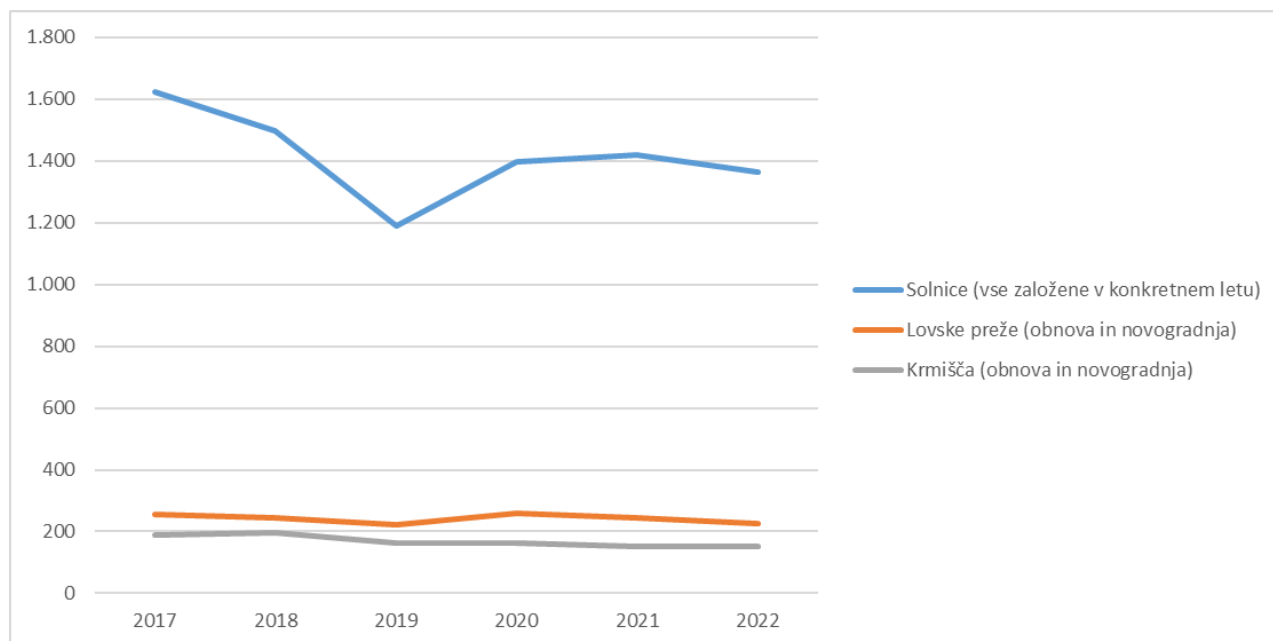
Ukrepi s katerimi upravljavci lovišč neposredno izboljšujejo prehranske možnosti divjadi so bili v preteklih šestih letih v povprečju realizirani pod 100 %. Vse oblike vnosa krme so bile pod dovoljenimi količinami. Vse vrste krmljenja skupaj so bile količinsko realizirane 94 %. Skupna količina krme, ki jo kot dodatno energijo upravljavci vnašajo v lovišča ni presegla skupne načrtovane višine. Zanimivo pa je dejstvo, da je razlika med posameznimi lovišči v pogledu polaganja količine krme za malo divjad (fazan, zajec, jerebica) v zelo velikem razponu. Glede števila krmišč za malo divjad res ni omejitev, so pa razlike glede položene krme na le teh tako očitne, da jih bo treba v bodoče zmanjšati. Razlike so prevelike in kažejo na pretiravanje nekaterih upravljavk lovišč pri tem biotehničnem ukrepu. Vprašanje je tudi, ali vso krmo dejansko pobere mala divjad, ali je dostopna tudi ostalim vrstam, predvsem srnjadi.

Kljub jasni opredelitvi načrta, ki daje prednost krmnim njivam pred pridelovalnimi njivami, se še vedno precej obdeluje slednje in to prepogosto s koruzo, ki je v tej kmetijski krajini že tako močno zastopana.

Lovski objekti

Upravljalci lovišč so v zadnjih dveh letih s soljo založili 2.784 solnic za kar so porabili 5.989 kg soli oziroma 2,1 kg/solnico. Na novo so zgradili in obnovili 468 lovskih prež, 305 krmišč in 55,6 km lovskih stez. Po naši oceni opravljena dela zagotavljajo zadostno količino lovskih objektov, ki se ohranjajo v primernem stanju, ter so namenjeni zagotavljanju optimalnih pogojev za izvajanje lova. Podroben pregled realizacije pokaže velike razlike med posameznimi upravljavci glede porabljenega časa za izvedbo posameznih del. Razlike so sicer manjše kakor pretekla leta, vendar jih bo treba v bodoče še bolj poenotiti ali vsaj približati povprečju.

Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi v letih 2023 in 2024

Preglednica 3.2: Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi v letih 2023 in 2024

Vrsta ukrepa	Enota mere	Načrtovan obseg 2023 + 2024
1. UKREPI ZA VARSTVO IN MONITORING DIVJADI		
Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi	ure	25.218
2. BIOMELIORATIVNI UKREPI		
Vzdrževanje pasišč s košnjo (ročna in strojna košnja)	ha	87,82
Spravilo sena z odvozom	ha	13,30
Priprava pasišč za divjad	ha	18,10
Gnojenje travnikov	ha	10,60
Vzdrževanje grmišč	ha	23,74
Vzdrževanje remiz za malo divjad	ha	77,64
Vzdrževanje gozdnega roba	ha	17,92
Izdelava in vzdrževanje kaluž	število	66
Izdelava in vzdrževanje večjega vodnega vira	število	16
Sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja	število	703
Postavitev in vzdrževanje gnezdnic	število	107
3. BIOTEHNIČNI UKREPI		
Zimsko krmljenje parkljaste divjadi	kg	10.200
Zimsko krmljenje male divjadi	kg	152.730
Preprečevalno krmljenje	kg	0
Privabljalno krmljenje	kg	81.980
Krmne njive	ha	54,29
Pridelovalne njive	ha	35,73
Količina soli	kg	6.314
4. LOVSKI OBJEKTI		
Solnice (vse založene v konkretnem letu)	število	2.940
Lovske preže (obnova in novogradnja)	število	394
Krmišča (obnova in novogradnja)	število	273
Lovske steze (obnova in novogradnja)	km	51,40

Ukrepi za varstvo in monitoring:

Ukrepi, ki so zajeti pod pojmom varstvo in monitoring divjadi so zaradi spreminjanja življenjskih pogojev populacij divjadi izjemno pomembni z vidika ohranjanja narave in še posebej življenjskih pogojev divjadi. V okviru javnih pooblastil je treba s preventivnimi pristopi zagotavljati mir v loviščih in skupaj z lovsko čuvajsko službo ter inšpekcijo opozarjati javnost na motnje v okolju. Prav tako je pomembno spremljanje in kontrolo vseh negativnih vplivov, ki omejujejo življenjske pogoje divjadi, pri čemur je treba izpostaviti predvsem nelegalne vožnje z motornimi vozili v naravnem okolju, dejavnosti potepuških psov in negativnih posledic kmetijske ter gozdarske proizvodnje.

Načrt ukrepov za varstvo in monitoring divjadi je na visokem nivoju, kar je verjetno povezano z javnimi pooblastili lovišč in večjo odgovornostjo za upravljanje z lovišči, ki je navedena v koncesijskem razmerju med upravljavci lovišč in RS. Ukrepe nadzora in varovanja naravnega okolja je zaželeno realizirati, pri tem pa je še posebej važno izvajanje svetovalne vloge v javnosti. Pomembno je obveščanje lastnikov zemljišč v smislu ohranitve populacij divjadi, še posebej v času razmnoževanja in v obdobjih ostrejših klimatskih razmer (daljše zimsko obdobje, poplave, suše, zmrzali ...).

Dopustna odstopanja realizacije načrta: Upravljavci lovišč morajo načrtovane ukrepe realizirati vsaj v višini 80 % načrtovanih ur, dopustno in zaželeno je neomejeno preseganje obsega.

Biomeliorativni ukrepi:

Večino ukrepov s tega področja je namenjenih ohranjanju in kreptivi naravnih prehranskih in bivalnih pogojev za divjad. Predloge upravljavcev lovišč o ukrepih v življenjskem okolju divjadi za leti 2023 in 2024 smo pri načrtu LUO v večini upoštevali, saj temeljijo na naravnih možnostih ter posestno najemniških odnosih lovišč z lastniki zemljišč. V primerjavi s prejšnjim letom, je načrt aktivnosti na področju biomeliorativnih del v LUO na istem nivoju, kar je glede na stanje v okolju primerno in utemeljeno, hkrati pa s tem trendom zasledujemo dolgoročne usmeritve. Sicer v naravi ne manjka raznolikosti drevesnih vrst, vendar naj se od plodonosnih vrst vnašajo jerebika, skorš, češnja, oreh, lesnika.

V smislu sonaravnega upravljanja z naravnimi ekosistemi priporočamo upravljavcem predvsem intenziviranje biomeliorativnih ukrepov, ki so hkrati najcenejši sonaravni ukrep za zmanjševanje škod od divjadi v gozdu. Pozornost naj se posveča predvsem vzdrževanju gozdnega roba, sadnji, zaščiti in sprostitvi plodonosnih drevesnih ter grmovnih vrst. Košnja, čiščenje in revitalizacija zaraslih travnikov v gozdnem prostoru ter vzdrževanje remiz za malo divjad, naj predstavlja tekoče opravilo lastnikov zemljišč in lovcev.

Dopustna odstopanja realizacije načrta: Obseg načrtovanih del mora biti opravljen vsaj v višini 80 %, dopustno in zaželeno je neomejeno preseganje obsega.

Biotehnični ukrepi:

So z vidika ohranjanja populacij prostoživečih živali pomembni predvsem v ostrejših obdobjih leta in v času težje dostopnosti divjadi do prehranskih potencialov. Predloge lovišč s področja biotehničnih ukrepov smo primerjali z dejanskimi potrebami. Priporočamo, da se na krmnih njivah sadi krmne mešanice brez uporabe herbicidov in umetnih gnojil. V primeru, ko pridelki s pridelovalnih njiv niso popolnoma pobrani, lahko takšne njive prevzamejo tudi vlogo krmnih njiv, vendar morajo upravljavci lovišč zagotoviti dosledno upoštevanje navedenega in omogočiti divjadi na teh njivah dostop do pridelka skozi zimsko obdobje. Dopustna odstopanja realizacije načrta: **Načrt je lahko presežen pri krmnih njivah medtem, ko pri pridelovalnih ne.**

Ukrepi, ki so neposredno vezani na trajnostno upravljanje z divjadjo so prilagojeni cilju upravljanja s posameznimi živalskimi vrstami in s tem povezanimi ukrepi v habitatih. Pri načrtu se smiselno upošteva tudi višino in dinamiko opravljenih del v okolju zadnjih šestih let. Kljub načrtovani količini dodatnega krmljenja je potrebno vnos hrane v naravne biotope prilagajati obrodu temeljnih plodonosnih drevesnih vrst in po potrebi zmanjšati obseg krmljenja divjadi. Polaganje koruze in ostalih žit ob bogatem obrodu gozdnega drevja v jesenskem in zgodnjem zimskem času je nepotrebno.

Zimsko krmljenje divjadi je v LUO namenjeno muflonu in mali poljski divjadi (poljskemu zajcu, poljski jerebici, fazanu).

Dopustno odstopanje realizacije načrta:

- Muflon: Količina močne škrobne krme ne sme biti presežena, voluminozno in sočno krmo pa je dovoljeno preseči.
- Mala poljska divjad: Količina krme se lahko preseže. Predlagamo pa, da se na posameznem krmišču namenjenem krmljenju male divjadi ne polaga več kot 150 kg / leto. To konkretno pomeni zmanjšanje količin krme za malo divjad pri upravljavcih lovišč Juršinci, Kog-Vinski vrhovi in Velika Nedelja.

Preprečevalno krmljenje se izvaja le za divjega prašiča. V skladu s prvim odstavkom 13. člena ZNUAPK preprečevalno krmljenje divjega prašiča v času trajanja visoke stopnje ogroženosti ni predvideno in glede na namen zakonodajalca (v celoti urediti krmišča, do katerih lahko dostopajo divji prašiči) tudi **ni dovoljeno**.

Privabljalno krmljenje se dopušča z namenom spremljanja populacij divjadi, opazovanja in lažjega odstrela, ter je namenjeno divjemu prašiču in muflonu.

Privabljalnih krmišč za zveri – t.i. **mrhovišč** se zaradi uveljavitve Zakona o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (ZNUAPK) in izdanega Sklepa generalnega direktorja UVHVVR, ne zalaga z ostanki živalskega izvora in se jih zaradi nastale situacije ne načrtuje. Na vseh krmiščih za prostoživeče živali, do katerih lahko dostopajo divji prašiči je prepovedano krmljenje z ŽSP. Na krmiščih za zveri je dovoljeno krmljenje z ŽSP le v primeru pridobljenega dovoljenja UVHVVR.

Potrebno je spoštovati načrtovane količine krme, namen krmljenja, vrsto divjadi za katero se pretežno krmi, vrsto krmišča, čas založenosti in vrsto krme (glej poglavja »Ukrepi in usmeritve« pri posameznih živalskih vrstah.)

Lovski objekti:

Temeljni namen **solnic** v okolju je zagotavljanje dodatne ponudbe mineralov rastlinojedi divjadi, ki ji olajša spomladanski prehod na sočno naravno hrano, kakor tudi lažje opazovanje in doseganje načrta odvzema. Zalaganje v zmernih količinah (največ 3 kg na solnico na leto) je dovoljeno le v spomladanskih mesecih. Postavljanje solnic v mladovjih in sestojih v obnovi ni dovoljeno, prav tako ni dovoljeno zalaganje solnic ob cestah in v območju gozdnih rezervatov. Solnice za divjad se ne smejo nameščati na način, ki omogoča vnos soli v vodni biotop, **v nobenem primeru pa v razdalji manjši od 50 m od vodnega biotopa.**

Pri načrtu gradnje in obnove **visokih prež in krmišč** smo v celoti upoštevali predloge lovišč, saj so predvidena dela na tem področju povezana predvsem s potrebami upravljavcev lovišč pri izvajanju monitoringa divjadi in lovu. Sicer pa je dinamika obnov in novogradenj lovskih objektov zadnja leta dokaj izenačena.

Načrtovanih obnov oz. novogradenj lovskih objektov ni treba realizirati, preseganje je dovoljeno.

Lovske koče in **bivaki** sicer ne služijo neposredno upravljanju z divjadjo, vendar so za zagotavljanje pogodbениh obveznosti koncesionarja nujno potrebne.

3.2 Vpliv divjadi na njeno življenjsko okolje

Škode na kmetijskih kulturah in domači živini ter presoja uspešnosti izvedenih ukrepov

Povzročene škode v obdobju 2017–2022

Preglednica 3.3: Škoda, ki jo je povzročila divjad v obdobju 2017–2022

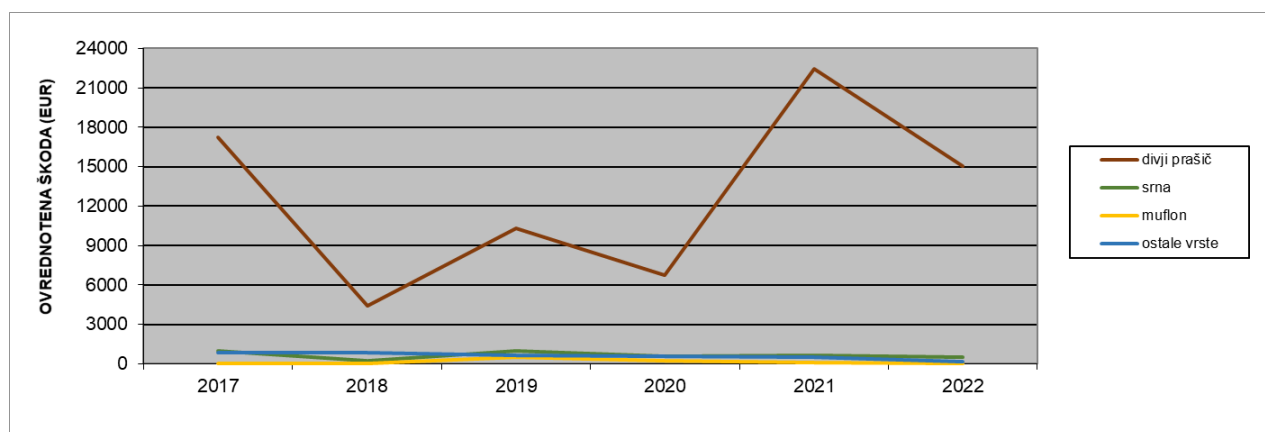
Vrsta divjadi	Kultura	2017 - 2022		2021 - 2022	
		Ovred. škoda	EUR / 100 ha	Ovred. škoda	EUR / 100 ha
divji prašič	koruza	51929	54,06	24645	25,66
	krompir	316	0,33	80	0,08
	travna ruša	20311	21,14	10581	11,01
	žitarice	2319	2,41	907	0,94
	ostalo	1357	1,41	1250	1,30
skupaj		76232	79,36	37463	39,00
srna	kulture	275	0,29	200	0,21
	vinska trta	2935	3,06	692	0,72
	vrtnine	425	0,44	0	0,00
	ostalo	405	0,42	300	0,31
skupaj		4040	4,21	1192	1,24
muflon	kulture	0	0,00	0	0,00
	travniki	894	0,93	129	0,13
	ostalo	0	0,00	0	0,00
skupaj		894	0,93	129	0,13
SKUPAJ PARKLJARJI		81165	84,49	38783	40,37
šakal		0	0,00	0	0,00
lisica		22	0,02	22	0,02
jazbec		862	0,90	472	0,49
poljski zajec		479	0,50	0	0,00
siva vrana		2230	2,32	140	0,15
ostale vrste		0	0,00	0	0,00
SKUPAJ OSTALO		3593	3,74	634	0,66
VSE SKUPAJ		84758	88,23	39417	41,03

Ovrednotena škoda je seštevek dejansko izplačane škode, vrednosti izdanega materiale in ovrednotene urne postavke v primerih, ko gre za sanacijo v obliki dela (5,00 €/delovno uro).

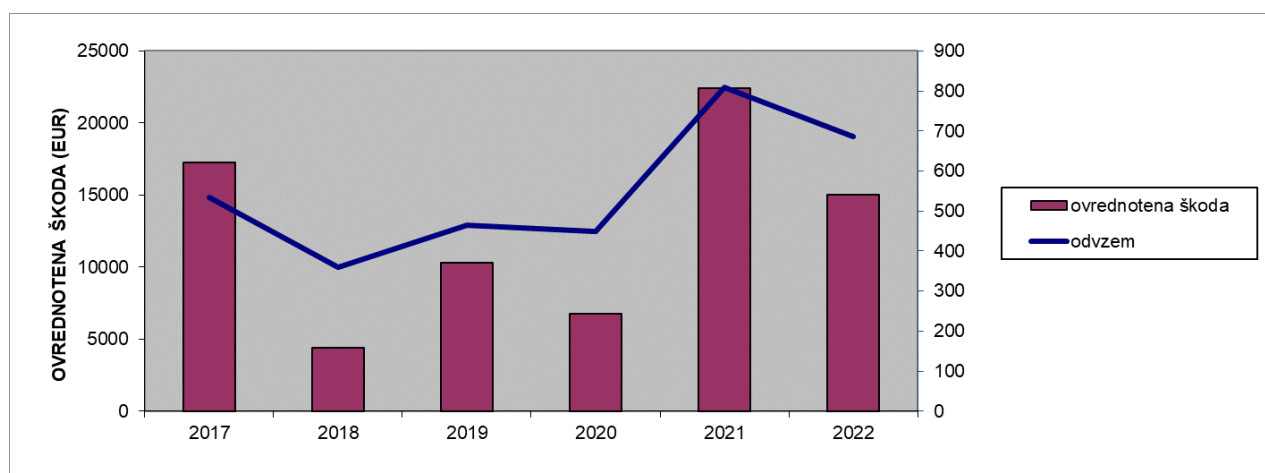
Ovrednotena škoda od divjadi na lovni površini v letih 2021 in 2022 znaša skupno 39.417 EUR, kar pomeni 41,03 EUR na 100 hektarjev lovne površine. V primerjavi s celotnim šestletnim obdobjem predstavlja ovrednotena škoda zadnjih dveh let skoraj polovico (46,5 %) vseh škod v šestletnem obdobju. Podrobna analiza posameznih let pokaže, da je bila škoda najvišja v letu 2021 in najnižja v letu 2018.

Vsa obravnavana leta daleč največ škode povzročajo divji prašiči (95 %). Višina ovrednotenih škod od divjega prašiča se tekom let spreminja, niha glede na populacijske trende vrste. Največ škode povzročajo divji prašiči na posevkih koruze, sledijo škode od ritja na travni ruši. Višina ovrednotenih škod od srnjadi je v primerjavi med posameznimi leti močno nihala, zaznati pa je blagi trend upadanja v zadnjih štirih letih. Večino škode povzročene od srnjadi se nanaša na škodo na vinski trti. V manjšem obsegu je bila v preteklih dveh letih evidentirana tudi škoda po muflonih na travnih kulturah.

Vpliv ostalih povzročiteljev je relativno majhen (1,6 % vseh škod). Škode od sive vrane nastajajo pretežno na posevkih koruze, v glavnem v pozno pomladanskem obdobju, ko kuruza kali do višine okoli 10 cm (maj, junij). Zagotovo je pozitivno na zmanjšanje vpliva sivih vran na posevke koruze pripomogla izdana odločba MKGP nekaterim upravljavkam lovišč s podaljšanjem lovne dobe v mesecih marec, april in maj.

Slika 2: Dinamika ovrednotenih škod po vrstah divjadi v LUO za obdobje 2017 - 2022

Slika 3: Škode in odvzem divjih prašičev v obdobju 2015 – 2020

Gibanje škod od divjega prašiča v povezavi z odvzemom služi oceni trenda gibanja številčnosti populacije v bodoče in se lahko uporablja kot pripomoček pri načrtovanju ukrepov v populaciji in njenem življenjskem okolju. Ugotavljamo, da v zadnjih petnajstih letih prihaja od štiri do pet letnega ciklusa nihanja številčnosti vrste, ki je odvisna predvsem od biotskih dejavnikov. Največji vpliv na številčnost divjadi ima ponudba naravne hrane, ki močno vpliva na rodnost in preživetje mladičev v prvih mesecih po kotitvi. Z odstrelom divjega prašiča zgolj usmerjamo naravno gibanje populacije in jo skušamo oblikovati v smeri naravne starostne in spolne sestave.

Za škodo, ki jo povzroči divjad na nelovnih površinah v lovišču, odgovarja upravljavec, v kolikor je škoda nastala po njegovi krivdi (krivdna odgovornost), sicer pa Republika Slovenija. Zaradi specifičnosti tovrstnih škodnih primerov lahko prihaja v določenih primerih do precej visokih zneskov odškodnine. Slednje so v veliki meri posledica ažurnosti prijav, ki so odvisne od seznanitve javnosti ter lovišč s postopki (prijave, ocenitve).

Odgovornost za nastanek škode od in na divjadi ter postopki za njeno ugotavljanje in določevanje odškodnin so obrazloženi na spletni strani ZGS:

http://www.zgs.si/delovna_podrocja/gozdne_zivali_in_lovstvo/divjad/index.html

Opravljeni ukrepi za preprečevanje škod od divjadi v obdobju 2017–2022

Preglednica 3.4: Opravljeni ukrepi za preprečevanje škod od divjadi v obdobju 2017–2022

Vrsta ukrepa	2017 - 2022		2021 - 2022	
	Število objektov	Opravljene ure	Število objektov	Opravljene ure
tehnična in kemična sredstva	426	12.779	142	4.035

Največkrat uporabljeni ukrepi za zaščito so različna kemična odvrčala za odvrčanje prehodov predvsem srnjadi preko prometnic in odvrčala za odvrčanje srnjadi od vinogradov in trajnih nasadov. Upravljavci se poslužujejo tudi odvrčal za divjega prašiča in tehničnih sredstev – električnih ograj za odvrčanje divjih prašičev od posevkov in travinj.

Načrtovani ukrepi za preprečevanje škod v letih 2023 in 2024

Preglednica 3.5: Načrtovani ukrepi za preprečevanje škod v letih 2023 in 2024

Vrsta ukrepa	Število objektov	Načrtovane ure
tehnična in kemična sredstva	68	4.786

Za varovanje človekovega premoženja pred škodami od divjadi naj se lovišča poslužujejo električnih pastirjev, žičnih in plastičnih ograj, optičnih in zvočnih naprav, ter kemičnih odvrčal. Upravljavce lovišč, ki so imeli v lanskem letu probleme zaradi škod od divjega prašiča (Dravinja-Majšperk, Leskovec v Halozah in Podlehnik), še posebej opozarjamo na dosledno izvedbo načrtovanih ukrepov za preprečevanje škode. Lastnike zemljišč morajo lovišča, skladno s 53. členom ZDLov-1, ustrezno podučiti o načinu varovanja in uporabi sredstev za zaščito pred divjadjo. Na predelih cest, kjer je evidentiran povečan povoz, je potrebno namestiti ustrezna sredstva za odvrčanje divjadi, hkrati pa od upravljavca ceste zahtevati postavitve prometnega znaka o nevarnosti prehoda divjadi.

Vpliv rastlinojede divjadi na gozdne ekosisteme

V letih 2009 in 2010 je ZGS opravil prvi popis objedenosti gozdnega mladja po prenovljeni metodi na območju celotne Slovenije. Izvedba popisa ne terenu prostorsko ni vezana na območje LUO, ampak se opravlja po »ekoloških enotah« (popisne enote - PE) pri oblikovanju katerih smo upoštevali populacijska območja rastlinojede parkljaste divjadi in zaokrožena gozdnata območja, ki so si podobna po drevesni sestavi, geološki podlagi, klimi ipd.

V letih 2014, 2017 in 2020 smo v vseh popisnih enotah v LUO izvedli drugi, tretji in četrti popis objedenosti gozdnega mladja. Ugotavljamo, do so sistematično pridobljeni podatki pomemben vir informacij ne le o vplivu divjadi na objedenost gozdnega mladja, ampak tudi o sami drevesni sestavi, gostoti ter vertikalni in horizontalni strukturi mladovij.

Slika 4: Popisne enote v Ptujsko-Ormoškem lovsko upravljavskem območju

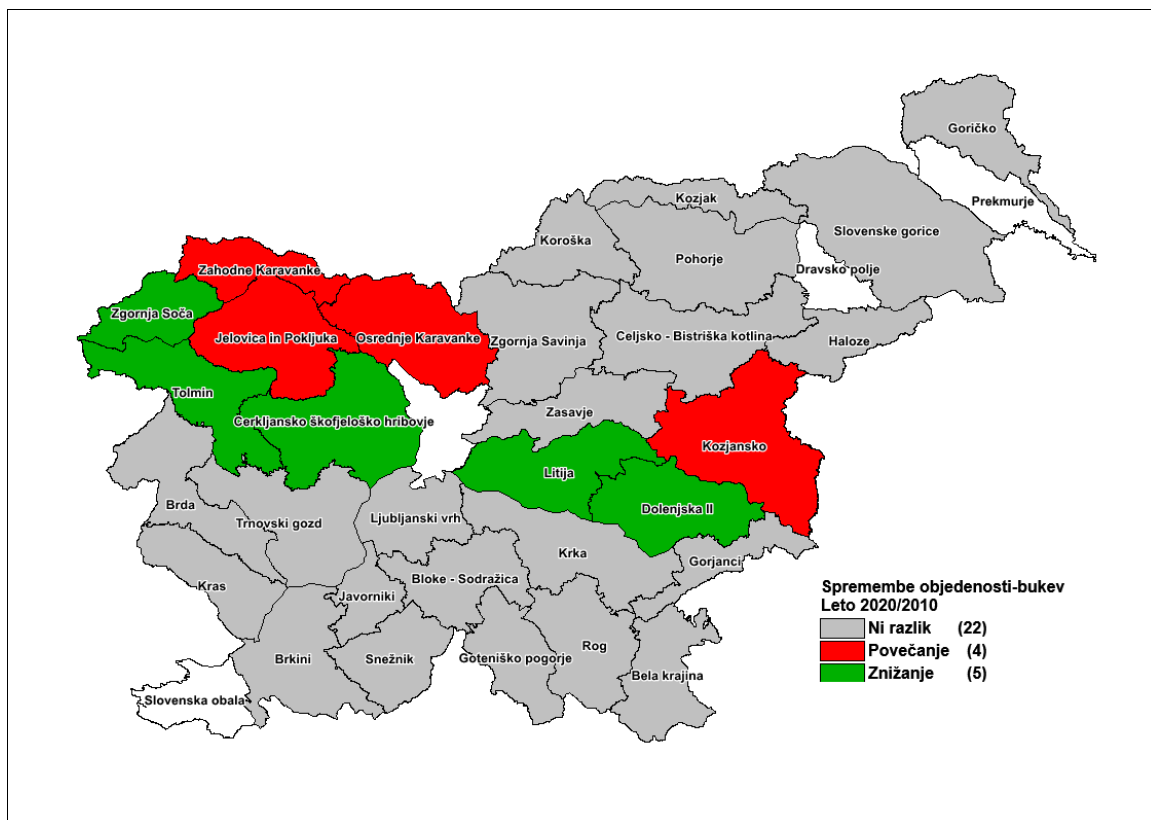
Iz slike je razvidno, da na območju LUO ležijo štiri popisne enote in sicer največji delež zavzemata enoti **Slovenske gorice** in **Haloze**. Popisna enota Slovenske gorice leži v severnem delu LUO in zavzema območja petnajstih lovišč. Enota Haloze leži v osrednjem in južnem delu LUO in zavzema območje dvanajstih lovišč. V osrednjem delu LOU leži še popisna enota **Dravsko polje**, ki zavzema območje treh lovišč. Na skrajno južnem delu LUO leži še enota **Kozjansko**, ki zavzema območje treh lovišč.

S pretežnim deležem ležita v LUO dve popisni enoti in sicer enota Slovenske gorice in enota Haloze. V nadaljevanju je predstavljen popis objedenosti v teh dveh enotah.

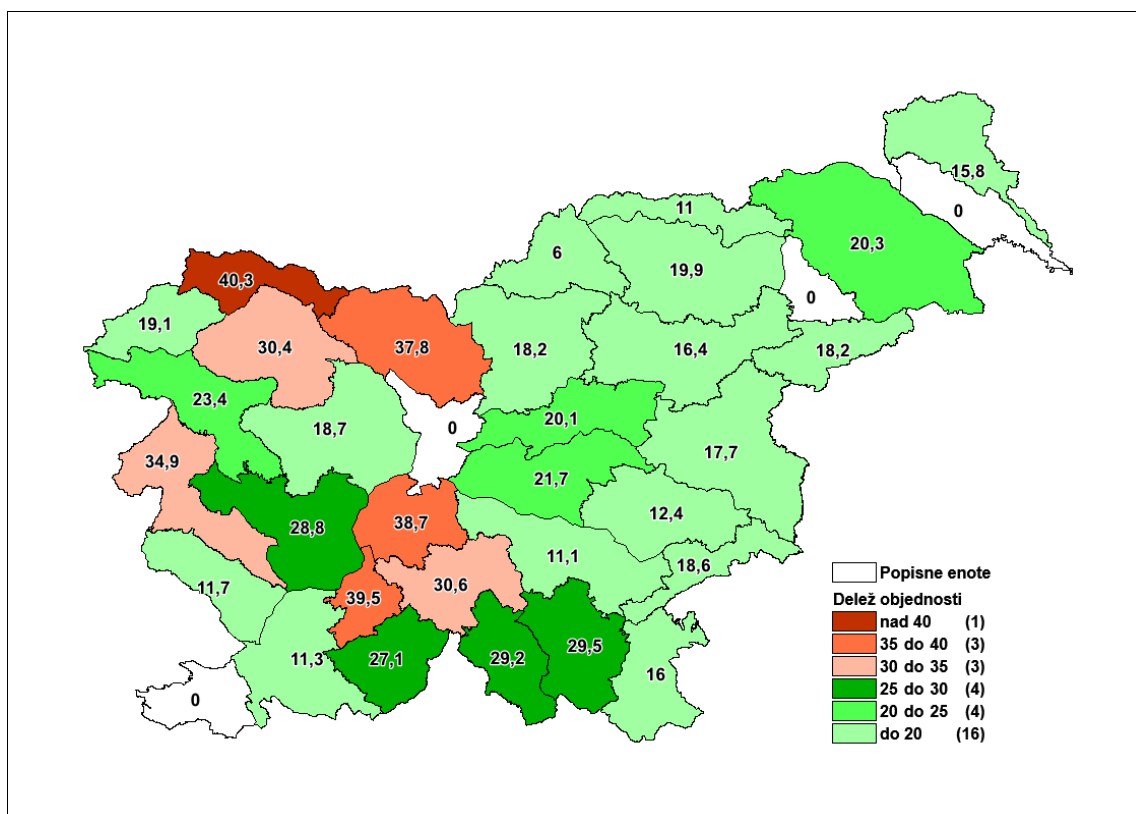
Pri tolmačenju rezultatov popisa objedenosti se je treba zavedati, da so posamezne drevesne vrste v prehrani parkljaste divjadi različno priljubljene. Tako je npr. delež objedenosti plemenitih listavcev lahko zelo visok že pri nizkih gostotah, nasprotno pa je delež objedenosti smreke praviloma visok pri visokih gostotah divjadi. Raziskave kažejo, da se odvisnost med številčnostjo divjadi in objedenostjo mladja najbolj odraža pri objedenosti bukve. Bukev je med divjadjo srednje priljubljena, prostorsko je zastopana praktično na vseh rastiščih in je graditeljica večine sestojev, zato je primerna za ugotavljanje vpliva rastlinojede divjadi na gozdno mladje.

Predmet analize vpliva rastlinojedih parkljarjev je tisti segment gozda, od katerega je odvisno naravno pomlajevanje in s tem nadaljnji razvoj gozda. S tega vidika je predvsem pomembno, kakšna je številčnost in vrstna sestava mladja v najvišjem višinskem razredu R4 100–150 cm, ki ga še spremljamo in predstavlja osnovo za vrstno pestrost bodočih sestojev. Izostanek oz. zelo nizek delež nekaterih drevesnih vrst v tem razredu je lahko posledica močnejšega objedanja. To še posebej velja za primere, ko imamo v nižjih višinskih razredih znaten delež določene drevesne vrste, v najvišjem razredu pa ta drevesna vrsta ni ali pa je slabo zastopana. Predvidevamo, da je razvoj mladja, ki preraste višino 150 cm neodvisen od objedanja parkljaste divjadi. Število dreves na enoto površine se z rastjo gozda zmanjšuje. Za normalno gospodarjenje z gozdom je torej nujno, da se lahko z ustreznimi gozdnogojitvenimi ukrepi (redčenjem) spreminja deleže drevesnih vrst tako, da se zasleduje ciljna drevesna sestava.

V nadaljevanju najprej prikazujemo rezultate popisa poškodovanosti gozdnega mladja v letu 2020 na ravnih Slovenije.

Slika 5: Značilne spremembe v deležu poškodovanih osebkov bukve v popisu 2020 glede na popis 2010

Slika 6: Skupna poškodovanost v letu 2020 po popisnih enotah - višinski razredi R1-R4

Prostorska razporeditev najbolj problematičnih enot ostaja nespremenjena, se je pa v večini enot zmanjšala stopnja problema. Če bi za mejo, ko začnemo govoriti o problematiki objedanja, vzeli 20 % delež poškodovanosti, bi ugotovili, da v 16 popisnih enotah oz. polovici Slovenije, problemov z objedanjem ni.

Po drevesnih vrstah najvišje stopnje poškodovanosti beležimo pri plemenitih listavcih, ki so najbolj poškodovani v 12 popisnih enotah, drugi trdi listavci imajo najvišje stopnje poškodovanosti v 10 popisnih enotah, mehki listavci imajo najvišji delež v 9 popisnih enotah. Za kriterij smo vzeli samo tiste drevesne vrste in skupine, ki so v skupno zastopane z vsaj enim odstotkom v deležu drevesne sestave.

Rezultati popisa 2020 za popisno enoto **Slovenske Gorice (04)** in primerjavo poškodovanosti (objedenosti) gozdnega mladja med popisi 2010, 2014, 2017 in 2020 so prikazani v nadaljevanju.

Podrobno je prikazana poškodovanost gozdnega mladja od rastlinojede parkljaste divjadi (objedenost) v popisni enoti. V preglednici 3.6 je prikazan delež, število na hektar in % objedenosti po višinskih razredih in drevesnih vrstah oziroma njihovih skupinah. V preglednici 3.7 je prikazana primerjava podatkov objedenosti med vsemi štirimi izvedenimi popisi (2010, 2014, 2017, 2020). Prikazan je delež skupne objedenosti za višinske razrede R1-R4. Slika 7 prikazuje primerjavo objedenosti med vsemi štirimi izvedenimi popisi (2010, 2014, 2017, 2020), in sicer delež (%) skupne objedenosti za višinske razrede R1-R4 za iglavce, listavce, vse drevesne vrste skupaj in bukev. V preglednici 3.8 so prikazani rezultati statističnega preizkušanja hipotez o razlikah v stopnji objedenosti med posameznimi popisi (leti). Prikazani so statistični podatki za vse drevesne vrste skupaj in za bukev. Pri tem smo za navedeno drevesno vrsto in skupino vseh drevesnih vrst skupaj, za raven popisne enote med vsemi štirimi obdobji postavili ničelno in alternativno hipotezo:

H_0 = Vzorci so iz iste populacije (deleži poškodovanih osebkov v vseh nizih podatkov se ne razlikujejo)

H_a = Vzorci so iz različnih populacij (deleži poškodovanih osebkov se razlikujejo)

Preglednica 3.6: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevesnih vrstah (skupinah) v letu 2020 popisna enota Slovenske gorice

Skup. DV	št. vz.	< 15cm		R1 15-30cm			R2 30-60cm			R3 60-100cm			R4 100-150cm			R1-R4		
		DV %	št./ha	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %
Smreka	6		102		58		1	409			88						555	
Jelka	3	2	816	1	409	7,1		292	80		29			29			760	34,6
Bori	1				117			234	12,5		58			29			438	6,7
Bukev	48	22	7.750	46	28.810	8,1	69	41.521	18,8	75	21.301	22,2	79	7.655	8	62	99.287	15,6
Hrasti	27	16	5.608	12	7.451	6,7	1	760	11,5		58	100				5	8.269	7,8
Plemeniti listavci	36	15	5.506	14	8.474	10,3	6	3.477	32,8	4	1.256	30,2	6	614	4,8	9	13.821	17,5
Drugi trdi listavci	42	44	15.907	27	16.538	28,6	21	12.886	44,2	18	5.259	53,3	13	1.227	16,7	22	35.910	37,4
Mehki listavci	12		102	1	409	21,4	2	935	15,6	2	468	31,3	2	175	16,7	1	1.987	20,6
Iglavci	8	3	918	1	584	5	2	935	28,1	1	175		1	58		1	1.753	16,7
Listavci	51	97	34.873	99	61.682	13,8	98	59.578	25	99	28.343	28,7	99	9.672	9,1	99	159.274	20,3
Skupaj	51	100	35.791	100	62.266	13,7	100	60.513	25	100	28.518	28,5	100	9.730	9	100	161.027	20,3
AVG (št./vz.)			7		42	6		41	10		19	5		7	1		108	22
MAX (št./vz.)			89		123	43		72	67		51	31		34	4		135	105
SD (+-št./vz.)			14		29	9		17	13		13	6		8	1		11	20

Plemeniti listavci: gorski javor, ostrolistni javor, veliki jesen, oreh, gorski brest, divja češnja, lipa in lipovec.

Drugi trdi listavci: beli gaber, kostanj, robinija, maklen, brek, mokovec, črni gaber, mali jesen.

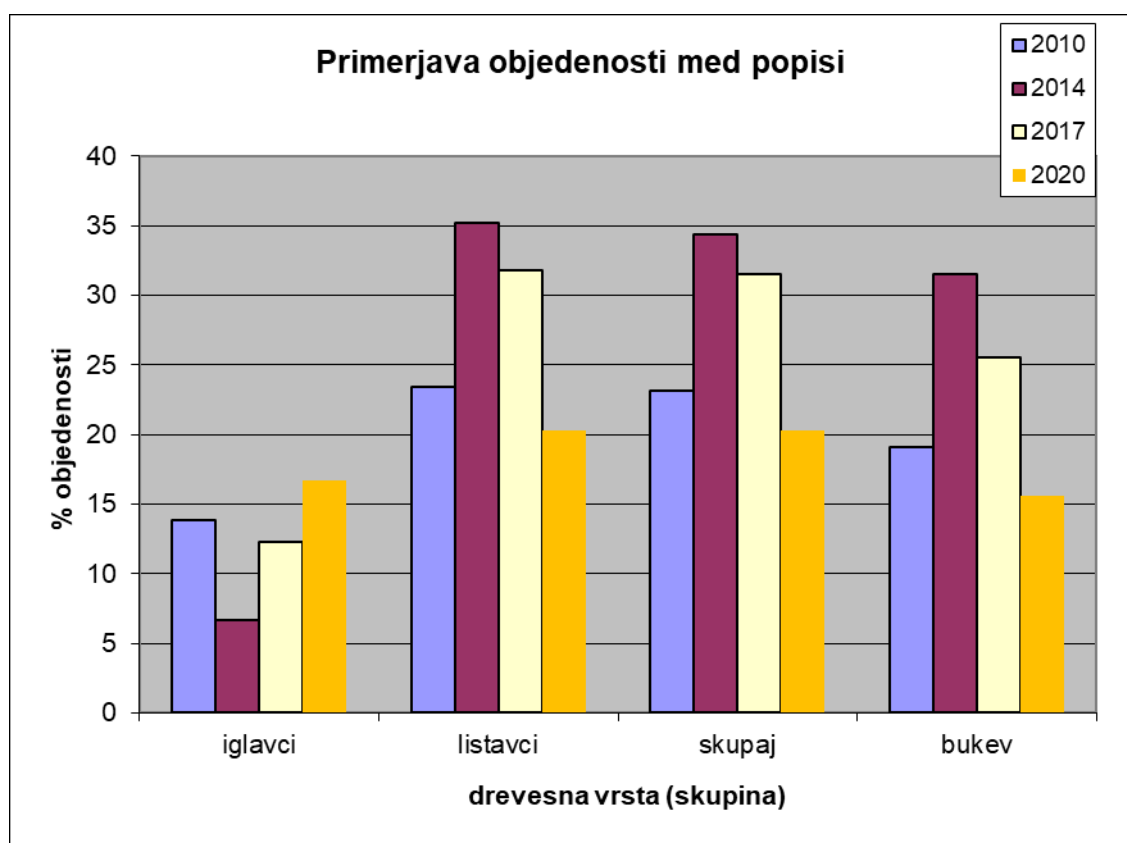
Mehki listavci: breza, trepetlika, topoli, črna in siva jelša, vrba, jerebika.

- Pri obravnavi so upoštevani podatki popisov v celotni popisni enoti (v nadaljevanju PE).
- Izredno nizek je delež iglavcev (dober 1 %) v vseh višinskih razredih.
- Delež bukve se iz razreda v razred povečuje in znaša v R4 kar 79 %, nasprotno pa je njena objedenost v R4 razredu najmanjša in znaša 8 %, kar je povsem sprejemljivo.

V pomladitvenem potencialu predstavljajo največji delež listavci in sicer so na prvem mestu drugi trdi listavci, sledijo bukev, plemeniti listavci ter hrasti. Delež iglavcev v pomladitvenem potencialu je majhen. V fazi preraščanja pobudo močno prevzame bukev kateri delež v razredu R4 100–150 cm naraste na kar 79 %. Hrasti praktično izginejo medtem, ko plemeniti listavci predstavljajo 6 % osebkov za nadaljnjo vrast v fazo letvenjaka. Delež iglavcev v razredu R4 100–150 cm znaša 0,5 %. Verjetno je to posledica agresivnosti bukve, ki je pogojena z dinamiko preraščanja. Menimo da je dejansko stanje tudi posledica premajhne odprtosti pomladitvenih jeder za hrast.

Preglednica 3.7: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4 v popisni enoti Slovenske gorice

	Objedenost 2010	Objedenost 2014	Objedenost 2017	Objedenost 2020
Smreka	13,0	4,3		
Jelka	7,1	12,5	33,3	34,6
Bori	17,8	13,3		6,7
Macesen				
Bukev	19,1	31,5	25,5	15,6
Hrasti	26,3	33,5	23,7	7,8
Plemeniti listavci	19,7	32,4	25,4	17,5
Drugi trdi listavci	45,3	49,8	50,5	37,4
Mehki listavci	50,0	28,6	44,8	20,6
Iglavci	13,8	6,7	12,3	16,7
Listavci	23,4	35,2	31,8	20,3
Skupaj	23,1	34,4	31,5	20,3

Slika 7: Primerjava deleža poškodovanih osebkov (objedenost) gozdnega mladja med popisi 2010, 2014, 2017 in 2020 za razrede R1-R4 v popisni enoti Slovenske gorice

Objedenost v PE Slovenske gorice je sprejemljiva in za obnovo ter razvoj gozdov ni problematična. Glavni povzročitelj objedanja je srnjad, kot edini stalni predstavnik rastlinojedih parkljarjev. Iz zaključkov analize lahko sklepamo, da se je številčnost srnjadi uskladila in je na primernem nivoju. Pri tem je treba opozoriti, da je okolje, ki ga obravnavamo za srnjad izjemno primerno. Kljub temu, da je na celotnem LUO razmeroma velik delež gozdnega robu, prehranska kapaciteta okolja pa zelo dobra, ne moremo prezreti dejstva, da je delež mladja v gozdovih bistveno premajhen. Na povečano stopnjo objedenosti v letih 2014 in 2017 so nedvomno vplivali številni okoljski dejavniki oz. vremenske razmere, manj pa spreminjanje (povečevanje) številčnosti divjadi.

V nadaljevanju so prikazani še rezultati popisa 2020 za popisno enoto **Haloze (05)** in primerjava poškodovanosti (objedenosti) gozdnega mladja med popisi 2010, 2014, 2017 in 2020.

Preglednica 3.8: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevnih vrstah (skupinah) v letu 2020 popisna enota Haloze

Skup. DV	št. vz.	< 15cm			R1 15-30cm			R2 30-60cm			R3 60-100cm			R4 100-150cm			R1-R4			
		DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	
Smreka	7		218		1	352			19			19							389	
Jelka	8	4	4.259		1	686	40,5		74	50								1	760	41,5
Bori	1					37													37	
Bukev	51	34	32.867		60	31.808	4,4	83	19.667	14,2	84	9.676	19,7	74	3.948	12,2		70	65.100	10,1
Hrasti	17	9	9.172		6	3.021	8	1	148	12,5	1	93		1	56	33,3		4	3.318	8,4
Plemeniti listavci	42	44	42.804		23	12.456	37,8	9	2.150	64,7	2	260	71,4	1	37			16	14.903	42,2
Drugi trdi listavci	38	8	7.425		9	4.653	44,6	7	1.742	44,7	13	1.464	43	23	1.242	7,5		10	9.101	39,3
Mehki listavci	3					37									19				56	
Iglavci	16	5	4.477		2	1.075	25,9		93	40		19						1	1.186	26,6
Listavci	51	95	92.269		98	51.976	16,2	100	23.708	21	100	11.493	23,7	100	5.301	11,2		99	92.478	18,1
Skupaj	51	100	96.746		100	53.051	16,4	100	23.801	21,1	100	11.511	23,7	100	5.301	11,2		100	93.664	18,2
AVG (št./vz.)			17			56	9		25	5		12	3		6	1			99	18
MAX (št./vz.)			123			157	66		53	26		45	35		64	7			183	75
SD (+-št./vz.)			24			33	13		15	6		12	5		11	1			25	18

Plemeniti listavci: gorski javor, ostrolistni javor, veliki jesen, oreh, gorski brest, divja češnja, lipa in lipovec.
 Drugi trdi listavci: beli gaber, kostanj, robinija, maklen, brek, mokovec, črni gaber, mali jesen.
 Mehki listavci: breza, trepetlika, topoli, črna in siva jelša, vrba, jerebika.

OBJEDENOST V VSEH SLOJIH (R1-R4)

- Izredno nizek je delež iglavcev (1 %) v vseh višinskih razredih.
- Delež bukke se iz razreda v razred povečuje in znaša v R4 kar 74 %, njena objedenost narašča v prvih treh razredih, medtem ko v razredu R4 znaša 12,2 %.
- Skupna objedenost (iglavci in listavci skupaj) v PE znaša 18,2 %.

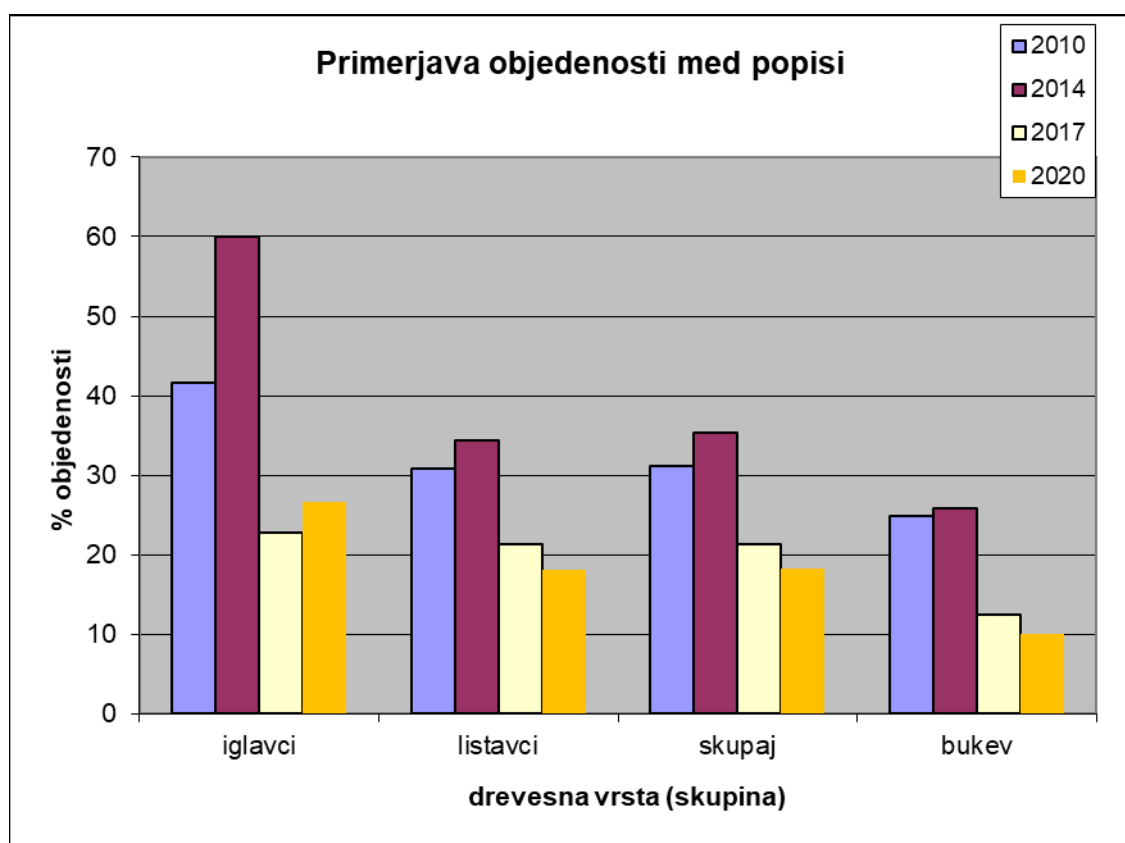
OBJEDENOST V ZGORNJEM SLOJU (R4)

- Skupna objedenost (iglavci in listavci skupaj) znaša 11,2 %,
- V višinskem razredu R4 je delež objedenosti razmeroma majhen (11,2 %) in s stališča pomlajevanja neproblematičen. Tudi število osebkov/ha (5.301) je zadostno in po našem mnenju omogoča nemoten nadaljnji razvoj gozdov.
- Objedenost bukke znaša 12,2 %, kar je po našem mnenju sprejemljivo.
- Zaskrbljujoče je dejstvo, da smo v R4 evidentirali 1% osebkov plemenitih listavcev in hrastov.

V pomladitvenem potencialu predstavljajo največji delež listavci in sicer so na prvem mestu plemeniti listavci, sledijo bukev, hrasti in drugi trdi listavci. Delež iglavcev v pomladitvenem potencialu je majhen – 5 %. V fazi preraščanja pobudo močno prevzame bukev kateri delež v razredu R4100–150 cm naraste na 74 %. Hrasti in plemeniti listavci praktično izginejo medtem, ko drugi trdi listavci predstavljajo 23 % osebkov za nadaljnjo vrst v fazo letvenjaka. Delež iglavcev se z višino zmanjšuje, v razredu R4 pa jih več ni. Verjetno je to posledica agresivnosti bukke, ki je pogojena z njeno dinamiko preraščanja. Premajhna odprtost pomladitvenih jeder je verjetno glavni razlog, da v višjih razredih ni več hrasta.

Preglednica 3.9: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4 v popisni enoti Haloze

	Objedenost 2010	Objedenost 2014	Objedenost 2017	Objedenost 2020
Smreka	25,0	10,0		
Jelka	45,0	64,3	26,7	41,5
Bori	50,0			
Macesen				
Bukev	24,8	25,9	12,5	10,1
Hrasti	29,1	18,9	22,0	8,4
Plemeniti listavci	38,4	59,8	38,7	42,2
Drugi trdi listavci	35,5	47,0	38,0	39,3
Mehki	61,2	35,1	35,1	
Iglavci	41,6	60,0	22,8	26,6
Listavci	30,9	34,4	21,4	18,1
Skupaj	31,2	35,3	21,4	18,2

Slika 8: Primerjava deleža poškodovanih osebkov (objedenost) gozdnega mladja med popisi 2010, 2014, 2017 in 2020 za razrede R1-R4 v popisni enoti Haloze

Objedenost v PE Haloze je sprejemljiva in za obnovo ter razvoj gozdov še ni problematična. Glavni povzročitelji objedanja je tukaj poleg srnjadi še kolonija muflonov na pogorju Boča in mestoma skupine gamsov na Boču in Donački gori. Opozoriti je treba, da je okolje ki ga obravnavamo za vse tri vrste zelo primerno. Kljub temu, da je na celotnem LUO razmeroma velik delež gozdnega roba, prehranska kapaciteta okolja pa zelo dobra, ne moremo prezreti dejstva, da je delež mladja v gozdovih premajhen in posledično vpliv rastlinojedov nanj visok. Na povečano stopnjo objedenosti v posameznih letih nedvomno vplivajo številni okoljski dejavniki oz. vremenske razmere, v določeni meri pa tudi povečevanje številčnosti divjadi.

Objedenost mladja se je v obeh obravnavanih popisnih enotah (Slovenske gorice in Haloze) napram letom 2014 in 2017 zmanjšala. Na osnovi rezultatov ocenjujemo, da na stopnjo objedenosti v popisni enoti

Slovenske gorice v glavnem vpliva srnjad. Objedenost v popisni enoti Haloze pa je posledica združenih učinkov objedanja tako srnjadi kot muflona, lokalno tudi gamsa. Predvsem bo v bodoče treba večjo pozornost posvetiti vplivu rastlinojedcev (predvsem muflona) na objedanje plemenitih listavcev in hrastov, katerih z zadnjim popisom v razredu 100–150 cm v GGE Boč sploh nismo zaznali. Omenjena dejstva je treba upoštevati pri ukrepih v populaciji muflona – nadaljevanje zmanjševanja številčnosti z višjim odvzemom in primerno strukturo odvzema.

Pri obravnavi rezultatov popisa objedenosti vsekakor ne smemo prezreti tudi dejstva, da mladovja divjadi predstavljajo pomemben vir prehranske baze. Posledično je zato zelo pomemben delež mladovij in sestojev v obnovi. Tako kot velja za veliko večino LUO v Sloveniji, tudi v Ptujsko - Ormoškem ugotavljamo, da je delež mladovij nižji, kot bi si ga želeli, ob predpostavki uravnoteženega stanja razvojnih faz. Za zagotavljanje trajnostnega gospodarjenja z gozdovi želimo, da se razvoj gozdov čim bolj usmerja v izenačitev dejanskega stanja z modelnim stanjem razvojnih faz. S povečanjem deleža mladovij lahko bistveno razbremenimo ostale površine in poskrbimo za večjo usklajenost med živalsko in rastlinsko komponento. V osnovanju novih pomladitvenih jeder, ki so v tesni povezavi z intenzivnostjo sečenj oz. gospodarjenjem z gozdovi, vidimo glavni ukrep, s katerim lahko bistveno izboljšamo življenjsko okolje divjadi. Problem za intenziviranje pomlajevanja gozdnih sestojev vidimo predvsem v razdrobljenosti gozdne posesti in posledično nepripravljenosti zasebnih lastnikov gozdov po intenziviranju gospodarjenja z gozdovi. Žal ugotavljamo, da večje pomlajene površine nastanejo predvsem kot posledica ujm in delovanja lubadarja, manj pa kot rezultat aktivnega usmerjenega razvoja gozdov. Najvišji možni poseki, kateri so opredeljeni v gozdnogospodarskih načrtih GGE so razmeroma visoki in omogočajo med drugim tudi intenzivnejše uvajanje primernih gozdnih sestojev v obnovo.

Na podlagi analize popisov objedenosti gozdnega mladja v LUO ugotavljamo, da proces naravnega pomlajevanja zaradi vpliva rastlinojede divjadi ni ogrožen. Ocenjujemo, da ugotovljena stopnja objedenosti gozdnega mladja ne ogroža razvoja gozdov, vpliva pa na uspešnost pomlajevanja najbolj objedenih vrst, ki je lokalno lahko bolj izrazito.

Ob upoštevanju dejstva, da je delež mladovij v gozdnih sestojih izjemno nizek ter močno odstopa od modelnega stanja (po podatkih območnega načrta glede na model je kar 2/3 premalo mladovij in kar 1/3 premalo sestojev v obnovi), je dejanska stopnja objedanja sprejemljiva in za obnovo ter razvoj gozdov ni problematična. Ob pravilni strategiji pomlajevanja, vse od pripravljalnih in semenilnih sečenj do končnih posekov na določenih rastiščih, je obnova gozdov kljub vplivu rastlinojede divjadi zagotovljena.

3.3 Prostorske omejitve lova

Na območju LUO veljajo pri izvajanju lova tudi omejitve, ki izhajajo iz zahtev naravovarstva. Na ravni dvoletnih LUO se upošteva omejitev, ki izhajajo iz varstvenih ciljev in režimov zavarovanih območij, katerih površine so v celoti ali delno znotraj območja načrta.

Območja, kjer je prepovedano loviti, nabirati, preganjati in uničevati živali:

- **naravne vrednote:** Dravinja-ostanki stare struge; Ormoško jezero.
- **naravni rezervat:** Ormoške lagune.

4 ŽIVALSKÉ VRSTÉ - DIVJAD

4.1 Srna (*Capreolus capreolus*)

Prostorski okvir obravnave

Prostorski okvir obravnave srne je celotno lovsko upravljavsko območje.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V zadnjem šestletnem obdobju znaša realizacija odvzema glede na načrt 99,5 %, kar povprečno pomeni odvzem 3.380 živali na leto oziroma 3,5 živali na 100 hektarjev lovne površine. V strukturi odvzema je bila moška in ženska srnjad zastopana v razmerju 49,8 % : 50,2 %. Delež mlade srnjadi (mladičev in enoletne srnjadi) je v odvzemu znašal 59,2 %. Odvzem srnjadi je bil izvršen v skladu z načrtovano strukturo. V zadnjih dveh letih je odstrel dve- in več letne srnjadi med spoloma bolj uravnotežen. Izgube srnjadi predstavljajo 19,4 % vse izločene srnjadi iz lovišč. Med izgubami so dve- in več letne srne zastopane z 30 %, mladiči Ž in mladice 24 %, dve- in več letni srnjaki 21 %, mladiči M in lanščaki z 25 %. Izgube dve- in več letnih srn so 1,4 krat višje, kot izgube dve- in več letnih srnjakov. Spolno razmerje izgub (moški : ženski spol) znaša 46 : 54. Po vzrokih izgub je največ posledica povoza na cestah (77 %). Med ostalimi vzroki izgub sledijo izgube zaradi klateških psov (5 %), neznan vzrok (8 %), košnja in poškodbe (5 %) in ostali vzroki skupno 5 %.

Analizirane telesne mase mladičev obeh spolov kažejo rahel pozitiven trend do leta 2020, nato pa v zadnjih dveh letih rahel negativen trend. Sicer trendi niso izraziti, gre za nihanje v višini $\pm 0,7$ kg. Tudi nihanje povprečnih mas rogovja odraslih srnjakov v zadnjih šestih letih ne moremo pripisovati dogajanjem v populaciji, pač pa so zgolj odraz vremenskih dogajanj v času rasti rogovja.

V preteklih dveh letih je bilo iz narave odvzetih 6.565 živali, kar pomeni 101 % glede na načrt. Spolna struktura odvzema je bila v razmerju 1 : 1. Spolno razmerje odvzema v razredu mladičev je 45 % moških in 55 % ženskih osebkov, v razredu enoletnih 57 % moških in 43 % ženskih osebkov in v razredu starejših 49 % moških in 51 % ženskih osebkov. Starostni razred mladiči predstavlja 34 %, razred enoletnih 26 % in razred starejših 40 % odvzema. Glede na realizirano predstavljajo ugotovljene izgube 18,3 %. Od tega je bilo 93 % nenaravnih in 7 % naravnih izgub. Med nenaravnimi izgubami je bil najpogostejši vzrok povoz na cesti in sicer pri 83 %, sledijo izgube zaradi pokosa in poškodb (4 %), ter klateških psov (5 %). Med naravnimi izgubami je najpogostejši vzrok bolezen (2,2 % od vseh izgub). Pri 5 % izgub vzrok ni poznan. Pri starejših osebkih je večji delež izgub pri srnah kot pri srnjakih (381 : 209).

Za pretekli dve leti opažamo, da je delež povoza srn 2+ in mladice večji od deleža povoza srnjakov 2+ in lanščakov (1,5 : 1). Delež odstreljenih srn 2+ napram odstrelu srnjakov 2+ je bil 88 %.

Delež izgub zaradi prometa je v zadnjih dveh letih pod šestletnim povprečjem. Med posameznimi lovišči so bistvene razlike kot posledica značilnih razlik v gostotah prometnic in posledično prometa. Najbolj skrajna primera sta lovišči Stoperce z 2,4 % povoza v odvzemu in Ivanjkovci s kar 39,2 %.

Že vrsto let okoli deset lovišč beleži višji delež izgub zaradi prometa. V zadnjih dveh letih je bilo 5 lovišč z deležem izgub zaradi prometa več kot 20 %, kar je bolje kot leta prej, ko je bilo takšnih lovišč bistveno več. K zmanjšanju izgub na cesti so po našem mnenju pripomogli kombinacija intenzivnejšega lova v okolici cest in nameščeni modri odsevniki.

Presoja uspešnosti upravljanja

Na osnovi zastavljenih dolgoročnih ciljev v smislu vzdrževanja številčnosti na obstoječem nivoju, ocenjujemo, da je upravljanje dobro in da je cilj dosežen v celoti. Dosežena struktura odvzema v kateri sta enakomerno zastopana moški in ženski del in doseganje zastavljenih deležev znotraj posameznih spolnih razredov, kažejo na dobro upravljanje in sledenje zastavljenim ciljem. V populaciji se pušča zadosten delež srednje stare srnjadi, ki je osnova trajnega obnavljanja vrste. Z usmerjenimi ukrepi smo dosegli lokalno zmanjšanje številčnosti in upad števila trkov ob prometnicah.

Ocena stanja populacije

Srnjad je dobro zastopana v okolici urbanih območij z večjo heterogenostjo kmetijskih kultur, ter na območjih manjše gozdnatosti in višjega deleža gozdnih robov. Ocenjujemo, da je zdravstveno stanje srnjadi dobro, višina naravnih izgub, trendi telesnih mas in rogovja v zadnjih letih pa se bistveno ne spreminjajo.

Spolna struktura populacije je delno v korist ženske srnjadi, kar je s stališča biologije vrste naravno.

Ocenjujemo, da je številčno stanje v populaciji srnjadi stabilno in okoljsko v večjem delu LUO neproblematično. Ugotavljamo, da je relativno dobra usklajenost srnjadi z okoljem posledica odvzema, ki je bil v zadnjem srednjeročnem obdobju dobro realiziran.

Usklajenost populacije srnjadi z ostalimi živalskimi vrstami je primerna, saj ni zaznati negativnih medvrstnih odnosov. O neposrednem vplivu plenilske vrste šakal na populacijo srnjadi je znanega še premalo oziroma ni znanstvenih dokazov tega vpliva. Zaradi vse večjega beleženja prisotnosti te vrste v LOU pa je določen vpliv na izgube pri srnjadi gotovo moč pripisati prav šakalu.

Prilagojeni cilj

Cilj upravljanja s populacijo je ohraniti obstoječo številčnost in v loviščih z nadpovprečno visokim deležem izgub v odvzemu še naprej vlagati več naporov v aktivnosti za zmanjšanje izgub, tudi z lokalnim zmanjšanjem številčnosti.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2023 in 2024 načrtujemo odvzem **6.600** živali.

Preglednica 4.1: Načrt odvzema srne po strukturi

Mladiči (M + Ž) 2.310 živali (35 %)			
Lanščaki	924 živali (14 %)	Mladice	726 živali (11 %)
Srnjaki 2+	1.320 živali (20 %)	Srne 2+	1.320 živali (20 %)
SKUPAJ 6.600 živali (100 %)			

Intenziteta odvzema srnjadi v loviščih brez načrtnega upravljanja z divjim prašičem naj bo čim bliže odvzemu 4,0 živali na 100 hektarjev lovne površine lovišča, v loviščih z načrtnim upravljanjem z divjim prašičem pa naj bo intenziteta odvzema čim bliže odvzemu 3,5 živali na 100 hektarjev lovne površine lovišča.

Lovišča ne smejo voditi t.i. pravnega in nepravilnega odstrela srnjakov.

Pri izvajanju načrtovanega odvzema z odstrelom v razredu mladičev obeh spolov naj bo poudarek na tem, da je potrebno izvršiti količinsko zadosten odvzem v tej starostni kategoriji, pri tem pa je njihov spol drugotnega pomena.

Povečati je potrebno intenzivnost lova v delih lovišč ob prometnicah in s tem zmanjšati izgube zaradi prometa.

Časovna in prostorska dinamika ter ostali kriteriji odvzema

Pri razdelitvi odvzema srnjadi po loviščih je treba upoštevati odstopanja od načrta v preteklem (preteklih) letu (letih).

V načrtu odvzema delitev dve in večletnih osebkov na srednje stare in stare, ter mladičev po spolu ni opredeljeno in ni potrebno. Dejanska struktura načrtovanega odvzema za posamezna lovišča lahko odstopa od izhodiščne v primeru večjih odstopanj realizacije odvzema od načrtovanega odvzema v preteklem (preteklih) letih ali zaradi ostalih vzrokov (struktura izgub, vzroki izgub, krivolova, naravnih ujm).

Odstopanje pomeni razliko med realiziranim in načrtovanim odvzemom.

Odstopanja realizacije od načrtovanega odvzema po višini in znotraj spolne ter starostne strukture (še posebej v starostnem razredu 2+), se smiselno upošteva pri načrtovani višini in strukturi odvzema za naslednje leto.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema:

Starostni razred	Dovoljena odstopanja (v % od načrtovanega št. v danem razredu)			
	M		Ž	
<i>Mladiči</i>	+/- 30 %*	± 15 %	+/- 30 %*	± 15 %
<i>Lanščaki / Mladice</i>	+/- 30 %*		+/- 30 %*	
<i>Srnjaki 2+ / Srne 2+</i>	+/- 15 %		+/- 15 %	
<i>Skupaj</i>	+/- 15 %			

* Pri kategorijah mladičev in enoletnih osebkov obeh spolov do $\pm 30\%$ pomeni možnost kompenzacije številčnega odvzema obeh navedenih kategorij v okviru istega spola, kar konkretno pomeni, da je možno npr. od načrtovanega absolutnega števila mladičev M spola odvzeti le-teh do 30% manj/več, to pa je potem potrebno kompenzirati s zmanjšanim/povečanim odvzemom od načrtovanega absolutnega števila v razredu lanščakov in obratno.

V posameznem lovišču je po opravljeni kompenzaciji, kot je predhodno opisano, dovoljeno odstopanje realizacije v obeh kategorijah (mladiči, enoletni) skupaj in pri posameznem spolu v višini do $\pm 15\%$ načrtovanega števila odvzema.

Dopustno odstopanje v kategoriji nad dvoletnih srnjakov in srn je do $\pm 15\%$ od načrtovanega števila odvzema te kategorije. Zaradi zagotavljanja ustreznega spolnega razmerja med nad dvoletno srnjadjo **mora dosegati odstrel srn 2+ vsaj 80% odstrela srnjakov 2+.**

Morebitne prekoračitve odvzema srn 2+ prek meja dovoljenih odstopanj $+15\%$, ki bi nastale zaradi zagotavljanja vezave odstrela, ne štejejo za kršitev določil letnega načrta.

V posameznem lovišču je dovoljeno odstopanje realizacije v višini do $\pm 15\%$ načrtovanega skupnega odvzema srnjadi. V primeru, da je v posameznem starostnem razredu načrtovan odzem nižji od 10 živali, dopustna toleranca $\pm 15\%$ pomeni dve (2) živali, pri načrtovanem odvzemu 10 ali več kosov pa zaokrožitev na najbližjo celo vrednost.

Preseganje realiziranega odvzema od načrtovanega prek meja dopustnih odstopanj, ki bi nastala kot posledica evidentiranih izgub srnjadi po končani lovni dobi na posamezno spolno in starostno kategorijo ali po izpolnitvi načrtovanega odvzema v posamezni spolni in starostni kategoriji, ne štejejo kot kršitev določil načrta.

Časovna dinamika odvzema:

- Priporočeno je čim hitreje izvršiti odstrel srn in mladičev, predvidoma najmanj 70% do 31. oktobra.
- Do 25.7. je priporočeno odstreliti največ $2/3$ za odzem predvidenih srnjakov 2+.
- Pri odstrelu srn v kategoriji 2+ je potrebno upoštevati kriterija telesna masa in vitalnost osebkov.

Ukrepi za zmanjšanje nenaravnih izgub so:

- pravočasna količinsko in strukturno ustrezna realizacija načrtovanega odvzema,
- ukrepi za zmanjšanje nenaravnih izgub, predvsem povoza kot so vonjalne ograje, silhete, odsevniki, zvočne naprave, plašilne naprave pri kosilnicah, cestnoprometni znaki ...,
- postavitve ustreznih opozorilnih znakov na javnih prometnicah ob izvajanju skupnih lovov,
- intenziviranje odstrela na mestih z višjo potencialno verjetnostjo izgub, predvsem povoza,
- izobraževanje lastnikov zemljišč in ostale javnosti o predvidenih ukrepih v okolju, predvsem v času poleganja mladičev in zimskih mesecih.

Ukrepi v življenjskem okolju:

- krmljenje srnjadi, razen v izjemnih primerih, ni dovoljeno,
- sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja,
- zagotavljanje zmanjšanja nemira v času poleganja mladičev in v zimskem času,
- obveščanje javnosti o aktualnostih in ukrepih pri upravljanju s populacijo srnjadi,
- solnice za divjad se ne smejo nameščati na način, ki omogoča vnos soli v vodni biotop, v nobenem primeru pa v razdalji, manjši od 50 m od vodnega biotopa,
- v gozdnih predelih s poudarjeno obnovo, ob cestah in gozdnih rezervatih postavljanje solnic ni dovoljeno.

Preglednica 4.2: Analiza odvzema srnjadi

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Mladiči M	534	484	490	465	477	526	2976	29,5	14,7
Lanščaki	570	559	488	471	508	450	3046	30,2	15,0
Srnjaki 2+	724	716	696	639	660	640	4075	40,4	20,1
Skupaj SRNJAKI	1828	1759	1674	1575	1645	1616	10097	100,0	49,8
Mladiči Ž	681	641	628	574	592	638	3754	36,9	18,5
Mladice	382	391	378	346	359	371	2227	21,9	11,0
Srne 2+	744	762	704	645	679	665	4199	41,2	20,7
Skupaj SRNE	1807	1794	1710	1565	1630	1674	10180	100,0	50,2
SKUPAJ odstrel in izgube	3635	3553	3384	3140	3275	3290	20277		100,0
Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom									
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj		
Načrt - skupaj	3500	3640	3520	3215	3250	3250	20375		
Odstrel in izgube / načrt	103,9	97,6	96,1	97,7	100,8	101,2	99,5		
Delež srnjakov	50,3	49,5	49,5	50,2	50,2	49,1	49,8		
Delež srnjakov 2+	19,9	20,2	20,6	20,4	20,2	19,5	20,1		
Delež mladih (mladiči, enoletni) ne glede	59,6	58,4	58,6	59,1	59,1	60,3	59,2		
Izgube									
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%	
Nenaravne izgube	638	674	517	513	620	495	3457	87,8	
Naravne izgube	95	148	71	79	40	48	481	12,2	
Skupaj izgube	733	822	588	592	660	543	3938	100,0	
% izgub	20,2	23,1	17,4	18,9	20,2	16,5	19,4		
Odstrel	2902	2731	2796	2548	2615	2747	16339		
Vzroki izgub									
vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%	
1 neznan	57	114	47	53	25	35	331	8,4	
2 bolezen	37	32	23	25	14	13	144	3,7	
3 krivolov	6	5			1	2	14	0,4	
4 cesta	548	551	468	446	552	446	3011	76,5	
5 železnica	12	8	4	2	6		32	0,8	
6 zveri	1	2	1	1	1		6	0,2	
7 psi	46	42	28	32	36	24	208	5,3	
8 kosilnica	19	24	7	21	11	8	90	2,3	
10 poškodbe	7	44	10	12	14	15	102	2,6	
Telesne mase (biološka telesna masa)									
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022			
Mladiči M	9,5	9,7	10,2	10,3	10,0	9,7			
Indeks	95,0	97,0	107,4	108,4	105,3	102,1			
Lanščaki	13,3	12,8	13,5	13,4	13,7	13,2			
Indeks	99,3	95,5	101,5	100,8	103,0	99,2			
Mladiči Ž	9,5	9,7	10,0	10,1	10,0	9,5			
Indeks	99,0	101,0	105,3	106,3	105,3	100,0			
Mladice	13,5	13,6	14,1	14,0	14,6	13,7			
Indeks	97,1	97,8	104,4	103,7	108,1	101,5			
Mladiči M + Ž	9,5	9,7	10,1	10,2	10,0	9,6			
Indeks	96,0	98,0	106,3	107,4	105,3	101,1			
Masa trofej srnjakov 2+ (gr)									
Povprečna masa trofej / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022			
Srnjaki 2+	299	274	281	275	279	288			
Indeks	106,0	97,2	94,0	92,0	93,3	96,3			

4.2 Navadni jelen (*Cervus elaphus*)

Prostorski okvir obravnave

Jelenjad je v območju le občasno prisotna, njena številčnost je odvisna od migracij in od uhajanja iz obor. Predvidevamo, da potekajo migracije jelenjadi v lovsko upravljavskem območju iz dveh smeri:

- na zahodu iz smeri Pohorja in Kozjaka prek Slovensko goriškega LUO,
- na vzhodu iz Prekmurja - minimalno.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V šestletnem obdobju je bilo iz narave odvzetih 49 živali. V kategoriji moških je bil izvršen odstrel predvsem mladih jelenov 2-4, ki najbolj in najprej migrirajo iz osrednjih življenjskih območij.

Spolna in starostna struktura odvzema zadnjih šest let je 78 : 22 v korist moških, kar ne uresničuje cilja glede preprečitve širjenja vrste. Dovolj močno poseganje v ženski spol oziroma mlajše starostne razrede je namreč temeljni pogoj za preprečevanje širitve vrste v LUO. Izgub jelenjadi v zadnjem šestletnem obdobju je malo – 1 žival.

V letih 2021 in 2022 je bilo iz narave odvzetih 26 živali – dva teleta, dva lanščaka, 14 jelenov 2-4, tri jeleni 5-9, ena junica in štiri košute. Glavnino odvzetih živali je posledica pobegov iz obore v lovišču Podlehnik. Tako so v dveh letih v tem lovišču odvzeli kar 16 živali.

Presoja uspešnosti upravljanja

V LUO jelenjad ni zaželena. Upravljanje sledi tej usmeritvi in smatramo, da je uspešno. Problemi pobegov živali iz obor so primerno obravnavani, čeprav včasih nepravčasno.

Ocena stanja populacije

Jelenjad je v LUO redko zastopana, pretežno slučajno prisotna vrsta divjadi. Pojavlja se v vseh starostnih in spolnih kategorijah, številčnejši so osebki moškega spola še posebej mladi 2–4 letni jeleni. Že vrsto let obstaja bojazen, da bi se številčnost jelenjadi lahko povečala, tudi na račun uhajanja iz obor.

Prilagojeni cilj

Cilj upravljanja z jelenjadjo je preprečitev širjenja v LUO.

Ukrepi in usmeritve

Upravljalke lovišč morajo načrtovati **popolni odstrel** te vrste v skladu z zakonskimi in drugimi predpisi ter lovsko etiko. Znotraj LUO se ne predpisuje odvzema po posameznih loviščih.

Dosledno poseganje v ženski spol oziroma mlajše starostne razrede je temeljni pogoj za preprečevanje širitve vrste v LUO.

Preglednica 4.3: Analiza odvzema navadni jelen

Odstrel in izgube	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%/spol	% skupaj
Teleta M			1				1	2,6	2,0
Lanščaki	3	2	2	1	1	1	10	26,3	20,4
Jeleni 2-4	4		1	4	5	9	23	60,5	46,9
Jeleni 5-9	1				3		4	10,5	8,2
Jeleni 10 +							0	0,0	0,0
Skupaj JELENI	8	2	4	5	9	10	38	100,0	77,6
Teleta Ž			1			2	3	27,3	6,1
Junice						1	1	9,1	2,0
Košute 2+			1	2		4	7	63,6	14,3
Skupaj KOŠUTE	0	0	2	2	0	7	11	100,0	22,4
SKUPAJ odstrel in izgube	8	2	6	7	9	17	49		100,0

4.3 Damjak (*Dama dama*)

Prostorski okvir obravnave

Damjak v LUO v naravi ni prisoten, razen osebkov pobeglih iz obor. Že vrsto let opozarjamo, da obstaja velika nevarnost širjenja te vrste v prosto naravo iz slabo vzdrževanih in pretežno nelegalno postavljenih obor za rejo divjadi.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V zadnjih šestih letih je bilo odvzetih iz narave 34 živali (13 moškega spola in 21 ženskega spola).

V preteklih dveh letih je bilo odvzetih 12 živali na območju sedmih lovišč (Boč, Cirkulane, Dravinja-Majšperk, Rogaška Slatina, Trnovska vas, Vitomarci). Gre za osebkove pobegle iz obor, za katere je bila izdana odločba inšpektorja za njihov odstrel. Očitno se napovedi glede možnosti izhodov damjakov iz velikega števila slabo vzdrževanih obor uresničujejo.

Presoja uspešnosti upravljanja

Glede na usmeritve iz dolgoročnega načrta, ki ne omejuje odvzema, ocenjujemo, da je upravljanje dobro.

Ocena stanja populacije

Damjak je v LUO slučajno prisotna vrsta divjadi, odvisna od pobegov iz obor.

Prilagojeni cilj

Cilj je popolni odstrel v skladu z veljavno zakonodajo in ostalimi predpisi. ZDLov v sedmem in osmem odstavku 50. člena, jasno opredeljuje postopke ob uhajanju divjadi iz obor in sicer:

(7) Lastnik oziroma imetnik obore je dolžan nadzorovati in vzdrževati ograjo obore tako, da preprečuje prehod oziroma pobeg divjadi iz obore v naravo. Za škodo, ki jo povzroči iz obore pobegla divjad, je odgovoren lastnik oziroma imetnik obore ne glede na krivdo.

(8) O pobegu divjadi iz obore mora lastnik oziroma imetnik obore takoj obvestiti Zavod, lovsko inšpekcijo in upravljavce lovišč in lovišč s posebnim namenom. Lastnik oziroma imetnik obore mora pobeglo divjadi ujeti v osmih dneh od dneva, ko je bil pobeg ugotovljen, sicer se pobegla divjad šteje za prosto živečo divjad. O nadaljnjem ravnanju s pobeglo divjadjo odloča Zavod v skladu s strokovnimi usmeritvami iz načrtov lovsko upravljavskih območij in v dogovoru z upravljavci ter lovsko inšpekcijo.

Zaradi vse večjega števila slabo vzdrževanih obor in bojazni, da bodo damjaki uhajali v prosto naravo, so lastniki oziroma imetniki obor dolžni ravnati v skladu z omenjenimi določili ZDLov. To določilo velja tudi za ostale vrste divjadi, ki pobegnejo iz obor.

Ukrepi in usmeritve

Letni načrt LUO ne predpisuje odvzema damjaka za posamezna lovišča. **Vse upravljavke lovišč naj izvedejo popolni odstrel** te vrste v skladu z zakonskimi in drugimi predpisi ter lovsko etiko ob pojavljanju v njihovih loviščih.

Preglednica 4.4: Analiza odvzema damjak

Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Teleta M	1					1	2	15,4	5,9
Lanščaki		1			1	1	3	23,1	8,8
Jeleni 2-4			1	1	1		3	23,1	8,8
Jeleni 5-9	1		2		1		4	30,8	11,8
Jeleni 9 +			1				1	7,7	2,9
Skupaj JELENI	2	1	4	1	3	2	13	100,0	38,2
Teleta Ž		1					1	4,8	2,9
Junice				1	1	1	3	14,3	8,8
Košute 2+	4	5	1	2	4	1	17	81,0	50,0
Skupaj KOŠUTE	4	6	1	3	5	2	21	100,0	61,8
SKUPAJ odstrel in izgube	6	7	5	4	8	4	34		100,0

4.4 Gams (*Rupicapra rupicapra*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

V lovsko upravljavskem območju živita dve manjši skupini gamsov, ena na območju Donačke gore in Resenika, druga na Boču. Na območju Donačke gore upravljajo z gamsom upravljavci lovišč Stoperce, Žetale in Rogatec, na območju Boča pa upravljavca lovišč Poljčane in Boč.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V preteklem šestletnem obdobju je bilo iz narave odvzetih 50 živali v spolnem razmerju 50 % moških in 50 % ženskih. Vsako leto upravljavci lovišč uplenijo od 7 do 10 gamsov. Gre za minimalni odzem, s katerim se vzdržujeta obe koloniji v številu primernem za ohranitev. Bistveno večji odstrel bi pomenili izločitev gamsa v tem okolju, kar pa ni skladno z dolgoročnim ciljem.

V zadnjih dveh letih je bilo iz narave odvzetih 20 živali v spolnem razmerju 55 : 45. Izgub ni bilo.

Presoja uspešnosti upravljanja

Upravljanje je uspešno. Upravljavci lovišč realizirajo načrtovane kategorije gamsov.

Ocena stanja populacije

Številčnost obeh skupin gamsa je stabilna, zdrava in brez posebnosti glede vpliva na življenjsko okolje. V zadnjih letih je opaziti porast prisotnosti gamsov na Reseniku, kar pripisujemo umikanju z območja Donačke gore zaradi velike obiskanosti.

Prilagojeni cilj

Gams je uvrščen na Prilogo V Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (t.i. »habitatna direktiva«), kar pomeni, da je na nivoju EU zavarovana živalska vrsta.

Cilj upravljanja v LUO je ohranitev številčnosti in minimalni trajnostni odstrel, tako da se ohrani številčnost in zanimanje ter skrb lovcev za obe skupini gamsov.

Ukrepi in usmeritve:

Načrt odvzema v letih 2023 in 2024 je 20 živali, po strukturi, ki jo prikazuje preglednica 4.5.

Preglednica 4.5: Načrt odvzema gamsov 2023 in 2024

spol	star.razred	število	%
Kozli	ml. in 1+	5	
	2+	1	
	I	6	30,0
	II	1	5,0
	III	2	10,0
	skupaj	9	45,0
Koze	ml. in 1+	6	
	2+	1	
	I	7	35,0
	II	2	10,0
	III	2	10,0
	skupaj	11	55,0
Skupaj		20	100

Načrta odvzema po loviščih ni treba dosegati, preseganje pa ni dovoljeno.

Preglednica 4.6: Analiza odvzema gams

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Mladiči M			1	2	3	1	7	28,0	14,0
Kozli 1+		1		1		1	3	12,0	6,0
Kozli 2+						1	1	4,0	2,0
I. starostni razred	0	1	1	3	3	3	11	44,0	22,0
Kozli 3+ do 7+	2	1	1	2	3	1	10	40,0	20,0
Kozli 8+ in več		2	1		1		4	16,0	8,0
Skupaj KOZLI	2	4	3	5	7	4	25	100,0	50,0
Mladiči Ž	5	1	1	2	1	3	13	52,0	26,0
Koze 1+			1	1	1		3	12,0	6,0
Koze 2+		1					1	4,0	2,0
I. starostni razred	5	2	2	3	2	3	17	68,0	34,0
Koze 3+ do 10+		1	2			2	5	20,0	10,0
Koze 11+ in več				1	1	1	3	12,0	6,0
Skupaj KOZE	5	3	4	4	3	6	25	100,0	50,0
SKUPAJ odstrel in izgube	7	7	7	9	10	10	50		100,0
Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom									
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj		
Načrt - skupaj	8	8	8	10	10	10	54		
Odstrel in izgube / načrt	87,5	87,5	87,5	90,0	100,0	100,0	92,6		
Delež KOZLOV	28,6	57,1	42,9	55,6	70,0	40,0	50,0		
Delež kozlov 2+ in več	28,6	42,9	28,6	22,2	40,0	20,0	30,0		
Delež koz 2+ in več	0,0	28,6	28,6	11,1	10,0	30,0	18,0		
Delež mladih (mladiči, 1+) ne glede na	71,4	28,6	42,9	66,7	50,0	50,0	52,0		
Izgube									
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%	
Nenaravne izgube							0	0,0	
Naravne izgube	1	1					2	100,0	
Skupaj izgube	1	1	0	0	0	0	2	100,0	
% izgub	14,3	14,3	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0		
Odstrel	6	6	7	9	10	10	48		

4.5 Muflon (*Ovis ammon musimon*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Osrednje območje za upravljanje muflonov predstavlja pogorje Boča. Na vzhodu je omejeno z mejo med loviščema Makole in Stoperce do Ravnega Cerja, nato pa z mejo med loviščema Rogaška Slatina in Rogatec; na zahodu pa mejo predstavlja cesta Podplat–Pečica–Poljčane; na severu je meja reka Dravinja, na jugu pa vrh pobočij nad vznožjem Boča.

Osrednje območje leži na območju lovišč Boč, Makole, Poljčane in Rogaška Slatina. Površina osrednjega območja znaša 5.270 hektarjev.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V **preteklem šestletnem obdobju** je bil načrt odvzema realiziran v višini 104 %. Znotraj osrednjega območja je šestletna realizacija odvzema 93,6 %. Delež jagnjet predstavlja 31 %, enoletnih 25 % in starejših 44%. Delež ženskega spola v odvzemu je 54 %.

Povprečni delež izgub je 4,7 %. Med izgubami prevladujejo izgube zaradi klateških psov (45 %), kar 35 % je izgub zaradi neznanih vzrokov.

V **preteklih dveh letih** je bil načrt odvzema realiziran v višini 108 %. Od načrtovanih 220 živali je bilo odvzetih 237. V osrednjem območju za katerega se načrtuje odvzem je bilo odvzetih 211 živali (96 % realizacija). Evidentiranih je bilo 11 izgub (klateški psi 4, neznano 4, bolezen 2 in povoz na cesti 1 žival).

Primerjava telesnih mas med posameznimi leti kaže neznačilno nihanje v vseh starostnih in spolnih kategorijah. Glede na izhodiščno vrednost telesnih mas iz leta 2017 je zaznati pozitivni indeks v kategoriji enoletni ovni in ovce 2+, v ostalih kategorijah je indeks negativen.

Presoja uspešnosti upravljanja

Upravljanje sledi cilju, ki smo si ga zastavili v smislu stanja v populaciji in pomeni stabilno in zdravo populacijo, usklajeno z ostalimi vrstami. V smislu usklajenosti z okoljem pa cilja ne dosegamo. Še zmeraj je lokalno zaslediti močan vpliv na pomlajevanje nekaterih v prehrani muflonov priljubljenih drevesnih vrst (plemeniti listavci, drugi trdi listavci). Realiziran odvzem znotraj osrednjega območja bi moral biti višji. Redno je tudi prehajanje meja osrednjega območja in posledično konstanten odvzem vrste izven osrednjega območja. Glede na vsa navedena dejstva ocenjujemo, da je preteklo upravljanje le delno uspešno.

Ocena stanja populacije

Glede na obseg objedenosti gozdnega mladja in opažanja javne gozdarske službe ocenjujemo, da je številčnost lokalno previsoka. Glede na razmerje razvojnih faz in vpliv vedno večjega nemira v življenjskem okolju vrste pa ocenjujemo, da je številčnost znotraj celotnega osrednjega območja visoka. S trenutnim poseganjem v populacijo z odvzedom se ohranja številčnost muflona na Boču, kar omogoča normalne pogoje za obstoj te vrste divjadi, mestoma pa bistveno vpliva na njegovo življenjsko okolje.

Na osnovi odvzetih živali sklepamo, da je v naravi več osebkov ženskega spola in tako posledično tudi več mlajših kategorij.

Zdravstveno stanje populacije je dobro, v zadnjem obdobju je bilo zabeleženih malo izgub zaradi bolezni.

Glede na odvzem izven osrednjega območja v zadnjem šest letnem obdobju (64 živali oz. 10 % vsega odvzema) ocenjujemo, da se vrsta počasi širi izven osrednjega območja.

Prilagojeni cilj

Cilj je zmanjšanje številčnosti.

Cilj upravljanja je takšna številčnost muflona, ki ne povzroča objedenosti gozdnega mladja v meri, da zavira oziroma onemogoča naravno pomlajevanje in njegovo preraščanje v starejše razvojne faze, istočasno pa populacija ni ogrožena zaradi premajhne številčnosti.

V prostorskem smislu muflonu ne dovolimo širjenja izven osrednjega območja.

Ukrepi in usmeritve:

Načrt odvzema muflonov v letu 2023 in 2024 je **250 živali**.

Preglednica 4.7: Načrt odvzema muflonov 2023 in 2024

Spol	star. razred	Število	Delež (%)
Ovni	Jagnjeta	28	11
	Ovni 1+	30	12
	Ovni 2+	55	22
	skupaj	113	45
Ovce	Jagnjeta	27	11
	Ovce 1+	50	20
	Ovce 2+	60	24
	skupaj	137	55
Skupaj		250	100

Dopustno odstopanje v realizaciji od načrta po loviščih in za LUO je po višini do $\pm 15\%$ od načrtovanega skupnega števila odvzema. Odvzem v III. starostnem razredu (2+) pri vsakem od obeh spolov se lahko prekorači le do 10 %, v ostalih razredih presejanje ni omejeno. Neizvršeni odvzem v III. starostnem razredu se lahko nadomesti z odvzemom v I. in II. starostnem razredu. Dopustno odstopanje v spolni strukturi je praviloma do 5 % od realizirane strukture v odstotkih (npr.: 45 : 55 %). Morebitna odstopanja prek meja dopustnih odstopanj se upoštevajo pri letnih načrtih v naslednjem letu.

Morebitna odstopanja realiziranega odvzema od načrtovanega prek dovoljenih meja, ki bi nastala kot posledica evidentiranih izgub muflonov po končani lovni dobi na posamezno spolno in starostno kategorijo ali po izpolnitvi načrtovanega odvzema v posamezni spolni in starostni kategoriji, ne štejejo kot kršitev določil načrta. Morebitna odstopanja pri starostni strukturi v III. starostnem razredu pri obeh spolih se, ne glede na meje dopustnih odstopanj, upoštevajo pri letnih načrtih v naslednjem obdobju.

Krmljenje muflonov je dovoljeno le v osrednjem območju in to le na krmiščih, ki so po predlogu posameznega lovišča odobrena v sodelovanju OZUL-a in ZGS.

Predvidene lokacije krmišč so opredeljene v pričujočem načrtu v prilogah načrta.

Zimsko krmljenje muflona je dovoljeno v času zimskih razmer. Krmimo ga s kombinacijo močnih, sočnih in voluminoznih krmil. Priporočljivo je, da je močna krma v maksimalnem deležu do 10 % muflonu na razpolago predvsem v poznih poletnih in jesenskih mesecih (oktober–december). Količina sočne in grobo vlaknate krme ni omejena, količine položene krme naj bodo odvisne od naravne ponudbe hrane. Krmljenje samo z močnimi škrobnimi krmili na posameznih krmiščih ni dovoljeno, pač pa mora biti na voljo na istem krmišču strukturno vsa potrebna krma (močna, voluminozna, sočna). Odstrel na teh krmiščih ni dovoljen.

Privabljalno krmljenje muflona je namenjeno privabljanju te vrste z namenom odstrela. Za doseganje učinka privabljanja so na krmišču potrebne in priporočene le minimalne količine krme, ki opravljajo funkcijo privabljanja muflonov. Privabljalno krmljenje se lahko izvaja v času lovne dobe. V kolikor se za privabljalno krmljenje polaga le sočna krma, se takšno krmišče ne upošteva kot krmišče, katerega je potrebno voditi v katastru lovišč, mora pa biti lokacija opredeljena v letnem načrtu lovišča oz. lovišča s posebnim namenom. Na privabljalnem krmišču je lahko divjadi dostopno največ do 5 kg močnih vrst krme (briketov, žit ali koruze) na dan.

Število krmišč za krmljenje muflonov mora biti v celotnem osrednjem območju na enoto površine lovišč enako. Gostota krmišč za zimsko in privabljalno krmljenje znaša do 4 krmišča na 1.000 ha lovne površine lovišča.

Krmljenje muflonov izven osrednjega območja ni dovoljeno. Na robu osrednjega območja, 200 m od meje lovišč, ki tvorijo to območje, se ne sme krmiti divjadi na način, da bi bila krma dostopna za muflona.

Zunaj osrednjega območja se odvzem ne načrtuje po loviščih, pač pa morajo upravljavke lovišč načrtovati popolni odstrel te vrste.

Lovišča, ki mejijo na osrednje območje, morajo pred odstrelom ovna 2+, najprej upleniti tri živali v razredu ovc ali jagnjet. To ne velja za muflone, ki so pobegnili iz obor, te je potrebno odstreliti takoj, v skladu z ZDLov in izdanimi odločbami pristojnega lovskega inšpektorja.

Preglednica 4.8: Analiza odvzema muflon

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Jagnjeta M	11	11	10	16	15	16	79	28,0	12,8
Ovni 1	13	12	10	9	16	14	74	26,2	12,0
Ovni 2+	20	22	20	18	22	27	129	45,7	20,9
Skupaj OVNI	44	45	40	43	53	57	282	100,0	45,8
Jagnjeta Ž	22	14	20	20	15	21	112	33,5	18,2
Ovce 1	6	13	12	13	15	19	78	23,4	12,7
Ovce 2+	26	19	24	18	20	37	144	43,1	23,4
Skupaj OVCE	54	46	56	51	50	77	334	100,0	54,2
SKUPAJ odstrel in izgube	98	91	96	94	103	134	616		100,0
Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom									
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj		
Načrt - skupaj	90	100	90	90	110	110	590		
Odstrel in izgube / načrt	108,9	91,0	106,7	104,4	93,6	121,8	104,4		
Delež moških	44,9	49,5	41,7	45,7	51,5	42,5	45,8		
Delež ovinov 2+	20,4	24,2	20,8	19,1	21,4	20,1	20,9		
Delež mladih ne glede na spol	53,1	54,9	54,2	61,7	59,2	52,2	55,7		
Izgube									
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%	
Nenaravne izgube	8	1	0	1	0	5	15	51,7	
Naravne izgube	1	5	2	0	1	5	14	48,3	
Skupaj izgube	9	6	2	1	1	10	29	100,0	
% izgub	9,2	6,6	2,1	1,1	1,0	7,5	4,7		
Odstrel	89	85	94	93	102	124	587		
Vzroki izgub									
vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%	
1 neznan	1	5			1	3	10	34,5	
2 bolezen						2	2	6,9	
3 krivolov							0	0,0	
4 cesta		1				1	2	6,9	
7 psi	8			1		4	13	44,8	
10 poškodba			2				2	6,9	
Telesne mase (biološka telesna mase)									
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022			
Jagnjeta M	12,1	11,6	13,7	11,8	12,0	11,4			
Indeks	100,0	95,9	113,2	97,5	99,2	94,2			
Ovni 1	23,0	24,6	23,7	21,0	24,8	22,3			
Indeks	100,0	107,0	103,0	91,3	107,8	97,0			
Ovni 2+	31,6	30,3	30,9	32,9	31,7	28,5			
Indeks	100,0	95,9	97,8	104,1	100,3	90,2			
Jagnjeta Ž	10,5	9,9	9,8	9,5	10,8	9,5			
Indeks	100,0	94,3	93,3	90,5	102,9	90,5			
Ovce 1	16,8	16,2	16,4	16,8	16,7	16,4			
Indeks	100,0	96,4	97,6	100,0	99,4	97,6			
Ovce 2+	19,2	21,8	19,3	20,9	20,2	20,1			
Indeks	100,0	113,5	100,5	108,9	105,2	104,7			

4.6 Divji prašič (*Sus scrofa*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Osrednje življenjsko območje divjega prašiča je v Halozah in na Boču. Osrednje območje upravljanja z divjim prašičem predstavljajo lovišča: Stoperce, Žetale, Leskovec v Halozah, Dravinja-Majšperk, Podlehnik, Makole, Poljčane, Rogaška Slatina, Boč in Rogatec.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Odvzem se je v **preteklih šestih letih** gibal med 360 živali v letu 2018 in 810 živali v 2021. Povprečen letni odvzem v tem obdobju je bil 550 živali. Dobra je bila tudi realizacija znotraj osrednjega območja (162 %), čeprav z razlikami med posameznimi leti. Odvzem izven osrednjega območja se je gibal med 88 živali v letu 2018 in 169 živali v letu 2021. Razmerje odvzema med posameznimi kategorijami je sledeče: mladiči M 31 %, mladiči Ž 30 %, lanščaki M 17 %, lanščaki Ž 12 %, merjasci 4 % in svinje 6 %. Realizacija zastavljenih načrtov glede višine odvzema je dobra, glede strukture odvzema pa ni dobra in je v delu, ki se nanaša na rodni del populacije prenizka. Čeprav je treba poudariti, da tudi izven osrednjega območja, kjer velja popolnoma svobodno odzemanje, odvzem t.i. rodnega dela redko katero leto dosega 20 %. Izven osrednjega območja je tako struktura odvzema drugačna, kar je seveda razumljivo, saj tukaj odvzem ni omejen.

Delež izgub je zanemarljiv, saj predstavlja 0,5 % odvzema. Prevladujejo izgube zaradi poškodb in prometa.

V **preteklih dveh letih** je bil načrt odvzema 700 živali v **osrednjem območju**, realiziran v višini 168 % (1.176 živali). Delež rodnega dela populacije (svinje 2+ in lanščakinje) je bil pod načrtovanim nivojem in je znašal 17,2 % (202 živali), vseeno pa je bila z načrtom določena kvota rodnega dela populacije za LUO dosežena oziroma presežena. Delež mladičev obeh spolov je bil 64 % (756 živali), delež lanščakov je bil 16,1 % (189 živali), delež merjascev je bil 2,5% (29 živali).

Izven osrednjega območja je bil odvzem 320 živali. Deleži posameznih kategorij v preteklih dveh letih izven osrednjega območja so naslednji:

- mladiči obeh spolov 51 % (165 živali),
- lanščaki M 26 % (82 živali),
- lanščakinje Ž 12 % (37 živali),
- merjasci 5 % (17 živali),
- svinje 6 % (19 živali).

Glavnino odvzema (70 %) izven osrednjega območja predstavlja odstrel v petih loviščih in sicer Bresnica-Podgorci, Sv Marjeta, Središče, Ptuj in Velika Nedelja.

Ocenjujemo, da je takšno preseganje načrtovane višine odvzema posledica visoke številčnosti na eni strani in stimuliranja odvzema divjih prašičev s strani države, kot enega od ukrepov povezanih s sprejetjem ZNUAPK na drugi strani. Kombinacija obojega je privedla v rekorden odvzem v zadnjih dveh letih.

Presoja uspešnosti upravljanja

Menimo, da je kljub številnim dejavnikom, ki vplivajo na realizacijo zastavljenih načrtov odvzema divjih prašičev, upravljanje dobro. Sledi se cilju zmanjševanja številčnosti vrste znotraj osrednjega območja in preprečevanju širjenja izven tega območja. Škode, kot eden od pomembnih pokazateljev prisotnosti vrste v okolju, so na sprejemljivem nivoju. Zaznati pa je trend višanja škod, kljub temu da se je zadnji dve leti močno presešlo načrtovano višino odvzema.

Ocena stanja populacije

Divji prašič se pojavlja praktično v vseh loviščih LUO. V zadnjih šestih letih le v dveh od 30 lovišč ni bilo odvzema. Na podlagi zaključkov ocene številčnosti, gibanjem škod v okolju, odvzema zadnjih let in drugih znakov, težko ocenjujemo realno številčnost populacije divjega prašiča v LUO. Menimo, da je vpliv vrste v okolju, kljub rahlemu naraščanju škod v kmetijstvu, še sprejemljiv.

Prehranjevalni in bivalni pogoji za divjega prašiča so v LUO zelo ugodni.

Ocenjujemo, da je trenutna spolna in starostna sestava populacije primerna, prav tako pa je še zadovoljiva tudi socialna struktura tropov. Želeli bi si višji delež starejših osebkov, ki tvorijo vrh socialne piramide. Prostorska razporeditev divjega prašiča v LUO je odvisna od večjih gozdnih kompleksov, zelo pomembna je drevesna sestava in primeren delež naravnih mladovij, ki prašiču nudijo temeljne življenjske pogoje. Migracije tropov so v jesenskih mesecih še posebej pogoste in vezane na zagotavljanje primerne hrane, ki jo dobijo v hrastovih, kostanjevih in bukovih gozdovih dovolj visoke starosti.

Evidentirane izgube ne kažejo resnih bolezenskih znakov populacije divjega prašiča.

Prilagojeni cilj

Številčnost divjih prašičev je treba uravnovati z dovolj velikim poseganjem v vse kategorije. Bistveno pri tem je, da se zmanjšuje škoda od divjih prašičev v kmetijstvu in preprečuje širjenje izven osrednjega območja.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2023 in 2024 načrtujemo odvzem **860 živali v osrednjem območju**, od tega minimalno 20 % lanščakinj in svinj 2+ (minimalno 172 živali), **ter številčno in strukturno neomejen odvzem izven osrednjega območja**.

Preglednica 4.9: Načrt odvzema divjih prašičev v osrednjem območju 2023 in 2024

	Število	%
Mladiči M	688	80 %
Lanščaki M		
Merjasci 2+		
Mladiči Ž		
Lanščakinje	min. 172	min. 20 %
Svinje 2+		
SKUPAJ	860	100 %

Količinsko se načrtuje le skupna višina odvzema divjega prašiča in pa združena kategorija minimalnega odvzema lanščakinj in svinj 2+, skupaj vsaj 20 % celotno načrtovane kvote odvzema.

Ostalih kategorij divjega prašiča (po spolu in starosti) se ne načrtuje.

Po višini je dovoljeno neomejeno preseganje načrta v vseh kategorijah. Odstopanje navzdol je dovoljeno do 50 % kjer je načrt odvzema od 6 do 19 prašičev in do 30 % kjer je načrt odvzema 20 ali več prašičev.

Dopustno odstopanje realizacije od načrta, zaradi populacijskih nihanj ali drugih objektivnih razlogov, zaradi katerih osnovni načrt ne bi bil dosežen, je -30 % in velja skupno za vse kategorije divjih prašičev, tudi za združeno kategorijo lanščakinj in svinj, kjer pa **se mora hkrati ob nedoseganju osnovnega načrta ohraniti skupni minimalni delež 20 % lanščakinj in svinj 2+ v odvzemu.**

Ob doseganju minimalnega skupnega deleža 20 % lanščakinj in svinj 2+ v osnovnem načrtu odvzema za LUO le tega ob preseganju načrta ni treba več dosegati, je pa odvzem teh kategorij potreben in zaželen.

V kolikor je dosežena minimalno načrtovana kvota lanščakinj in svinj, posamezna lovišča niso dolžna zagotavljati 20 % deleža lanščakinj in svinj v skupnem odvzemu lovišča.

V skladu z 12. členom ZNUAPK in Sklepom o določitvi visoke stopnje ogroženosti zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Ur. l. RS, št. 10/21) je pri intenzivnem odstrelu divjih prašičev dovoljena uporaba umetnih virov svetlobe, strelnih namerilnikov z napravo za elektronsko ojačevanje svetlobe oziroma z infrardečo napravo ali namerilnikov s termičnim (IR) senzorjem.

V skladu z istim členom MKGP vsako leto upravljavcem lovišč in LPN izplačuje stimulacijo za izvajanje intenzivnega odstrela divjih prašičev v preteklem letu (za vsakega odstreljenega divjega prašiča, ki presega izračunano osnovo, ki je za vsako lovišče objavljena na osrednjem spletnem mestu državne uprave) ob upoštevanju biovarnostnih ukrepov v skladu z načrtom ravnanja.

Kakršne koli administrativne omejitve lova divjega prašiča (individualnega ali skupinskega), ki jih oz. bi jih izvajali upravljavci lovišč so v nasprotju s tem načrtom in pomenijo njegovo kršitev. Notranji režimi lova, kot ga vodijo lovske družine, morajo biti takšni, da bodo zagotavljali dosego načrta po količini in strukturi, oz. da bodo zagotavljali doseganje v tem načrtu navedenih ciljev upravljanja. Upravljavci lovišč so dolžni organizirati lov na divje prašiče celo leto tako, da povečajo odstrel divjih prašičev na območjih, krajih ali v neposredni bližini kjer ti povzročajo škodo, priporočamo da celo stimulirajo odstrel divjih prašičev na čakanje (predvsem od spomladi do pričetka jesenskih skupinskih lovov) v okoljih, kjer le ti povzročajo škodo.

Upravljavci lovišč so dolžni izvajati ukrepe preventivnega zdravstvenega varstva divjadi in v ta namen odvzeti vzorce oziroma poslati določene vzorce uplenjene, poginule ali povožene divjadi v preiskavo, v skladu s programom Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR).

Upravljalci lovišč naj svoje lovke in lovce tudi informirajo o primernih ravnanjih za preprečevanje oziroma zmanjšanje tveganja za vnos bolezni. Še zlasti morajo biti o primernih ravnanjih seznanjeni lovke/ci – lovski turisti, ki lovijo v državah, kjer je APK že prisotna, pa tudi ostalih državah, saj se virus APK zaradi svoje dokaj velike obstojnosti izven gostitelja (prašiča) prenaša tudi s kontaminirano opremo, obleko ter mesnimi izdelki.

Pred in v primeru pojava APK so upravljalci lovišč dolžni izvajati določila vseh predmetnih predpisov, predvsem »Zakona o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Ur. l. RS, št. 200/20; dalje zakon)« in ostalih, ki se navezujejo na omenjen zakon (npr. »Sklep o določitvi visoke stopnje ogroženosti zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Ur. l. RS št. 10/21; v veljavi od 23. 1. 2021)). Zakon med drugim določa, da mora vsak (torej tudi lovec), ki v naravi najde poginulega divjega prašiča (ne glede na vzrok pogina, npr. neznan vzrok, bolezen, povoz ...) o tem **obvestiti Center za obveščanje na telefonsko številko 112**. Upravljalci lovišč naj svoje člane tudi informirajo o primernih ravnanjih za preprečevanje oziroma zmanjšanje tveganja za vnos bolezni. Še zlasti morajo biti o primernih ravnanjih seznanjeni lovski turisti, ki lovijo v državah, kjer je APK že prisotna, pa tudi ostalih državah, saj se virus APK prenaša tudi s kontaminirano opremo, obleko ter mesnimi izdelki. **Vse relevantne informacije v zvezi z APK** so dostopne na spletni strani <https://www.gov.si teme/afriška-prasičja-kuga-pri-divjih-prasičih>.

Krmljenje:

Krmljenje divjega prašiča je dovoljeno le v osrednjem območju (lovišča: Stoperce, Žetale, Leskovec, Dravinja Majšperk, Podlehnik, Makole, Poljčane, Rogaška Slatina, Boč in Rogatec).

Zimsko krmljenje divjega prašiča je prepovedano.

Preprečevalno krmljenje - v skladu s prvim odstavkom 13. člena ZNUAPK preprečevalno krmljenje divjega prašiča v času trajanja visoke stopnje ogroženosti ni predvideno in glede na namen zakonodajalca (v celoti urediti krmišča, do katerih lahko dostopajo divji prašiči) tudi **ni dovoljeno**.

Privabljalno krmljenje divjih prašičev je prvenstveno namenjeno opazovanju ter lažjemu izvrševanju odstrela. Za doseganje učinka privabljanja so na krmišču potrebne in priporočene le minimalne količine krme, ki opravljajo funkcijo privabljanja divjih prašičev. Privabljalno krmljenje divjega prašiča se lahko izvaja vse leto. Divjadi naj bo dnevno dostopno na privabljalnem krmišču največ do 2 kg ustrezne vrste krme (žit ali koruze). Termin založenosti (v letu) je v pristojnosti upravljavca lovišča. Krmišča so praviloma lahko locirana po eno na vsakih 200–600 ha gozdne površine.

Za krmo je priporočljivo uporabljati vse vrste žit in korus. Dovoljeno je le krmljenje na način, da je krma na krmiščih dostopna predvsem divjemu prašiču (npr: krmni valj, polaganje krme v tla, prekrivanje krme ...) in ne ostali divjadi (srnjadi in muflonu).

Preglednica 4.10: Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom – osrednje območje

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kateg	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Mladiči M	154	77	97	118	214	177	837	63,6	32,0
Lanščaki	48	51	49	51	90	99	388	29,5	14,8
Merjasci 2+	14	14	16	19	14	15	92	7,0	3,5
Skupaj PRAŠIČI	216	142	162	188	318	291	1317	100,0	50,3
Mladiči Ž	145	74	134	131	216	149	849	65,3	32,4
Lanščakinje	43	44	32	47	70	58	294	22,6	11,2
Svinje 2+	27	12	24	20	37	37	157	12,1	6,0
Skupaj SVINJE	215	130	190	198	323	244	1300	100,0	49,7
SKUPAJ odstrel in izgube	431	272	352	386	641	535	2617		100,0
Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom									
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj		
Načrt - skupaj	270	320	320	320	380	320	1610		
Odstrel in izgube / načrt	159,6	85,0	110,0	120,6	168,7	167,2	162,5		
Delež PRAŠIČEV	50,1	52,2	46,0	48,7	49,6	54,4	50,3		
Delež mladičev ne glede na	69,4	55,5	65,6	64,5	67,1	60,9	64,4		
Delež lanščakov ne glede na	21,1	34,9	23,0	25,4	25,0	29,3	26,1		
Delež večletnih - 2+ ne gled	9,5	9,6	11,4	10,1	8,0	9,7	9,5		

Preglednica 4.11: Analiza odvzema divji prašič – celotno LUO

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Mladiči M	186	97	127	135	252	227	1024	59,1	31,0
Lanščaki	73	79	78	70	137	134	571	33,0	17,3
Merjasci 2+	24	19	24	24	22	24	137	7,9	4,1
Skupaj PRAŠIČI	283	195	229	229	411	385	1732	100,0	52,4
Mladiči Ž	158	89	158	137	258	184	984	62,6	29,8
Lanščakinje	53	59	46	61	93	72	384	24,4	11,6
Svinje 2+	39	17	31	23	48	45	203	12,9	6,1
Skupaj SVINJE	250	165	235	221	399	301	1571	100,0	47,6
SKUPAJ odstrel in izgube	533	360	464	450	810	686	3303		100,0
Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom									
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj		
Načrt - skupaj	270	320	320	320	380	320	1930		
Odstrel in izgube / načrt	197,4	112,5	145,0	140,6	213,2	214,4	171,1		
Delež PRAŠIČEV	53,1	54,2	49,4	50,9	50,7	56,1	52,4		
Delež mladičev ne glede na spol	64,5	51,7	61,4	60,4	63,0	59,9	60,8		
Delež lanščakov ne glede na spol	23,6	38,3	26,7	29,1	28,4	30,0	28,9		
Delež večletnih - 2+ ne glede na spol	11,8	10,0	11,9	10,4	8,6	10,1	10,3		
Izgube in odvzem									
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%	
Nenaravne izgube	1	2		1	2	4	10	55,6	
Naravne izgube	3	2	3				8	44,4	
Skupaj izgube	4	4	3	1	2	4	18	100,0	
% izgub	0,8	1,1	0,6	0,2	0,2	0,6	0,5		
Odstrel	529	356	461	449	808	682	3285		
Vzroki izgub									
vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%	
1 neznan		2					2	11,1	
3 krivolov	1						1	5,6	
4 cesta		2		1	2	2	7	38,9	
9 poškodbe	3		3			2	8	44,4	
Telesne mase (biološka telesna masa)									
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022			
Mladiči M	30,4	31,1	31,7	29,9	29,9	31,1			
Indeks	100,0	102,3	104,3	98,4	98,4	102,3			
Lanščaki	70,3	59,0	56,3	61,0	67,3	57,8			
Indeks	100,0	83,9	80,1	86,8	95,7	82,2			
Merjasci 2+	100,2	92,3	105,7	92,4	99,0	82,0			
Indeks	100,0	92,1	105,5	92,2	98,8	81,8			
Mladiči Ž	30,4	30,9	30,6	31,0	30,0	28,8			
Indeks	100,0	101,6	100,7	102,0	98,7	94,7			
Lanščakinje	59,3	57,8	56,3	59,4	59,8	56,5			
Indeks	100,0	97,5	94,9	100,2	100,8	95,3			
Svinje 2+	81,3	79,9	83,2	81,3	82,7	80,4			
Indeks	100,0	98,3	102,3	100,0	101,7	98,9			

4.7 Lisica (*Vulpes vulpes*)

Prostorski okvir obravnave

Prostorski okvir obravnave lisice je celotno lovsko upravljavsko območje.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Odvzem lisic je bil v **preteklih dveh letih** 3.113 živali, kar pomeni 104 % realizacijo načrta. Od tega je bilo 49 % lisjakov in 51 % lisic. Ugotovljene izgube so glede na odvzem znašale 4 %. Najpogostejši vzrok izgub je povoz (78 %), zaradi garij je bilo 11% izgub.

V zadnjem **šestnem obdobju** znaša realizacija glede na načrt 108%. Spolna struktura odvzema v tem obdobju je 50 % lisjakov in 50 % lisic. Ugotovljenih izgub v obravnavanem obdobju je bilo 471 žival ali 5 % odvzema. Vzrok največ izgubam sta bila povoz (83 %) in neznano (6 %). Izgub zaradi garij in bolezni je skupno 7 %.

Presoja uspešnosti upravljanja

Glede na cilje upravljanja s to vrsto (nižanje številčnosti, brez bolezenskih znakov – steklina) menimo, da je upravljanje ustrezno.

Ocena stanja populacije

Lisica je najštevilčnejši predstavnik malih zveri v LUO, hkrati pa eden poglavitnih plenilcev male divjadi in posameznih zavarovanih živalskih vrst. Številčnost vrste je v minulih treh letih močno narasla, kar je pogojeno z visokim prirastnim potencialom vrste in manjšim vplivom bolezni (garje, steklina). Trenutna številčnost vrste je relativno visoka, še posebej v bližini naselij in večjih urbanih centrov, kjer lisica pogosto zadovoljuje svoje prehranske potrebe. Medvrstni odnos je negativno izražen na večini vrst poljske divjadi in na nekaterih zavarovanih in ogroženih živalskih vrstah.

Prilagojeni cilj

Cilj je še naprej intenzivno zniževanje populacije lisice do številčnosti, ki ne bo ogrožala naravnega razvoja ostalih prostoživečih živalskih vrst, hkrati pa ohranjala biološko stabilnost vrste v njenem življenjskem okolju.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2023 in 2024 načrtujemo odvzem **2.908 živali**.

Dopustno odstopanje v realizaciji od načrta po loviščih in za LUO je odstopanje po višini navzdol do **- 30 %**, odstopanje navzgor je v višini do **+ 100 %** načrtovanega številčnega odvzema.

Za lovišča, ki imajo načrt odvzema do vključno 10 živali, se kot dopustno odstopanje navzdol od načrta šteje realizacija – 3 živali.

Upravljalke lovišč, ali pa njihove krovne lovske organizacije naj stimulirajo (nagradijo) odstrel lisic, še posebej zaradi dejstva, da je lov na to vrsto zahteven.

Lov lisice naj se intenzivira v loviščih z malo poljsko divjadjo in habitatih poljskih kur.

Nikakor se ne sme omejevati lova na lisico, omejitev mora biti le lovski etika in zakonodaja.

Odstrel lisic v lovopustu, zaradi očitnih bolezenskih znakov je potrebno izvajati skladno z 42. čl. ZDLov-1. Vsak odstrel bolne divjadi je potrebno nemudoma javiti uradnemu veterinarju in lovski inšpekciji.

Pri lovu na lisico na sploh ter še posebej v času polaganja vab za peroralno vakcinacijo je potrebno upoštevati navodila in izdelan letni program UVHVVR.

Upravljalci lovišč so dolžni izvajati ukrepe preventivnega zdravstvenega varstva divjadi in v ta namen odvzeti vzorce oziroma poslati določene vzorce uplenjenih, poginulih ali povoženih lisic v preiskavo, v skladu z navodili in letnim programom UVHVVR.

Preglednica 4.12: Analiza odvzema lisic

Odstrel in izgube								
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	
Samci	785	664	823	831	802	728	4633	
Samice	799	648	785	827	848	735	4642	
Skupaj odstrel in izgube	1584	1312	1608	1658	1650	1463	9275	
Načrt - skupaj	1370	1435	1360	1390	1500	1500	8555	
Odstrel in izgube / načrt	115,6	91,4	118,2	119,3	110,0	97,5	108,4	
Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
Nenaravne izgube	80	61	94	73	62	37	407	86,4
Naravne izgube	8	13	20	5	15	3	64	13,6
Skupaj izgube	88	74	114	78	77	40	471	100,0
% izgub	5,6	5,6	7,1	4,7	4,7	2,7	5,1	
Odstrel	1496	1238	1494	1580	1573	1423	8804	
Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
1 neznan	2	12	8	2	2	3	29	6,2
2 bolezen	1	1		3			5	1,1
3 krivolov							0	0,0
4 cesta	78	61	88	72	60	31	390	82,8
5 železnica	2		1	1			4	0,8
6 zveri							0	0,0
7 psi			2				2	0,4
8 kosilnica						6	6	1,3
9 garje	5		12		13		30	6,4
10 poškodba			3		2		5	1,1

4.8 Jazbec (*Meles meles*)

Prostorski okvir obravnave

Prostorski okvir obravnave jazbeca je celotno LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Odvzem jazbeca je bil v **preteklih dveh letih** 202 živali, kar pomeni 112 % realizacijo načrta. Spolna struktura odvzema je 53 % moških in 47 % ženskih osebkov. Ugotovljene izgube so glede na odvzem znašale 34 %, kar je 2 % pod šestletnim povprečjem. Večina izgub (95%) je posledica povoza.

V zadnjem **šestletnem obdobju** znaša realizacija 582 živali, kar je 107 % načrta. Ugotovljenih izgub v obravnavanem obdobju je bilo 210 živali ali 36 % odvzema.

Presoja uspešnosti upravljanja

Glede na zastavljene cilje upravljanja s to vrsto (ohranitev številčnosti, dobro zdravstveno stanje) menimo, da je upravljanje uspešno. Glede na majhen vpliv jazbeca, ki je izražen predvsem v obsegu škod v kmetijski pridelavi ocenjujemo, da je upravljanje s populacijo primerno.

Ocena stanja populacije

Velikost populacije jazbeca v območju je stabilna. Vrsta je glede na lokacije odvzema številčnejša v kmetijski krajini, biotopsko pa je vezana na gozdni prostor. Glede na nizko gostoto odvzema (1 žival na 1.000 ha lovne površine) predvidevamo, da sta spolna in starostna struktura populacije blizu naravni. Zaradi usklajene številčnosti ne beležimo pomembnih bolezenskih znakov v populaciji, prav tako ni zaslediti resnejših medvrstnih odnosov z ostalimi prostoživečimi živalskimi vrstami.

Prilagojeni cilj

Cilj upravljanja z jazbecem je dolgoročna ohranitev vrste v višini, prilagojeni njegovemu življenjskemu okolju. Ohranjati je treba trenutno številčnost.

Ukrepi in usmeritve

Za leti 2023 in 2024 načrtujemo odvzem **222 živali**.

Dopustno odstopanje v realizaciji od načrta po loviščih in za LUO je odstopanje po višini navzdol do – 50 %, odstopanje navzgor je v višini do + 100 % načrtovanega številčnega odvzema.

Za lovišča, ki imajo načrt odvzema do vključno 10 živali, se kot dopustno odstopanje navzdol od načrta šteje realizacija – 5 živali.

Preglednica 4.13: Analiza odvzema jazbec

Odstrel in izgube								
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	
Samci	68	53	61	56	64	43	345	
Samice	38	31	39	34	51	44	237	
Skupaj odstrel in izgube	106	84	100	90	115	87	582	
Načrt - skupaj	88	100	84	93	90	90	545	
Odstrel in izgube / načrt	120,5	84,0	119,0	96,8	127,8	96,7	106,8	
Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
Nenaravne izgube	42	26	37	28	41	25	199	94,8
Naravne izgube	2	5	0	1	3	0	11	5,2
Skupaj izgube	44	31	37	29	44	25	210	100,0
% izgub	41,5	36,9	37,0	32,2	38,3	28,7	36,1	
Odstrel	62	53	63	61	71	62	372	
Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
1 neznan	2	4		1	1		8	3,8
2 bolezen		1			2		3	1,4
4 cesta	42	26	37	28	41	24	198	94,3

4.9 Kuna belica (*Martes foina*) in kuna zlatica (*Martes martes*)

Prostorski okvir obravnave

Prostorski okvir obravnave obeh kun je celotno LUO.

Kuna belica (*Martes foina*)

Je prisotna v vseh loviščih LUO. Belica je številčnejša v kmetijskem in urbanem okolju, predvsem v bližini gospodarskih poslopij, osamelih hiš in zaselkov, kjer zadovoljuje večino bivalnih in prehranskih potreb.

Kuna zlatica (*Martes martes*)

Je divjad sklenjenih gozdov sredogorja, zato je v LUO razmeroma redka vrsta divjadi.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Odvzem kun je bil v **preteklih dveh letih** 243 živali (176 belic in 67 zlatic), kar pomeni 87 % realizacijo (88 % pri belici in 83 % pri zlatici). Evidentiranih je bilo 53 izgub (22 %), vse zaradi povoza.

V zadnjem **šestletnem obdobju** znaša realizacija 775 živali, kar je glede na načrt 93 %. Izgube v tem obdobju predstavljajo 23 % odvzema.

Presoja uspešnosti upravljanja

Upravljanje z obema vrstama kun je dobro. Pri belici se to kaže kot normalen vpliv vrste v življenjskem okolju brez posebnih nihanj v dinamiki in višini škod. Manjše zanimanje za lov na ti vrsti ni zaskrbljujoče, saj vrsti ne povzročata velike škode na človekovem premoženju, prav tako ni zaznati negativnega medvrstnega odnosa z drugimi živalskimi vrstami.

Ocena stanja populacije

Populacija kun je stabilna, spolna struktura naravna, saj z odstrelom ne vplivamo na njo, številčnost med leti je odvisna od prehranskih razmer ter ostalih pogojev v okolju. Številčnost populacije zlatice je usklajena z okoljem, belica se prilagaja tudi na urbano okolje in je tam tudi številčnejša.

Bolezni znaki pri kunah niso opazni. Vpliv vrst na okolje je moteč pri škodah na domači perjadi, občasno pa so evidentirane tudi škode na stanovanjskih in gospodarskih objektih.

Prilagojeni cilj

Kuna zlatica je uvrščena na Prilogo V Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (t.i. »habitatna direktiva«), kar pomeni, da je na nivoju EU zavarovana živalska vrsta.

Osnovni **cilj** upravljanja s kunama **je ohranitev** populacij v okolju prilagojeni **številčnosti**, ki zagotavlja biološko ravnovesje v naravi. Pri obeh vrstah to pomeni **ohranitev trenutne številčnosti**.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2023 in 2024 načrtujemo odvzem **192** kun belic in **80** kun zlatic.

Dopustno odstopanje v realizaciji od načrta po loviščih in za LUO je odstopanje po višini navzdol **do – 50 %**, odstopanje navzgor je v višini **do + 100 %** načrtovanega številčnega odvzema.

Za lovišča, ki imajo načrt odvzema do vključno 10 živali, se kot dopustno odstopanje navzdol od načrta šteje realizacija – 5 živali.

Izgube naj se evidentirajo in vnašajo v realizacijo odvzema. Kot pomemben bioindikator se upoštevajo le izgube v prometu.

Preglednica 4.14: Analiza odvzema kun

Odstrel in izgube								
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	
Kuna zlatica - skupaj odstrel in izgube	37	28	46	34	34	33	212	
načrt - skupaj	34	40	40	40	40	40	234	
Odstrel in izgube / načrt	108,8	70,0	115,0	85,0	85,0	82,5	90,6	
Kuna belica - skupaj odstrel in izgube	104	98	98	87	83	93	563	
načrt - skupaj	103	100	100	100	100	100	603	
Odstrel in izgube / načrt	101,0	98,0	98,0	87,0	83,0	93,0	93,4	
Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
Nenaravne izgube	27	28	38	28	30	23	174	97,2
Naravne izgube	2	1	1	1			5	2,8
Skupaj izgube	29	29	39	29	30	23	179	100,0
% izgub	20,6	23,0	27,1	24,0	25,6	18,3	23,1	
Odstrel	112	97	105	92	87	103	596	
Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
1 neznan	1	1	1	1			4	2,2
4 cesta	25	28	38	28	30	23	172	96,1
5 železnica	2						2	1,1
9 garje	1						1	0,6

4.10 Navadni polh (*Glis glis*)

V lovsko upravljavskem območju je navadni polh redno prisoten v gozdnatih predelih območja.

Ukrepi in usmeritve

Zaradi odvisnosti odvzema vrste od letnega obroda drevesnih in grmovnih vrst, števila polhov za odvzem ni mogoče in ni treba številčno načrtovati. Zato tudi ni potrebnih dopustnih odstopanj za realizacijo.

Kjer je izražen interes za lov s pastmi, je potrebno to izvajati v okviru interesnih združenj oz. društev, skladno z 43.a členom ZDLov-1A (1., 2. in 3. odst.). Za lov na polha je potrebna polharska dovolilnica, ki jo izda upravljavec lovišča, tudi za svoje člane.

Imetnik polharske dovolilnice jo je dolžan vrniti upravljavcu lovišča do 31.12. S tem se želi uvesti koordiniran in načrten lov na polha, ter zagotovitev evidenc o odvzemu.

Vsi odvzeti osebki morajo biti evidentirani v uradnih evidencah.

4.11 Pižmovka (*Ondatra zibethia*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Pižmovka je prostorsko vezana na reko Dravo, Dravinjo in Pesnico ter njihove pritoke in večje stoječe vode. Prostorski okvir obravnave pižmovke je celotno LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih pet let s poudarkom na zadnjem letu

Odstrel, ki pri pižmovki predstavlja veliko večino odvzema, je zanemarljiv. Skupna realizacija v zadnjem šestletnem obdobju je 47 %. Odvzetih je bilo 33 živali.

Podatki, pridobljeni iz lovišč za leti 2021 in 2022, izkazujejo odvzem 4 živali te vrste, kar je 20 % načrtovanega. Realizacija odvzema je odvisna od prizadevnosti posameznih upravljavcev lovišč, ki še izkazujejo zanimanje za lov na to vrsto.

Presoja uspešnosti upravljanja

Cilj upravljanja - številčnost brez problemov v kmetijstvu, vodnem gospodarstvu in ribogojništvu – je dosežen v celoti. Menimo, da je upravljanje s pižmovko ustrezno in uspešno, saj ne beležimo negativnih vplivov v obliki škod.

Ocena stanja populacije

Pižmovka je vedno redkejša vrsta divjadi v rekah in ostalih tekočih vodotokih, ter stoječih vodah LUO. V Sloveniji je bila naseljena v prvi tretjini prejšnjega stoletja in se je dobro prilagodila na sladkovodne biotope. Njena reprodukcijska moč je relativno visoka, temu primeren pa tudi možen vpliv v okolju.

Poseganje v populacijo z lovom nanjo nima znatnega vpliva.

Prilagojeni cilji

Cilj upravljanja s populacijo pižmovke je preprečiti njeno širjenje v prostoru in njeno številčnost zadržati na najnižjem možnem nivoju.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2023 in 2024 načrtujemo odvzem **20 živali**.

Za lovišča, ki imajo načrt odvzema, se kot dopustno odstopanje navzdol od načrta šteje realizacija – 5 živali. Preseganje načrta je dovoljeno neomejeno.

Ne glede na razdelilnik je lov na pižmovko dovoljen tudi v vseh ostalih loviščih v LUO.

Dosledno je treba voditi evidence o odstrelu in izgubah.

Preglednica 4.15: Analiza odvzema pižmovka

Odstrel in izgube								
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	skupaj	
Skupaj odstrel in izgube	10	11	5	3	2	2	33	
Načrt - skupaj	9	7	17	17	10	10	70	
Odstrel in izgube / načrt	111	157	29	18	20	20	47	
Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	skupaj	%
Nenaravne izgube	1	1	0	0	0	0	2	100,0
Naravne izgube	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Skupaj izgube	1	1	0	0	0	0	2	100,0
% izgub	10	9	0	0	0	0	6	
Odstrel	9	10	5	3	2	2	31	
Vzroki izgub								
vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	skupaj	%
1 neznan							0	0,0
4 cesta	1	1					2	100,0

4.12 Poljski zajec (*Lepus europaeus*)

Prostorski okvir obravnave

Prostorski okvir obravnave poljskega zajca je celotno LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Podobno kot v sosednjem Slovensko goriškem LUO tudi tu odvzem poljskega zajca od leta 2010 naprej konstantno pada. Realizacija odvzema za **šestletno obdobje** znaša 71 % in se je gibala med 52 % in 86 %. V povprečju je delež izgub zadnjih šest let 24 %. Med izgubami prevladuje promet, ki predstavlja 94 % delež. Delež evidentiranih naravnih izgub je zanemarljiv, kar pa po našem mnenju ne odraža dejanskega stanja. Predvidevamo namreč, da je vpliv lisice, kun, ptic ujed in vranov bistveno večji in predstavlja enega od pomembnih omejitvenih dejavnikov razvoja populacije poljskega zajca. Majhna realizacija načrta v letu 2020 je tudi posledica omejitev pri izvajanju skupnih lovov zaradi epidemije Covid-19.

V zadnjih **dveh letih** je bil načrt odvzema realiziran 70 % (421 odvzem / 600 načrt). Med evidentiranimi izgubami prevladuje povoz (90 živali).

Presoja uspešnosti upravljanja

Cilj upravljanja - dvig številčnosti - ni dosežen. Menimo, da je upravljanje sicer ustrezno, ampak zaradi vseh ostalih dejavnikov v življenjskem okolju poljskega zajca, neuspešno.

Ocena stanja populacije

S poljskim zajcem upravljajo v vseh loviščih LUO, njegova številčnost je pogojena z mnogimi omejitvenimi dejavniki okolja, tako naravnimi kot tistimi, ki jih povzroča človek. Na osnovi odvzema sklepamo, da je poljski zajec najbolj pogost v spodnjem delu Dravskega polja in na Ptujskem polju. Velika strukturiranost krajine in s tem povezana pestrost različnih posevkov in drugih kmetijskih kultur daje ugodne pogoje reprodukcije in preživetja tej občutljivi vrsti.

Ocenjujemo, da je populacija poljskega zajca v LUO kritično stabilna in usklajena z naravnimi pogoji.

Prilagojeni cilj

Ohranitev in dvig številčnosti. Cilj upravljanja s poljskim zajcem je z njegovim življenjskim okoljem in ostalimi živalskimi vrstami usklajena številčnost populacije. Struktura po starostnih kategorijah mora zagotavljati primeren delež srednje starih in starejših osebkov, ki uravnavajo socialne odnose v populaciji. Ciljno stanje je opredeljeno s številčnostjo, ki ne predstavlja pretiranih škod v sadjarstvu ter na ostalih kmetijskih kulturah in posevkih.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2023 in 2024 načrtujemo odvzem **600 poljskih zajcev**.

Načrtovane višine odvzema ni treba dosegati, navzgor pa je realizacija omejena do največ + 30 % preseganja.

Na isti površini lovišča se lov vrši praviloma samo enkrat letno ali pa se v smislu kolobarjenja lov lahko izvaja na isti površini tudi večkrat, vendar največ do 1/3 lovne površine lovišča kjer se izvaja lova na poljskega zajca, na preostanku površine pa se lov konkretno leto ne izvaja. Površine namenjene izvajanju lova in t.i. »mirnih con« brez lova se letno menjajo. Upravljavci lovišča takšne površine opredeli v letnem načrtu lovišča.

Lov zajcev v bližini intenzivnih nasadov ima prednost pred lovom v ostalem delu lovišča. Na teh površinah se lov lahko ponavlja.

Upravljavci lovišč naj načrtujejo in izvajajo ukrepe, ki bodo pripomogli k izboljšanju življenjskih razmer za poljskega zajca in tudi drugim vrstam male divjadi (osnovanje in vzdrževanje remiz, protiveternih pasov, grmišč in gozdnega roba, krmnih njiv, izvajanje zimskega krmljenja, intenziven lov tistih plenilskih vrst, katere je dovoljeno loviti ...).

Pomembno je intenzivno poseganje v populacije lovnih vrst plenilcev z odstrelom, predvsem lisic in kun.

Preglednica 4.16: Analiza odvzema poljskega zajca

Odstrel in izgube								
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	
Skupaj odstrel in izgube	359	276	252	173	223	198	1481	
Načrt - skupaj	420	380	348	332	300	300	2080	
Odstrel in izgube / načrt	85,5	72,6	72,4	52,1	74,3	66,0	71,2	
Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
Nenaravne izgube	82	44	65	51	49	42	333	94,9
Naravne izgube	3	7	5	0	2	1	18	5,1
Skupaj izgube	85	51	70	51	51	43	351	100,0
% izgub	23,7	18,5	27,8	29,5	22,9	21,7	23,7	
Odstrel	274	225	182	122	172	155	1130	
Vzroki izgub								
vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
1 neznan	1	4	5		2	1	13	3,7
2 bolezen							0	0,0
3 krivolov							0	0,0
4 cesta	81	43	64	51	48	42	329	93,7
5 železnica		1			1		2	0,6
6 zveri in ujede	2	3					5	1,4
7 psi			1				1	0,3
8 kosilnica	1						1	0,3

4.13 Fazan (*Phasianus colchicus*)

Prostorski okvir obravnave

Največja številčnost fazana je v loviščih lovskih družin na Dravskem in Ptujskem polju. Temu je glavni vzrok raba prostora in način kmetovanja v povezavi z ugodno strukturo lastništva. Prostorski okvir je zelo podoben razširjenosti poljskega zajca. Organizacijsko so ta lovišča povezana v ekološki enoti podravskega lovsko upravljavskega bazena (LUB). Sem spadajo lovišča Cirkovce, Boris Kidrič, Jože Lacko-Ptuj, Ptuj, Markovci, Sveta Marjeta niže Ptuja, Velika Nedelja, Ormož in Središče.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Upravljanje s fazanom v LUO je močno odvisno od dodajanja te vrste divjadi v zanj primerne habitate. Številčnost te vrste je težko določljiva, saj nam realno sliko zamegljujejo vlaganja živali iz umetne vzreje.

V preteklem **šestletnem obdobju** je bila skupna realizacija načrta odvzema 67 %. Skupni delež izgub znaša 2 %. Med izgubami prevladujejo izgube zaradi prometa 80 %, izgub zaradi zveri in ujed je 7 %.

V **zadnjih dveh letih** je bila realizacija odvzema 54 %, delež izgub pa 1,3 %. 466 fazanov ali 33 % od celotnega odvzema (1.397 živali) je bilo uplenjenih v loviščih, kjer fazana ne vlagajo. To so t.i. naravni fazani.

Kot že omenjeno, je odstrel v veliki meri odvisen od vlaganj osebkov v okolje. Po podatkih upravljavcev lovišč je bilo v zadnjih dveh letih vloženi v naravno okolje 2.980 fazanov. Glede na število odvzetih vloženi fazanov (931), je v naravnem okolju ostalo kar 2.049 živali.

Presoja uspešnosti upravljanja

Cilj upravljanja - dvig številčnosti ob istočasnem izboljšanju življenjskega okolja - ni dosežen. Menimo, da je upravljanje sicer ustrezno, ampak zaradi vseh ostalih dejavnikov v življenjskem okolju fazana, neuspešno.

Ocena stanja populacije

Številčnost naravnega fazana, ki je vezana le na področje lovišč znotraj Podravskega LUB, je po naših ocenah stabilna, a še prenizka. Seveda je težko govoriti o številčnosti in oceni stanja populacije na osnovi vseh podatkov o fazanu v LUO. V bodoče bo potrebno primerjati le tista lovišča, ki odvzemajo le naravnega fazana, saj le ta dajejo objektivno sliko o fazanu v LUO. Prav tako po našem mnenju samo vlaganja fazanov iz umetne vzreje neposredno ne izboljšujejo stanja v populaciji naravnega fazana.

Prisotnost je tako močno odvisna od vlaganj vrste v naravno okolje, eden od pomembnih omejitvenih dejavnikov dviga številčnosti je prisotnost plenilcev fazanov (lisica in ostale vrste malih zveri), ki jim z »dodatno« prehransko ponudbo še povečujemo vpliv ne samo na številčnost fazana, pač pa tudi na ostalo malo divjad in zavarovane vrste.

Prilagojeni cilj

Cilj, ki ga zasledujemo pri fazanu je **ohranitev vrste in postopno povečanje številčnosti** v pretežno ravninskih in gričevnatih predelih lovišč. Zastavljeni cilj je treba prvenstveno dosegati z izboljševanjem življenjskega okolja preko načrtovanih del (vzdrževanje grmišč, vzdrževanje remiz za malo divjad, sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja).

Ukrepi in usmeritve

Za leti 2023 in 2024 načrtujemo odvzem **2.000 živali**.

V loviščih, ki ne vlagajo fazana, se kot načrt upošteva predlog lovskih družin korigiran z realizacijo preteklega leta. Tu načrtovane višine odvzema ni treba dosegati, preseganje je dovoljeno do +30%.

V loviščih, ki dodajajo fazana, naj odvzem temelji na količini dodanih osebkov in na predlogu odvzema naravnega fazana. Tu načrtovane višine odvzema ni potrebno dosegati, preseganje pa ni dovoljeno.

Lovišča, ki imajo primerne pogoje in prostorske možnosti naj urejajo, vzdržujejo in širijo obseg remiznih površin. Hkrati s tem je nujno potrebno uravnavati številčnost tistih plenilcev, katere je dovoljeno loviti in s tem vzpostavljati primerne medvrstne odnose živalskih vrst v okolju.

Dodajanje vrste je dovoljeno v okvirih predloga vlaganj in po usmeritvah iz dolgoročnega načrta.

Preglednica 4.17: Analiza odvzema fazana

Odstrel in izgube								
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	
Skupaj odstrel in izgube	1228	873	1321	654	930	467	5473	
Načrt - skupaj	1250	1550	1375	1436	1300	1300	8211	
Odstrel in izgube / načrt	98,2	56,3	96,1	45,5	71,5	35,9	66,7	
Izgube in odzem								
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
Nenaravne izgube	31	15	14	15	11	7	93	83,8
Naravne izgube	8	7	2	1	0	0	18	16,2
Skupaj izgube	39	22	16	16	11	7	111	100,0
% izgub	3,2	2,5	1,2	2,4	1,2	1,5	2,0	
Odstrel	1189	851	1305	638	919	460	5362	
Vzroki izgub								
vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
1 neznan	4	2	2	1			9	8,1
2 bolezni							0	0,0
3 krivolov							0	0,0
4 cesta	27	15	14	15	11	7	89	80,2
5 železnica	4						4	3,6
6 zveri in ujede	3	5					8	7,2

4.14 Poljska jerebica (*Perdix perdix*)

Prostorski okvir obravnave

Prostorski okvir obravnave poljske jerebice je celotno LUO.

Poljska jerebica se pojavlja v izrazito ravninskem delu lovsko upravljavskega območja. Predmet lova je le t.i. gojena poljska jerebica, zato razširjenost naravne nima neposrednega vpliva na določila načrta odvzema.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Največje zanimanje za upravljanje s to vrsto se kaže v loviščih na Dravskem in Ptujskem polju.

V zadnjih dveh letih je bilo na območju enega lovišča (Sveta Marjeta) realizirano vlaganje vrste (20 živali), odvzema v tem obdobju ni bilo.

Realizacija odvzema v zadnjih šestih letih je minimalna (4 živali v letih 2021 in 2022).

Presoja uspešnosti upravljanja

Cilj upravljanja - dvig številčnosti - ni dosežen. Menimo, da je upravljanje sicer ustrezno, ampak zaradi vseh ostalih dejavnikov v življenjskem okolju vrste, neuspešno.

Ocena stanja populacije

Uredba o določitvi divjadi in lovnih dob (Ur. l. RS, št. 101/2004) določa, da je divjad le gojena poljska jerebica (*Perdix perdix* L.). Na osnovi podatkov iz lovišč ni možno podati zanesljive ocene o stanju populacije. Delež naravne jerebice je zelo majhen (po podatkih Atlasa ptic Slovenije – 2019).

Prilagojeni cilj

Cilj upravljanja s poljsko jerebico je ohranitev vrste v primernem okolju LUO predvsem z izboljševanjem življenjskega okolja (urejanje remiz in krmnih njiv).

Ukrepi in usmeritve

Načrt v letih 2023 in 2024 ne predvideva odvzema, razen v primeru uspešnega predhodnega naseljevanja, ko je dovoljen odzjem v višini 50 % dodanih jerebic.

Pomembno je uravnavanje številčnosti naravnih plenilcev, predvsem malih zveri in sive vrane.

Varovanje potencialnih eko celic vrste, ohranjanje življenjskih pogojev, ter omejevanje oz. kontrola uporabe kemičnih sredstev, kolikor je to mogoče.

Preglednica 4.18: Analiza odvzema poljska jerebica

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	skupaj
Skupaj odstrel in izgube	0	0	0	0	2	2	4
Načrt - skupaj	10	10	5	5	0	0	30
Odstrel in izgube / načrt	0	0	0	0	#####	#####	13

4.15 Raca mlakarica (*Anas platyrhynchos*)

Prostorski okvir obravnave

Prostorski okvir obravnave rase mlakarice je celotno LUO.

Številčnost rase mlakarice, oziroma višina odvzema je odvisna od večjih vodnih površin. Največja številčnost je v loviščih v upravljanju lovskih družin, ki ležijo neposredno ob reki Dravi in Dravinji, ter ob večjih stoječih vodah (ptujška in ormoška akumulacija). Največji odvzem imajo upravljavci lovišč Ptuj, Dravinja Majšperk, Jože Lacko, Središče, Markovci in Ormož, ki skupno realizirajo skoraj polovico načrtovanega odvzema v LUO. V ostalih loviščih je številčnost rase mlakarice dosti manjša.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V **preteklem šestletnem obdobju** je bil skupni načrt realiziran v višini 72 %. Izgube so minimalne (12 živali – 1 %). V glavnem gre za izgube zaradi povoza in zaradi zveri, ujed.

Realizacija načrtovanega odvzema za leti 2021 in 2022 je bila 68 %. Odvzem rac mlakaric je bil 406 živali od načrtovanih 600. V tem obdobju sta bili zabeleženi dve izgubi zaradi povoza.

Presoja uspešnosti upravljanja

Cilj upravljanja - ohranitev številčnosti - je dosežen v celoti. Menimo, da je upravljanje ustrezno in da se z odstrelom upleni minimalni delež vseh rac mlakaric.

Ocena stanja populacije

Ocenjujemo, da ni večjih sprememb glede številčnosti in je le ta v LUO stabilna, kar je posledica dobre prilagojenosti vrste na njeno življenjsko okolje. Glede na stanje v populaciji ocenjujemo, da je zdravstveno stanje rase mlakarice odlično.

Prilagojeni cilj

Temeljni cilj upravljanja z raco mlakarico je ohranitev vrste naravi prilagojeni številčnosti, ter primerni spolni in starostni strukturi. Z obstoječim načinom lova se ne sme vplivati na številčnost.

Ukrepi in usmeritve

Načrt odvzema v letih 2023 in 2024 je **586 rac mlakaric**.

Načrtovan odvzem rase mlakarice v LUO je dovoljeno presegati za 30 %, višine načrta odvzema pa ni potrebno dosegati.

Dodajanje rac na naravne vodotoke ni dovoljeno.

Lov na raco mlakarico na posebnih varstvenih območjih (območja Natura 2000) in območjih naravnih vrednot mora biti skladen z naravovarstvenimi usmeritvami, ki veljajo za to območje in so priloga Območnega načrta za XV. LUO 2011-2020. To konkretno pomeni omejitve na naslednjih območjih naravnih vrednot:

Naravna vrednota	Usmeritev - omejitev
Hajdinska studenčnica	Omeji se lov na mlakarico in ostale lovne vrste ptic med 01.11. - 15.01.
Turniška studenčnica	Omeji se lov na mlakarico in ostale lovne vrste ptic med 01.11. - 15.01.
Ptujsko jezero	Omeji se lov na mlakarico in ostale lovne vrste ptic med 01.09. - 15.01. Omejitev lova – buffer 250 m okrog območja naravne vrednote za lov na mlakarico med 01.09. - 15.01.
Medvedce	Omeji se lov na mlakarico in ostale lovne vrste ptic med 01.09. - 01.12. Omejitev lova – buffer 250 m okrog območja naravne vrednote za lov na mlakarico med 01.09. - 01.12.
Drava - reka 1	Omeji se lov na mlakarico in ostale lovne vrste ptic med 01.11. - 15.01. na odseku prvih dveh kilometrov stare struge reke Drave dolvodno od jezua Markovci.
Ormoško jezero	Omeji se lov na mlakarico in ostale lovne vrste ptic med 01.09. - 15.01. Omejitev lova – buffer 250 m okrog območja naravne vrednote za lov na mlakarico med 01.09. - 15.01.
Podvinci - Veliki ribnik	Omeji se lov na mlakarico in ostale lovne vrste ptic med 01.09. - 01.12.

Konkretno omejitev lova pomeni naj se lov na mlakarico in ostale lovne vrste ptic na navedenih območjih z naravovarstvenim statusom v navedenih datumskih okvirih ne izvaja.

Zaradi varstva rac in ostalih vodnih ptic pred vznemirjenjem se lov na raco mlakarico omeji na največ dva dni na teden, ki jih enotno (isti dnevi) določijo upravljavci lovišč skupaj z OZUL.

Priporočljivo je sodelovanje med lovišči in upravljavci vodnih površin pri usklajevanju posegov v prostor.

Potrebno je skrbeti za ohranitev ustreznih biotopov za vodno in obvodno perjad: zamočvirjenih površin-mokrišč in obraslih obrežij rek in jezer.

Čiščenje obrežij potokov, rek in jezer, se ne sme izvajati v času gnezdenja v mesecu marcu in aprilu.

Preglednica 4.19: Analiza odvzema raca mlakarica

Odstrel in izgube								
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	
Skupaj odstrel in izgube	297	269	256	227	203	203	1455	
Načrt - skupaj	350	360	360	360	300	300	2030	
Odstrel in izgube / načrt	84,9	74,7	71,1	63,1	67,7	67,7	71,7	
Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
Nenaravne izgube	1	1	1	0	1	1	5	41,7
Naravne izgube	7	0	0	0	0	0	7	58,3
Skupaj izgube	8	1	1	0	1	1	12	100,0
% izgub	2,7	0,4	0,4	0,0	0,5	0,5	0,8	
Odstrel	289	268	255	227	202	202	1443	
Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
1 neznan	2						2	16,7
4 cesta	1	1	1		1	1	5	41,7
6 zveri in ujede	5						5	41,7

4.16 Sraka (*Pica pica*), šoja (*Garrulus glandarius*) in siva vrana (*Corvus cornix*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Prostorski okvir obravnave srake, šoje in sive vrane je celotno LUO.

Prisotnost in s tem povezano upravljanje z lovnimi pticami je opredeljeno v vseh loviščih LUO, intenzivnejši je pristop v kmetijsko urbani krajini.

Vse tri vrste je dejansko težko obravnavati enotno, gre za skupino vranov, ki jim v preteklosti ni bila posvečena posebna pozornost.

Prostorsko so v lovsko upravljavskem območju razporejene vse tri vrste glede na svoje osnovne življenjske potrebe:

- SRAKA – v ravninskem delu območja, v območju živih mej in manjših gozdičkov sredi kulturne krajine,
- ŠOJA – v bolj gozdnatih delih območja,
- SIVA VRANA – številčna na celotnem območju, najbolj pa v ravninskem predelu.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Realizacija načrtovanih ukrepov v populacijah lovnih vrst ptic v LUO je zadovoljiva, še posebej je potrebno izpostaviti odvzem sive vrane. Še vedno je upravljanje s to vrsto dokaj problematično, ker je njena številčnost visoka, s tem pa je vpliv vrste v okolju dostikrat lokalno negativno izražen. Menimo, da glede na številčnost s sedaj načrtovano višino odvzema ne vplivamo na populacijo. Pogosto beležimo škode na nepremičninah, kmetijskih kulturah in objektih, populacijah živalskih vrst in celo na človeku. Rast populacije je nedvomno pogojena z biologijo vrste in porušenim razmerjem v odnosu do prehranskih virov. Ponudba organskih odpadkov v okolju je precej odvisna od človekovega vpliva in se izraža na rasti populacije sive vrane.

V preteklih letih se je obravnavalo kar nekaj primerov škod po sivi vrani na nelovnih površinah (silosi krme, stanovanjski objekti ...), kakor tudi na lovnih površinah.

V **zadnjih šestih letih** se je iz narave odvzelo 572 srak (90 % realizacija), 715 šoj (81 % realizacija) in 5.399 sivih vran (102 % realizacija). Izgube so zanemarljive (8 živali).

V **zadnjih dveh letih** je bilo odvzetih 144 srak (72 % realizacija), 188 šoj (72 % realizacija) in 1.825 sivih vran (101 % realizacija).

Presoja uspešnosti upravljanja

Pri sraki in šoji je cilj upravljanja - ohranitev obstoječe številčnosti - dosežen. Medtem, ko cilj pri sivi vrani - zmanjšanje številčnosti - ni dosežen. Kljub temu smo mnenja, da je upravljanje dobro, predvsem v luči zmanjševanja vpliva sive vrane na škodne dogodke.

Ocena stanja populacije

Vse navedene vrste ptic so v LUO številčno dobro zastopane, še posebej siva vrana. Prisotnost posameznih vrst je odvisna predvsem od prehranskih virov, zato je gostota precej višja v nižinskih predelih lovišč, v urbanih okoljih in okolici komunalnih odlagališč. Medtem ko je številčnost šoje in srake dobro usklajena z okoljem, pa je stanje v populaciji sive vrane bolj zaskrbljujoče.

Zdravstveno stanje populacij navedenih ptic je dobro. Močnejše je izražena med vrstna konkurenca med sivo vrano in ostalimi vrstami v okolju. Predvsem je potrebno izpostaviti njen vpliv na ptice pevke, poljsko divjad in različne zavarovane ter ogrožene živalske vrste.

Prilagojeni cilj

Cilj je zmanjšanje številčnosti sive vrane, ohranitev številčnosti srake in šoje.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2023 in 2024 načrtujemo odvzem:

- **200** srak,
- **240** šoj,
- **1.830** sivih vran.

Načrta odvzema **srake in šoje** ni treba dosežati, preseganje pa ni dovoljeno, razen v primerih, če bi vrsti povzročali občutno škodo na človekovem premoženju.

Dopustna odstopanja v realizaciji od načrta po loviščih in za LUO za **sivo vrano** je po višini navzdol do - 30 %, odstopanje navzgor je v višini do + 100 % načrtovanega številčnega odvzema.

Upravljalce lovišč opozarjamo, da je prenizka realizacija načrtovanega odvzema sivih vran lahko razlog za njihovo krivdno in s tem odškodninsko odgovornost.

Upravljalci lovišč so dolžni obravnavati škode od vseh vrst divjadi, saj so odgovorni za ocenitev in povrnitev škode, tudi tiste ki jo povzročajo lovne vrste ptic.

V primeru potrebe regulacije številčnosti in predvsem odvrčanja sivih vran na spomladanskih posevkih poljščin, naj OZUL v imenu skupine upravljalcev lovišč, ki se s tovrstnimi težavami srečujejo, vloži enotno vlogo za izredni odstrel osebkov izven lovne dobe.

Za preprečitev nastanka škod na silažnih balah je le te potrebno prekriti s ponjavo.

Preglednica 4.20: Analiza odvzema sraka, šoja, siva vrana

Odstrel in izgube								
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	
Sraka - odstrel in izgube	101	106	123	98	67	77	572	
Sraka - načrt	106	115	103	114	100	100	638	
Odstrel in izgube / načrt	95,3	92,2	119,4	86,0	67,0	77,0	89,7	
Šoja - odstrel in izgube	128	129	160	110	90	98	715	
Šoja - načrt	150	150	166	158	130	130	884	
Odstrel in izgube / načrt	85,3	86,0	96,4	69,6	69,2	75,4	80,9	
Siva vrana - odstrel in izgube	941	784	965	884	871	954	5.399	
Siva vrana - načrt	810	890	870	900	900	900	5.270	
Odstrel in izgube / načrt	116,2	88,1	110,9	98,2	96,8	106,0	102,4	
Izgube in odzem								
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
Nenaravne izgube	4	0	1	2		1	8	100
Naravne izgube	0	0	0	0			0	0
Skupaj izgube	4	0	1	2	0	1	8	100
% izgub	0,3	0,0	0,1	0,2	0,0	0,1	0,1	
Odstrel	1.166	1.019	1.247	1.090	1.028	1.128	6.678	
Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
1 neznan				1			1	13
4 cesta	4		1	1		1	7	88

4.17 Nutrija (*Myocastor coypus*)

V preteklem šestletnem obdobju v LUO ni bil zabeležen odvzem te vrste. Tudi sicer o vrsti ni informacij ali znakov njene prisotnosti.

Prilagojeni cilj

Prisotnost nutrije kot alohtone in invazivne vrste v LUO ni zaželena.

Ukrepi in usmeritve

Ob morebitni prisotnosti nutrije v LUO, se dovoljuje neomejen lov na to vrsto divjadi.

4.18 Rakunasti pes (*Nyctereutes procyonoides*)

Je vrsta divjadi, ki jo doslej v LUO nismo zasledili.

Prilagojeni cilj

Prisotnost rakunastega psa kot alohtone in invazivne vrste v LUO ni zaželena.

Ukrepi in usmeritve

Ob morebitni prisotnosti rakunastega psa v LUO, se dovoljuje neomejen lov na to vrsto divjadi.

4.19 Evrazijski šakal (*Canis aureus*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Prostorski okvir obravnave šakala je območje LUO.

Analiza preteklega upravljanja

Šakal je bil leta 2014 z Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o določitvi divjadi in lovnih dob (Ur. l. RS, št. 81/14) uvrščen med divjad. Leta 2019 pa je bil z Uredbo o spremembi in dopolnitvah Uredbe o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 62/19) umaknjen s seznama pri nas zavarovanih živalskih vrst. V letu 2020 smo letnimi lovsko upravljavskimi načrti prvič načrtovali odvzem te vrste.

V letu 2017 je bilo po podatkih monitoringa (podatki iz aplikacije LZS), ki ga izvajajo upravljavci lovišč, zabeleženo na območju LUO 21 raznih primerov opažanja prisotnosti šakala. Od tega je bilo odzivov na izzivalno oglašanje 2, neposredna opažanja živali 9 primerov, posredni viri 4, opažene sledi 1 primer in 5 primerov spontanega oglašanja.

V letu 2018 odvzem ni bil zabeležen, je pa po poročanju upravljavcev lovišč bilo med izvajanjem individualnih in skupnih lovov opaziti prisotnost vrste.

V letu 2019 je v uradnih evidencah zabeležen odvzem v lovišču Ivanjkovci – 1 žival, kot izguba na cesti.

V letu 2020 smo z letnimi lovsko upravljavskimi načrti prvič načrtovali odvzem te vrste. Od načrtovanih 11 živali je bilo odvzetih 11 živali (5 samcev in 6 samic). Dve živali sta bili evidentirani kot izgube zaradi prometa.

V zadnjih dveh letih je bilo odvzetih 27 živali, kar predstavlja 123 % realizacijo načrta odvzema, ki je predvideval za odvzem 22 živali. Spolna struktura odvzema je bila 14 samcev : 13 samic.

Presoja uspešnosti upravljanja

Ocenjujemo pa, da je bilo preteklo upravljanje le delno uspešno. Podatki monitoringa, ki temeljijo pretežno na odvzemu (prostorska razširjenost in trend številčnosti), kažejo, da še naprej zagotavljamo ugodno stanje populacije, kar je bil pretekli cilj. Obenem isti podatki kažejo, da še nismo uspeli ustaviti naraščanja številčnosti in prostorskega širjenja vrste v Sloveniji, kar pomeni, da drugega pomembnega upravljavskega cilja še nismo dosegli.

Ocena stanja populacije

Po ugotovitvah projekta CRP »Prostorska razporeditev, številčnost, ocena populacijskih trendov in potencialno širjenje areala vrste Zlati šakal (*Canis aureus* L.) v Sloveniji« (Potočnik in sod., 2018; dalje CRP) je na ravni Slovenije veljala ocena, da je populacija šakala v ugodnem stanju, vitalna in sposobna dolgoročnega obstoja ter prostorskega širjenja. V zadnjih letih je populacija kljub (previdnostno naravnemu) odvzemu še naprej številčno naraščala in se prostorsko širila, kar se odraža tudi v povečanem obsegu neželenih vplivov vrste v okolju – zlasti v vplivu na naraven plen (predvsem srnjad) in v škodah na rejnih/domačih živalih.

Prisotnost šakala v LUO je po navedbah upravljavcev lovišč in po podatkih uradnega monitoringa po metodologiji CRP (11/2016 – 2/2020), potrjena na območju 17 lovišč znotraj LUO (vseh lovišč je 30). Različni znaki prisotnosti so bili tako zabeleženi na območju lovišč: Boris Kidrič – 3, Bresnica-Podgorci – 3, Cirkovce – 5, Destričnik – 5, Dornava-Polenšak – 1, Dravinja-Majšperk – 10, Jože Lacko-Ptuj – 2, Kog-Vinski vrhovi – 21, Leskovec v Halozah – 2, Markovci – 7, Ormož – 1, Ptuj – 8, Središče – 7, Tomaž pri Ormožu – 3, Trnovska vas – 3, Velika Nedelja – 9, Vitomarci – 1. Skupno je bilo tako v omenjenem obdobju evidentiranih 91 različnih vrst opažanj. Prevladujejo neposredna opažanja (35) in izzvano oglašanje (28).

Iz uradnih evidenc odstrela in izgub pri srnjadi v zadnjih šestih letih je praktično nemogoče izluščiti morebitnega povzročitelja šakala. V omenjenem obdobju je na nivoju LUO evidentiranih pet primerov izgub, kjer je kot vzrok izgube navedena zver oziroma ujeda.

Obseg škod, ki jih je povzročil šakal na rejnih živalih na območju Ptujsko - Ormoškega LUO je relativno majhen. Tako sta bila v letu 2019 obravnavana dva primera prijave škode po šakalih na drobnici in en primer na perjadi. V letu 2020 en primer škode na perjadi. V letih 2021 in 2022 nismo obravnavali nobenega primera škod po šakalih.

Ob povečevanju številčnosti in prostorskim širjenjem šakala v LUO lahko pričakujemo naraščanje vplivov vrste na zoocenozo (predvsem vpliv na plenske vrste) in povečano število konfliktnih situacij zaradi plenjenja domačih/rejnih živali.

Cilj upravljanja

Šakal je uvrščen na Prilogo V Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (t.i. »habitatna direktiva«), kar pomeni, da smo tudi v Sloveniji dolžni zagotavljati ohranjanje ugodnega stanja populacije šakala.

Obenem je cilj upravljanja vrste v Sloveniji zmanjšanje vplivov vrste na druge prostoživeče živalske vrste (plenske vrste, npr. srna) in omejevanje škod na domačih/rejnih živalih. Skladno s tem je namen upravljanja populacije šakala ustaviti nadaljnje naraščanje njene številčnosti in prostorsko širjenje.

Ukrepi in usmeritve

1. Monitoring populacije

Cilj monitoringa je predvsem oceniti število stalno prisotnih – teritorialnih družin in prostorsko razširjenost na območju LUO.

Upravljalci lovišč so dolžni v spletni aplikaciji LZS »monitoring šakala« evidentirati naslednje podatke:

- lokacije in čas smrti posameznih osebkov,
- lokacije in čas oglašanja šakalov,
- lokacije in čas vseh ostalih znakov prisotnosti šakalov.

2. Odvzem osebkov

Pri načrtovanju odvzema smo izhajali iz zastavljenih ciljev, ocene rasti in prostorskega širjenja populacije ter učinkovitosti preteklega odvzema pri doseganju ciljev.

Skladno z navedenim načrtovani odvzem šakala v LUO v obdobju 2023–2024 znaša **50 osebkov**.

Odvzem je načrtovan na ravni celotnega LUO.

Dopustna odstopanja. Načrtovanega odvzema ni potrebno dosežati. Dopustno preseganje načrtovanega odvzema znaša 50 %. Preseganje načrtovanega odvzema zaradi evidentiranih izgub, ki nastanejo po izpolnitvi načrtovanega odvzema znotraj meja dopustnih odstopanj, ne šteje kot kršitev določil načrta.

V Lisjaku se beleži spol odvzetih živali, v opombe naj se zabeleži ocenjena starost oz. starostna kategorija (mladič oz. do enega leta stara žival ali odrasel osebek).

Za vsakega odvzetega šakala, je potrebno Komisiji za oceno odstrela in izgub v LUO fotografijo z datumom ali zapisnik veterinarsko higienske službe o odvozu kadavra.

Upravljalci lovišč so dolžni sprotno (najkasneje v 48 urah) javljati odvzem vsakega šakala. Javljanje naj poteka preko elektronskega sporočila na sedež ZLD Ptuj Ormož (zveza.ptuj.ormoz@gmail.com). Strokovna služba v nadaljevanju s pravočasnim obveščanjem upravljavcev lovišč skrbi za njihovo sprotno informiranost o realiziranem in še razpoložljivem odvzemu (odstrelu) na ravni LUO.

V času veljavnosti tega dvoletnega načrta je izplačevanje odškodnin za škodo, ki jo povzroči šakal v skladu z Zakonom o spremembi in dopolnitvah Zakona o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št: 65/2020 in 97/20 – popr.) še vedno v pristojnosti Republike Slovenije in sicer od uveljavitve tega zakona do 30. aprila 2025. Škodo bo ocenjeval ZGS.

Preglednica 4.21: Analiza odvzema šakala

Odstrel in izgube								
Starostna in spolna kategorija/leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	
Samci	0	0	1	5	9	5	20	
Samice	0	0	0	6	8	5	19	
Skupaj odstrel in izgube	0	0	1	11	17	10	39	
Načrt - skupaj	0	0	0	11	11	11	33	
Odstrel in izgube / načrt	#DEL/0!	#DEL/0!	#DEL/0!	100,0	154,5	90,9	118,2	
Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
Nenaravne izgube	0	0	1	2	0	3	6	85,7
Naravne izgube	0	0	0	0	1	0	1	14,3
Skupaj izgube	0	0	1	2	1	3	7	100,0
% izgub	#DEL/0!	#DEL/0!	100,0	18,2	5,9	30,0	17,9	
Odstrel	0	0	0	9	16	7	32	
Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj	%
1 neznan					1		1	14,3
4 cesta			1	2		3	6	85,7

4.20 Načrt dodajanja divjadi

Upravljavci lovišč v letih 2023 in 2024 načrtujejo z namenom izvajanja lova ter ohranitve naravnih populacij dodati 3.155 fazanov. Usmeritve za dodajanje so opisane v poglavju o vrsti.

Način vlaganja iz umetne vzreje je pogojen z določili lovske etike, ter spoštovanjem določil veljavne zakonodaje (ZON - Ur. l. RS, št. 56/1999 (31/2000 - popr.), 110/2002, 119/2002, 41/2004) in je v domeni upravljavcev lovišč. Dovoljeno je dodajanje vitalne in zdrave divjadi, sposobne preživetja v naravi (Zakon o zaščiti živali, Ur. l. RS, št. 98/99).

Vsi upravljavci lovišč so dolžni pred vlaganji divjadi zagotoviti za njih ustrezno bivalno okolje in prehranske pogoje. Dela ki jih v ta namen opravijo morajo biti razvidna iz letnih načrtov lovišč. Če lovišča za izboljšanje življenjskih razmer ne zagotovijo ustreznih pogojev, vlaganje divjadi ni dovoljeno. Izboljšanje življenjskih razmer za divjad pred vlaganjem se šteje za ukrep varstva divjadi.

Vlaganja ostalih vrst niso načrtovana in tudi niso dovoljena.

Doseljevanje tujerodnih vrst (zunaj območij Natura 2000) je mogoče z ustrezno presojo tveganja za naravo (le-ta je urejena s Pravilnikom o izvedbi presoje tveganja za naravo in o pridobitvi pooblastila; Ur. l. RS, št. 43/2002). Na območjih Natura 2000 pa sta naseljevanje in doseljevanje tujerodnih vrst prepovedana z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18).

Preglednica 4.22: Načrt vlaganj divjadi 2023 in 2024

lovišče	fazan
BORIS KIDRIČ	400
BRESNICA - PODGORCI	100
CIRKULANE	60
DESTRNIK	140
DRAVINJA - MAJŠPERK	40
JOŽE LACKO - PTUJ	200
JURŠINCI	45
LESKOVEC V HALOZAH	100
MAKOLE	1.200
MARKOVCI	100
ORMOŽ	120
PODLEHNIK	40
POLJČANE	30
PTUJ	360
ROGAŠKA SLATINA	60
VITOMARCI	60
ZAVRČ	50
ŽETALE	50
Skupaj LUO	3.155

5 EVIDENCE

Izhodišča za izdelavo dvoletnega načrta LUO v letu 2025:

Pridobivanje podatkov za dvoletni načrt 2025-26 bo v letih 2023 in 2024 potekal predvidoma podobno kot v letošnjem letu. Njihovo zbiranje bo v skladu s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/10 in 200/20) in Pravilnikom o evidentiranju odstrela in izgub divjadi ter o imenovanju komisije za oceno odstrela in izgub v lovsko upravljavskem območju (Ur. l. RS, št. 120/05 in 29/15) ter morebitnimi spremembami in dopolnili pravnih aktov:

Pregleda odstrela in izgub divjadi v loviščih za obdobje od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 za obdobje od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024 pred komisijo za LUO morata biti opravljena najkasneje do 31. 1. 2023 in 2024. To je tudi skrajni rok, do katerega so upravljavci lovišč dolžni komisiji dostaviti materialne dokaze o opravljenem odstrelu in evidentiranih izgubah. Komisiji se ob pregledu predloži dokaze za vsak odstreljen ali izgubljen osebek kot navaja zgoraj navedeni pravilnik v petem členu.

Komisiji se ob pregledu predloži za vsak odstreljen ali izgubljen osebek:

- za **srnjad, jelenjad in damjaka**: trofeja in levi del spodnje čeljusti za enoletne in starejše samce, ter levi del spodnje čeljusti za mladiče obeh spolov in samice,
- za **divjega prašiča**: za oba spola zadostuje leva sp. čeljustnica skupaj z desnimi sekalci, ki je lahko odrezana za zadnjim meljakom, za odraslega merjasca tudi trofejo (brusilci in čekani). V skladu s 17. členom ZNUAPK za namene evidentiranja izgub upravljavec lovišča kot dokaz za izgubo komisiji predloži **podatke (listine)** o odvozu najdenih poginulih (povoz + ostale izgube) divjih prašičev, ki jih pridobi od VHS,
- za **gamsa**: trofeja pri obeh spolih,
- za **malo divjad** :evidenčno knjigo odvzema male divjadi,
- za **šakala**: poleg evidenčne knjige še fotografija z datumom odvzema **ali** zapisnik veterinarsko-higienske službe(v primeru izgube).

Trofeje in čeljusti morajo biti za komisijski pregled temeljito očiščene in premazane z vodikovim prekisom, na obeh mora biti številčna oznaka, ki se ujema s kronološkim zapisom iz evidenčne knjige. Komisijski pregled neustrezno pripravljenih trofej in/ali čeljusti lahko komisija zavrne.

Samo redni vpis v evidenčno knjigo brez materialnega dokaza se ne upošteva. Kot materialni dokaz se lahko predloži zapisnik komisije za ocenjevanje odstrela in izgub posameznega upravljavca lovišča, zapisnik pristojnih javnih služb in državnih organov (Veterinarsko higienska služba, Policija,...), fotografija z datumom odvzema, trofejni list (lovski gost), ipd., ki jih komisija **lahko** upošteva kot materialni dokaz odvzema.

Čeljusti je komisija po končanem pregledu dolžna trajno uničiti. Kot trajno uničenje čeljusti šteje tudi njihova izročitev lovskemu inšpektorju ali raziskovalnim institucijam, in sicer z namenom kontrole ali raziskav divjadi. Morebitno neustrezno pripravo trofej in/ali čeljusti ter nepredložitev trofej in čeljusti v oceno je komisija dolžna prijaviti lovskemu inšpektorju.

Evidenčna knjiga:

Evidenčne knjige je potrebno voditi tako, da je vanje vpisan vsak izločen kos, poleg odstrela tudi vse izgube (naravne in nenaravne). Izgube posameznih vrst je potrebno ločiti po vzrokih, pri »veliki« divjadi še po starostnih kategorijah, pri ostalih vrstah le s skupnim številom.

Za odstreljeni del populacije posameznih vrst velike divjadi je potrebno za vsako starostno kategorijo izračunati povprečno biološko telesno maso (z glavo, trofejo, nogami, a iztrebljeno) na dve decimalki natančno (npr. srnjad, moški mladiči, povprečna telesna masa vseh uplenjenih v lovišču v zadnjem lovskem letu - 9,72 kg, ...), pri dve in večletnih srnjakih in jelenih je potrebno izračunati tudi povprečno maso suhega rogovja vseh odvzetih v lovišču za preteklo lovsko leto. Voditi je potrebno tudi evidenco transportnih telesnih mas in geokoordinate odvzema za veliko divjad.

Letni načrti lovišč:

Upravljavci lovišč morajo do 31. januarja tekočega leta za preteklo leto v elektronski obliki izpolniti podatke o realizaciji letnega načrta lovišča, dostaviti na ZGS dokončno izpolnjen letni načrt lovišča v tiskani obliki in pripraviti osnutek letnega načrta lovišča za tekoče leto v elektronski obliki. Upravljavci lovišč morajo omogočiti ZGS tudi stalni vpogled v elektronsko obliko letnega načrta lovišča.

Upravljalci lovišča, izvršilni organ OZUL in ZGS tekoče spremljajo realizacijo odvzema na podlagi podatkov upravljalca lovišča, ki so stalno na vpogled s pomočjo računalniške aplikacije. Pri tem lahko v okviru kvot dvoletnega načrta LUO, najkasneje do 10. decembra drugega leta veljavnosti dvoletnega načrta LUO spremenijo načrtovano razdelitev odvzema parkljaste divjadi, pri čemer morajo navedeno spremembo vključiti v letni načrti lovišč po postopku iz 89.člena.

Do 10. 2. 2025 morajo upravljalci lovišč posredovati ZGS letne načrte lovišč za leto 2024 dokončno izpolnjene z realizacijo in preliminarne načrte lovišč za leto 2025 v elektronski obliki. Letne načrte lovišč izpolnjene z realizacijo v pisni obliki (original, žigosan in podpisan od LD, OZUL in ZGS) so upravljalci lovišč dolžni hraniti v svojem arhivu še vsaj 5 let.

Sestavil :

Izidor COJZER, univ. dipl. inž. gozd.

višji sodelavec I

Odsek za načrtovanje razvoja gozdov

Vodja ZGS OE Maribor:
mag. Igor KOPŠE, univ. dipl. inž. gozd.

6 PRILOGE NAČRTA

1. Seznam krmišč za divjad v letih 2023 in 2024
2. Preglednice načrta in realizacije odvzema divjadi 2019 – 2022
3. Dvoletna razdelitev parkljaste divjadi

V tiskanih verzijah načrta še:

4. Zapisnik usklajevanja z OZUL-om z dne 2.3.2023
5. Zapisnik seje Strokovnega sveta OE Maribor z dne 14.3.2023
6. Vabilo na javno predstavitev osnutka dvoletnega načrta za XV. Ptujsko-Ormoško lovsko upravljavsko območje za leti 2023 in 2024
7. Zapisnik javne predstavitve oziroma obravnave pripomb na osnutek dvoletnega načrta za XV. Ptujsko-Ormoško lovsko upravljavsko območje za leti 2023 in 2024
8. Zapisnik seje Sveta OE Maribor z dne 12.4.2023

Priloga 1: Seznam krmišč za divjad v letih 2023 in 2024

Zap. št.	lovišče	K.O.	Parcela	Krajevno ime	Divjad	Namen
1	BOČ	1165 Drevenik	1167	Dreveniška	divji prašič	privabljalno
2	BOČ	1164 Zgornji gabernik	760/1	Pod bivakom	divji prašič	privabljalno
3	BOČ	1165 DREVENIK	1208/1	Globovšek	divji prašič	privabljalno
4	BOČ	1165 Drevenik	1193/4	Nad spomenikom	muflon	privabljalno
5	DRAVINJA - MAJŠPERK	499 SITEŽ 499	1003/1	plajnsko	divji prašič	privabljalno
6	DRAVINJA - MAJŠPERK	499 SITEŽ 499	207	JAVORJE	divji prašič	privabljalno
7	DRAVINJA - MAJŠPERK	443 DOLENA 452	657/1	LIPNA GRABA	divji prašič	privabljalno
8	DRAVINJA - MAJŠPERK	443 JANŠKI VRH KO 443	493/17	PASTIROVEC	divji prašič	privabljalno
9	DRAVINJA - MAJŠPERK	452 DOLENA 452	533/6	TURŠKA GRABA	divji prašič	privabljalno
10	DRAVINJA - MAJŠPERK	499 SITEŽ 499	1201/4	HRIBRE	divji prašič	privabljalno
11	DRAVINJA - MAJŠPERK	500 BOLFENK 500	124	VUNDUŠEK	divji prašič	privabljalno
12	DRAVINJA - MAJŠPERK	442 SKRBLJE 442	797/13	preša	divji prašič	privabljalno
13	DRAVINJA - MAJŠPERK	500 BOLFENK	757/3	bolfenk	divji prašič	privabljalno
14	DRAVINJA - MAJŠPERK	500 DOLENA	619	kužerova graba	divji prašič	privabljalno
15	DRAVINJA - MAJŠPERK	452 DOLENA	301/1	CIGLARCA	divji prašič	privabljalno
16	DRAVINJA - MAJŠPERK	443 JANŠKI VRH	135	HROMNA GRABA	divji prašič	privabljalno
17	DRAVINJA - MAJŠPERK	499 SITEŽ	449/3	peskovo	divji prašič	privabljalno
18	LESKOVEC V HALOZAH	490 VELIKA VARNICA	1059/2	FORŠNARIČ	divji prašič	privabljalno
19	LESKOVEC V HALOZAH	450 MAJSKI VRH	533/2	PREGRŠEK	divji prašič	privabljalno
20	LESKOVEC V HALOZAH	483 GRADIŠČE	882	ŠTALE HANZEK	divji prašič	privabljalno
21	LESKOVEC V HALOZAH	448 VAREJA	220/55	JUROŠEK	divji prašič	privabljalno
22	LESKOVEC V HALOZAH	490 VELIKA VARNICA	849/5	POD ILJEVCEM	divji prašič	privabljalno
23	LESKOVEC V HALOZAH	460 DRAVCI	440	GRES	divji prašič	privabljalno
24	LESKOVEC V HALOZAH	490 VELIKA VARNICA	347/1	POD SLIVNIM	divji prašič	privabljalno
25	LESKOVEC V HALOZAH	483 VELIKI OKIČ	801/6	PRI RIBNIKU	divji prašič	privabljalno
26	MAKOLE	785 ST. GRAD	1	ŠODERGRABEN	divji prašič	privabljalno
27	MAKOLE	775 DEŽNO	1232/35	PLANINŠEK	divji prašič	privabljalno
28	MAKOLE	785 ST. GRAD	1	PLEŠIVEC	muflon	privabljalno
29	MAKOLE	785 ST. GRAD	1	MLAKE	muflon	privabljalno
30	MAKOLE	785 ST. GRAD	2	KOPA	muflon	privabljalno
31	MAKOLE	775 DEŽNO	621	DEŽNO	muflon	privabljalno
32	MAKOLE	785 ST. GRAD	1043	MLIN	muflon	privabljalno
33	MAKOLE	785 ST. GRAD	28	KLARA	muflon	privabljalno
34	MAKOLE	775 DEŽNO	372/97	HALIČNO	muflon	privabljalno
35	MAKOLE	785 ST. GRAD	1	POSTOVŠEK	muflon	zimsko
36	MAKOLE	785 ST. GRAD	1045	ŠOŠTARCA	muflon	zimsko
37	PODLEHNIK	492 GRUŠKOVJE 0492	1699	MALAJETVO	divji prašič	privabljalno
38	PODLEHNIK	492 GRUŠKOVJE 0492	635/1	KOBILNA	divji prašič	privabljalno
39	PODLEHNIK	492 LOŽINE 0491	416	BOJAN	divji prašič	privabljalno
40	PODLEHNIK	456 DEŽNO 0456	114	ZAJŠEK SMILJAN	divji prašič	privabljalno
41	PODLEHNIK	496 STRAJNA 0469	91	PAJNKIHER - DUŠKO	divji prašič	privabljalno
42	PODLEHNIK	492 GRUŠKOVJE 0492	1554/1	KUJEZVO	divji prašič	privabljalno
43	PODLEHNIK	491 GRUŠKOVJE 0429	404	KOZJON - STANKO	divji prašič	privabljalno
44	PODLEHNIK	493 SEDLAŠEK 0493	730	SEKULJE	divji prašič	privabljalno
45	PODLEHNIK	492 GRUŠKOVJE 0429	1266	VRHOVSKO - FRANCI	divji prašič	privabljalno
46	PODLEHNIK	494 STANOŠINA	680/6	GRADIŠE	divji prašič	privabljalno
47	PODLEHNIK	453 RODNI VRH	339	STRAJNA-REBER	divji prašič	privabljalno
48	PODLEHNIK	451 GORCA	790/1	GORCA PLAVČAK	divji prašič	privabljalno

Zap. št.	lovišče	K.O.	Parcela	Krajevno ime	Divjad	Namen
49	POLJČANE	HRASTOVEC 320	561	PUSTOVŠEK TRAVNIK	divji prašič	privabljalno
50	POLJČANE	HRASTOVEC 320	733	PUSTOVŠEK	divji prašič	privabljalno
51	POLJČANE	POLJČANE	579/22	JABKOVDOLE	muflon	zimsko
52	POLJČANE	POLJČANE	322/79	SKODOVC-GONDOLA	muflon	zimsko
53	POLJČANE	POLJČANE	322/59	PRITENSKO	muflon	zimsko
54	POLJČANE	POLJČANE	322/10	GOLNIK	muflon	zimsko
55	POLJČANE	POLJČANE	322/10	DREVESNICA (SPODNJA)	muflon	privabljalno
56	POLJČANE	HRASTOVEC	732/2	BABA	muflon	privabljalno
57	ROGAŠKA SLATINA	1169 CEROVEC 1169	1	PLAT	divji prašič	privabljalno
58	ROGAŠKA SLATINA	1166 ČAČA VAS	1144/1	ZA GUSTOM	divji prašič	privabljalno
59	ROGAŠKA SLATINA	1167 NEGONJE 1167	907	ZA LOVSKIM DOMOM	muflon	privabljalno
60	ROGAŠKA SLATINA	1166 ČAČA VAS 1166	1144/1	VODUŠEK ZALAZ	muflon	privabljalno
61	ROGAŠKA SLATINA	1169 CEROVEC 1169	1	VELIKE MLAKE	muflon	privabljalno
62	ROGAŠKA SLATINA	1166 ČAČA VAS 1166	1144/1	RAVNI LOG	muflon	privabljalno
63	ROGAŠKA SLATINA	1169 CEROVEC 1169	1	PLAT	muflon	zimsko
64	ROGATEC	1176 Trlično	347/1	Diplavec-Koserjevo	divji prašič	privabljalno
65	ROGATEC	1176 Trlično	347/1	KRMNA NJIVA-BELINEC	divji prašič	privabljalno
66	ROGATEC	1176 Trlično	347/1	Lipovec	divji prašič	privabljalno
67	ROGATEC	1176 Trlično	347/1	Jurjovec	divji prašič	privabljalno
68	ROGATEC	1172 Strmec	64	Ženčaj-severni	divji prašič	privabljalno
69	ROGATEC	1176 Trlično	347/1	Mlake	divji prašič	privabljalno
70	ROGATEC	1176 Trlično	982/5	Sršnjak-nad Ferčecom	divji prašič	privabljalno
71	ROGATEC	1176 Trlično	347/1	Hojovec-ivički	divji prašič	privabljalno
72	ROGATEC	1172 Strmec	695	Bajsovo Fridek Ravnocerje	divji prašič	privabljalno
73	ROGATEC	1175 DONAČKA GORA	799/2	Šipčevo-glavica	divji prašič	privabljalno
74	ROGATEC	1175 DONAČKA GORA	386/1	Ženčaj- južni	divji prašič	privabljalno
75	ROGATEC	1176 TRLIČNO	711	Konjšek	divji prašič	privabljalno
76	ROGATEC	1176 TRLIČNO	347/1	Nad Flegerjevem	divji prašič	privabljalno
77	ROGATEC	1177 DOBOVEC	70	Lipje	divji prašič	privabljalno
78	ROGATEC	1175 DONAČKA GORA	351/11	DONAČKA GORA-PLANINA	divji prašič	privabljalno
79	STOPERCE	500 BOLFENK	303/1	JELOVICE	divji prašič	privabljalno
80	STOPERCE	502 STOPERCE	700	STOPNJAK	divji prašič	privabljalno
81	STOPERCE	502 Stoperce	413/1	Pečica	divji prašič	privabljalno
82	STOPERCE	501 SVEČA	204	Seč	divji prašič	privabljalno
83	STOPERCE	502 STOPERCE	1288/1	Črešnjava graba	divji prašič	privabljalno
84	STOPERCE	502 STOPERCE	1342	Pečice	divji prašič	privabljalno
85	STOPERCE	502 STOPERCE	1145/5	Mele	divji prašič	privabljalno
86	ŽETALE	506 Zetale 0506	1620/13	Tisovec	divji prašič	privabljalno
87	ŽETALE	505 Čermozise 0505	313/1	Resenik	divji prašič	privabljalno
88	ŽETALE	Žetale 0506	1620/1	Lakotjek	divji prašič	privabljalno
89	ŽETALE	497 Dobrina 0497	834/1	Mrazošek	divji prašič	privabljalno
90	ŽETALE	Žetale - 0506	1264	Mele	divji prašič	privabljalno
91	ŽETALE	Kočice-0498	101	Stojna graba	divji prašič	privabljalno
92	ŽETALE	505 ČERMOŽIŠE	543	Kozji hrbet	divji prašič	privabljalno
93	ŽETALE	497 DOBRINA	1138	Župjek	divji prašič	privabljalno
94	ŽETALE	504 NADOLE	1261/15	Hohnjec	divji prašič	privabljalno
95	ŽETALE	505 ČERMOŽIŠE	501	Krče	divji prašič	privabljalno

Podrobnejši podatki o lokacijah krmišč (GK koordinate) se nahajajo pri nosilcu izdelave načrtov na Območni enoti Maribor. Usklajenost vrst količin krme z načrtom LUO je dosežena ob izdaji sklepa usklajenosti letnih načrtov lovišč.

Priloga 2: Preglednice načrta in realizacije odvzema divjadi 2019–2022

SRNA	2019		2020		2021 + 2022	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
LOVIŠČE						
TRNOVSKA VAS	90	91	90	92	180	183
VITOMARCI	80	78	80	83	160	160
DESTRNIK	110	105	100	96	212	210
JURŠINCI	110	103	100	99	200	208
TOMAŽ PRI ORMOŽU	180	183	180	177	360	353
IVANJKOVCI	85	86	68	80	148	148
KOG-VINSKI VRHOVI	145	125	125	125	240	246
SREDIŠČE	120	111	100	103	208	213
ORMOŽ	95	99	85	84	164	167
VELIKA NEDELJA	110	108	106	100	212	205
BRESNICA-PODGORCI	80	83	70	70	152	151
DORNAVA-POLENŠAK	85	85	85	88	170	172
SV. MARJETA NIŽE PTUJA	80	65	71	68	136	137
ZAVRČ	75	76	74	67	136	134
CIRKULANE	120	123	100	96	220	225
MARKOVCI	80	64	69	70	144	142
JOŽE LACKO-PTUJ	175	179	160	155	340	321
BORIS KIDRIČ	180	167	164	148	332	337
PTUJ	220	201	180	172	348	344
LESKOVEC V HALOZAH	100	103	90	87	184	189
PODLEHNIK	150	140	142	143	284	315
DRAVINJA - MAJŠPERK	180	179	170	160	340	380
CIRKOVCE	95	95	90	86	184	179
MAKOLE	115	99	100	93	192	187
STOPERCE	80	78	80	79	160	166
ŽETALE	105	103	105	101	220	227
ROGATEC	160	159	156	155	312	312
ROGAŠKA SLATINA	145	134	120	118	252	251
POLJČANE	70	70	65	58	130	124
BOČ PODPLAT	100	92	90	87	180	179
SKUPAJ LUO	3520	3384	3215	3140	6500	6565

NAVADNI JELEN	2019		2020		2021 + 2022	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
LOVIŠČE						
DESTRNIK		1				
DRAVINJA - MAJŠPERK						1
SREDIŠČE		1				1
JOŽE LACKO-PTUJ						1
LESKOVEC V HALOZAH		3				1
KOG – VINSKI VRHOVI						2
MARKOVCI						1
PODLEHNIK		1		6		16
ROGATEC				1		
ŽETALE						3
SKUPAJ LUO		6		7		26

DAMJAK	2019		2020		2021 + 2022	
LOVIŠČE	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>
TRNOVSKA VAS						2
VITOMARCI						2
DESTRNIK				2		
TOMAŽ PRI ORMOŽU				1		
SREDIŠČE						
CIRKULANE		1				2
LESKOVEC V HALOZAH		1				
DRAVINJA - MAJŠPERK						1
ŽETALE				1		
ROGATEC		1				
ROGAŠKA SLATINA		2				3
POLJČANE						
BOČ						2
SKUPAJ LUO		5		4		12

GAMS	2019		2020		2021 + 2022	
LOVIŠČE	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>
STOPERCE	2	2	3	3	6	5
ŽETALE	2	1	2	1	4	4
ROGATEC	2	2	3	3	6	6
POLJČANE	1	1	1	1	2	2
BOČ	1	1	1	1	2	2
ROGAŠKA SLATINA					0	1
SKUPAJ LUO	8	7	10	9	20	20

MUFLON	2019		2020		2021 + 2022	
LOVIŠČE	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>
DRAVINJA - MAJŠPERK		2		5		
MAKOLE	23	27	28	31	70	69
STOPERCE		7		6		25
ROGATEC		3				1
ROGAŠKA SLATINA	23	21	22	16	54	51
POLJČANE	32	28	30	28	74	70
BOČ	12	8	10	8	22	21
SKUPAJ LUO	90	96	90	94	220	237

DIVJI PRAŠIČ	2019		2020		2021 + 2022	
LOVIŠČE	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
TRNOVSKA VAS						
VITOMARCI				1		
DESTRNIK		1				
JURŠINCI						
TOMAŽ PRI ORMOŽU						
IVANJKOVCI						
SREDIŠČE		24		19		70
ORMOŽ		6		1		10
VELIKA NEDELJA		7		8		53
BRESNICA-PODGORCI		12		6		30
SV. MARJETA NIŽE PTUJA				6		30
ZAVRČ		12		5		25
CIRKULANE		3		2		16
MARKOVCI		12		2		21
JOŽE LACKO-PTUJ		5				6
BORIS KIDRIČ		1		1		7
PTUJ		28		11		47
LESKOVEC V HALOZAH	26	24	38	50	80	103
PODLEHNIK	85	77	80	94	180	298
DRAVINJA - MAJŠPERK	58	58	55	77	130	198
CIRKOVCE		1		2		4
MAKOLE	24	11	7	5	20	74
STOPERCE	26	59	32	38	70	120
ŽETALE	24	46	30	37	60	130
ROGATEC	26	53	35	55	80	141
ROGAŠKA SLATINA	19	6	19	12	30	48
POLJČANE	22	8	14	13	30	56
BOČ	10	10	10	5	20	8
SKUPAJ LUO	320	464	320	450	700	1496

LISICA	2019		2020		2021 + 2022	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
LOVIŠČE						
TRNOVSKA VAS	35	59	45	46	90	103
VITOMARCI	30	43	30	44	60	101
DESTRNIK	50	62	52	49	100	111
JURŠINCI	50	59	52	67	124	112
TOMAŽ PRI ORMOŽU	65	79	68	101	140	166
IVANJKOVCI	35	57	36	58	96	133
KOG-VINSKI VRHOVI	50	62	52	59	110	157
SREDIŠČE	60	46	52	52	104	70
ORMOŽ	45	42	40	41	80	80
VELIKA NEDELJA	50	57	50	40	100	89
BRESNICA-PODGORCI	35	42	40	41	80	105
DORNAVA-POLENŠAK	40	41	40	47	84	109
SV. MARJETA NIŽE PTUJA	30	33	30	31	60	104
ZAVRČ	30	44	36	56	80	84
CIRKULANE	50	65	52	74	110	112
MARKOVCI	25	35	26	45	80	42
JOŽE LACKO-PTUJ	100	110	100	101	200	126
BORIS KIDRIČ	80	81	80	105	180	183
PTUJ	50	58	52	90	140	132
LESKOVEC V HALOZAH	35	33	30	33	70	77
PODLEHNIK	40	43	40	74	120	115
DRAVINJA - MAJŠPERK	80	94	82	92	168	181
CIRKOVCE	30	21	30	28	64	47
MAKOLE	35	35	35	33	70	78
STOPERCE	20	17	20	21	40	40
ŽETALE	20	32	24	22	50	36
ROGATEC	50	77	56	63	120	121
ROGAŠKA SLATINA	70	94	70	72	140	165
POLJČANE	35	34	30	34	60	64
BOČ	35	53	40	39	80	70
SKUPAJ LUO	1360	1608	1390	1658	3000	3113

JAZBEC	2019		2020		2021 + 2022	
	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>
LOVIŠČE						
TRNOVSKA VAS	2	2	2	2	4	5
VITOMARCI	2	2	2	2	4	5
DESTRNIK	2	1	2	2	4	4
JURŠINCI	2	1	2	1	4	4
TOMAŽ PRI ORMOŽU	10	11	10	10	16	17
IVANJKOVCI	4	3	4	6	8	7
KOG-VINSKI VRHOVI	2	1	2	1	4	3
SREDIŠČE	2	2	2	3	4	4
ORMOŽ	2	2	4		4	6
VELIKA NEDELJA	3	3	4	3	8	7
BRESNICA-PODGORCI	6	6	6	6	12	12
DORNAVA-POLENŠAK	2	4	2	2	4	5
SV. MARJETA NIŽE PTUJA	2	4	2		2	8
ZAVRČ	2	2	2	1	4	8
CIRKULANE	2	2	2	3	4	4
MARKOVCI	2	1	2	1	4	4
JOŽE LACKO-PTUJ	2	2	2	2	4	2
BORIS KIDRIČ	4	3	4	4	8	7
PTUJ	2	2	2	3	6	6
LESKOVEC V HALOZAH	1	1	1	1	2	2
PODLEHNIK	2	3	2	4	6	9
DRAVINJA - MAJŠPERK	2	12	6	5	12	14
CIRKOVCE	2	1	2	5	4	3
MAKOLE	3	3	3	3	6	5
STOPERCE	1	2	2	1	4	4
ŽETALE	2	2	2	1	4	9
ROGATEC	4	4	4	3	8	8
ROGAŠKA SLATINA	6	7	7	7	14	13
POLJČANE	4	8	4	5	8	14
BOČ	2	3	2	3	4	3
SKUPAJ LUO	84	100	93	90	180	202

KUNA BELICA	2019		2020		2021 + 2022	
LOVIŠČE	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>
TRNOVSKA VAS	5	4	5	5	10	9
VITOMARCI	2	2	2	4	4	5
DESTRNIK	3	2	3	3	6	6
JURŠINCI	8	7	8	5	16	11
TOMAŽ PRI ORMOŽU	2	4	4	5	8	7
IVANJKOVCI	2	1	1	1	2	2
KOG-VINSKI VRHOVI	2	1	2	1	4	2
SREDIŠČE	2	2	2	2	4	4
ORMOŽ	1		1		2	2
VELIKA NEDELJA	6	4	3	2	6	5
BRESNICA-PODGORCI	1	1	1	1	2	2
DORNAVA-POLENŠAK	1		1	1	2	2
SV. MARJETA NIŽE PTUJA	2		1		2	
ZAVRČ	2	1	2	2	4	3
CIRKULANE	2	3	2	2	4	5
MARKOVCI	1	3	2	2	4	2
JOŽE LACKO-PTUJ	5	4	4	3	8	3
BORIS KIDRIČ	3	2	4	2	8	5
PTUJ	1		2	2	4	4
LESKOVEC V HALOZAH	1	1	1	1	2	2
PODLEHNIK	10	14	10	9	20	21
DRAVINJA - MAJŠPERK	3	2	3	5	6	9
CIRKOVCE					0	2
MAKOLE	7	8	7	6	14	8
STOPERCE	3	2	3	2	6	6
ŽETALE	2	2	2	2	4	9
ROGATEC	4	5	4	5	8	7
ROGAŠKA SLATINA	12	12	10	10	20	17
POLJČANE	2	5	3	3	6	4
BOČ	5	6	7	1	14	12
SKUPAJ LUO	100	98	100	87	200	176

KUNA ZLATICA	2019		2020		2021 + 2022	
LOVIŠČE	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>
TRNOVSKA VAS	2	3	2	2	4	4
VITOMARCI	1	2	1	2	2	2
DESTRNIK	1	2	1	1	2	2
JURŠINCI	2	3	2	2	4	3
TOMAŽ PRI ORMOŽU	2	4	4	3	8	7
IVANJKOVCI	2	1	1	1	2	2
KOG-VINSKI VRHOVI	1	1	1		2	3
SREDIŠČE	2	2	1	1	2	2
ORMOŽ	1		1		2	1
VELIKA NEDELJA	2	2	2	2	4	4
BRESNICA-PODGORCI	1	1	1	1	2	2
DORNAVA-POLENŠAK	1	1	1	1	2	2
SV. MARJETA NIŽE PTUJA	1	1			0	
ZAVRČ	1				0	1
CIRKULANE	1	2	1	1	2	2
MARKOVCI	1	1	2	1	4	2
JOŽE LACKO-PTUJ	2	3	2	2	4	1
BORIS KIDRIČ	2	1	3	1	6	5
PTUJ	1	1	1	1	2	2
LESKOVEC V HALOZAH	1	1	1	1	2	2
PODLEHNIK	2	4	2	2	4	3
DRAVINJA - MAJŠPERK	1	1	1	1	2	2
CIRKOVCE	1		1		2	2
MAKOLE	1	1	1	2	2	1
STOPERCE	1	1	1	1	2	2
ŽETALE	1	2	1	1	2	
ROGATEC	1	1			0	
ROGAŠKA SLATINA	1	1	1	1	2	2
POLJČANE	2		2	1	4	2
BOČ	1	3	2	2	4	4
SKUPAJ LUO	40	46	40	34	80	67

PIŽMOVKA	2019		2020		2021 + 2022	
LOVIŠČE	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>
BRESNICA-PODGORCI						
ZAVRČ	1		1			
BORIS KIDRIČ	10		5		6	1
PTUJ			5		6	
DRAVINJA - MAJŠPERK	5	4	5	2	6	2
MAKOLE	1	1	1	1	2	1
SKUPAJ LUO	17	5	17	3	20	4

POLJSKI ZAJEC	2019		2020		2021 + 2022	
	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>
LOVIŠČE						
TRNOVSKA VAS	10	10	8	8	16	16
VITOMARCI	10	2	10	3	10	10
DESTRNIK	9	7	9		18	7
JURŠINCI	20	13	15	9	20	5
TOMAŽ PRI ORMOŽU	30	23	30	11	52	52
IVANJKOVCI	15	7	15	1	14	10
KOG-VINSKI VRHOVI	14	6	14	1	28	5
SREDIŠČE	15	11	15	8	28	17
ORMOŽ	20	15	20	17	40	22
VELIKA NEDELJA	20	13	20	7	36	29
BRESNICA-PODGORCI	30	20	25	8	44	26
DORNAVA-POLENŠAK	9	11	9	8	18	18
SV. MARJETA NIŽE PTUJA	25	20	20	16	40	36
ZAVRČ	5	6	5		10	5
CIRKULANE	10	11	11	7	20	19
MARKOVCI	15	12	15	11	28	23
JOŽE LACKO-PTUJ	6	4	5	3	10	6
BORIS KIDRIČ	30	18	30	16	50	34
PTUJ	12	12	14	15	30	30
LESKOVEC V HALOZAH	5	4	5	4	10	9
PODLEHNIK	3	3	2	2	4	1
DRAVINJA - MAJŠPERK	5	2	5		10	9
CIRKOVCE	5	4	5		10	8
MAKOLE	3	2	3	2	6	
STOPERCE	1	1	1		2	2
ŽETALE	5	5	5	4	10	4
ROGATEC	4	3	5	5	14	7
ROGAŠKA SLATINA	5	6	5	5	10	9
POLJČANE	2		2		4	
BOČ	5	1	4	2	8	2
SKUPAJ LUO	348	252	332	173	600	421

FAZAN	2019		2020		2021 + 2022	
LOVIŠČE	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>
TRNOVSKA VAS	10	9	8	8	16	14
VITOMARCI	18	14	18	2	20	11
DESTRNIK	50	30	50		100	94
JURŠINCI	10	9	10	1	16	4
TOMAŽ PRI ORMOŽU	40	25	40	20	70	61
IVANJKOVCI	15	16	15	7	20	18
KOG-VINSKI VRHOVI	15	19	15		30	3
SREDIŠČE	40	29	40	20	70	19
ORMOŽ	27	5	20	1	40	11
VELIKA NEDELJA	25	24	25	13	50	46
BRESNICA-PODGORCI	40	35	28	22	60	32
DORNAVA-POLENŠAK	24	27	24	24	48	36
SV. MARJETA NIŽE PTUJA	70	59	40	32	80	86
ZAVRČ	6	4	10		20	8
CIRKULANE	5	6	5	3	10	9
MARKOVCI	50	48	50	29	100	73
JOŽE LACKO-PTUJ	55	25	50	20	80	36
BORIS KIDRIČ	100	89	100	49	160	109
PTUJ	450	435	550	309	800	233
LESKOVEC V HALOZAH	5	4	5	4	10	9
PODLEHNIK	3	2	3	2	6	4
DRAVINJA - MAJŠPERK	10		10	7	20	14
CIRKOVCE	40	33	50	15	80	74
MAKOLE	260	366	260	58	660	361
ŽETALE					10	14
ROGATEC	2		2		4	
ROGAŠKA SLATINA	5	8	8	8	20	18
SKUPAJ LUO	1375	1321	1436	654	2600	1397

POLJSKA JEREBCICA	2019		2020		2021 + 2022	
LOVIŠČE	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>
SV. MARJETA NIŽE PTUJA	5		5			
MARKOVCI					0	4
SKUPAJ LUO	5	0	5	0	0	4

RAČA MLAKARICA	2019		2020		2021 + 2022	
LOVIŠČE	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>
TRNOVSKA VAS	13	12	13	13	26	17
VITOMARCI	5	1	5	1	6	
DESTRNIK	10	8	10		16	6
JURŠINCI	5	1	5		8	2
TOMAŽ PRI ORMOŽU	7	6	7	4	12	8
IVANJKOVCI	2	2	2		4	
KOG-VINSKI VRHOVI	2				0	
SREDIŠČE	30	29	30	30	56	43
ORMOŽ	15	2	10	3	16	17
VELIKA NEDELJA	30	21	25	18	40	37
BRESNICA-PODGORCI	22	21	20	18	36	35
DORNAVA-POLENŠAK	5	4	5	3	10	3
SV. MARJETA NIŽE PTUJA	20	1	15		16	
ZAVRČ	10	9	10	8	16	16
CIRKULANE	5	7	5	3	10	11
MARKOVCI	18	23	25	26	50	53
JOŽE LACKO-PTUJ	20	14	20	11	30	4
BORIS KIDRIČ	15	15	20	14	36	22
PTUJ	55	39	57	43	80	80
LESKOVEC V HALOZAH	5	4	5	6	10	9
PODLEHNIK	10	15	15	8	28	17
DRAVINJA - MAJŠPERK	10	2	10		16	5
CIRKOVCE	5		5		8	4
MAKOLE	18	8	16	9	32	
ŽETALE	5		5		6	
ROGATEC	3		4		6	1
ROGAŠKA SLATINA	10	11	10	9	16	15
POLJČANE	3		3		4	1
BOČ	2	1	3		6	
SKUPAJ LUO	360	256	360	227	600	406

SRAKA	2019		2020		2021 + 2022	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
LOVIŠČE						
TRNOVSKA VAS			2			
JURŠINCI	2		2		2	
TOMAŽ PRI ORMOŽU	5	6	5	5	12	12
IVANJKOVCI	2	15	4	4	8	12
KOG-VINSKI VRHOVI	2	3	3	3	6	5
SREDIŠČE	5	5	4	4	8	9
ORMOŽ		5			0	
VELIKA NEDELJA	8	7	8	5	12	11
BRESNICA-PODGORCI	10	9	10	9	24	24
DORNAVA-POLENŠAK	1		1	1	0	
SV. MARJETA NIŽE PTUJA	6	5	6	4	10	
ZAVRČ	1		1			
MARKOVCI	6	8	8	11	16	15
JOŽE LACKO-PTUJ	10	21	15	9	16	14
BORIS KIDRIČ	30	29	30	29	52	17
PTUJ	5	3	5	5	10	10
DRAVINJA - MAJŠPERK	2	3	2	1	4	1
CIRKOVCE	2		2		4	2
MAKOLE	1	1	1	1	2	1
ROGAŠKA SLATINA	2	2	2	2	4	3
POLJČANE	1	1	1	5	6	4
BOČ	2		2		4	4
SKUPAJ LUO	103	123	114	98	200	144

ŠOJA	2019		2020		2021 + 2022	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
LOVIŠČE						
TRNOVSKA VAS	2	5	5	3	8	3
VITOMARCI	8	6	8	2	10	6
DESTRNIK	2	2	4		4	
JURŠINCI	10	12	10	7	12	9
TOMAŽ PRI ORMOŽU	14	13	14	9	16	13
IVANJKOVCI	4	8	4	2	8	5
KOG-VINSKI VRHOVI	3	3	3	2	6	4
SREDIŠČE	5	6	6	6	12	12
ORMOŽ	20				0	1
VELIKA NEDELJA	10	9	8	6	12	12
BRESNICA-PODGORCI	10	11	10	6	16	16
DORNAVA-POLENŠAK	3	3	3	3	6	5
SV. MARJETA NIŽE PTUJA	4	2	5	3	10	5
ZAVRČ	5	2	5	5	10	15
CIRKULANE	3	4	5	5	6	7
MARKOVCI	5	5	8	8	16	13
JOŽE LACKO-PTUJ	10	17	10	4	12	8
BORIS KIDRIČ	25	25	25	21	40	16
PTUJ	5	5	5	5	10	10
LESKOVEC V HALOZAH	1		1	1	2	2
DRAVINJA - MAJŠPERK	2	2	2	1	4	2
CIRKOVCE					0	4
MAKOLE	2	2	1	1	2	1
STOPERCE			3		6	
ŽETALE					6	
ROGATEC	3	5	3	2	6	4
ROGAŠKA SLATINA	5	6	5	5	10	9
POLJČANE	1	1	1	1	4	3
BOČ	4	6	4	2	6	3
SKUPAJ LUO	166	160	158	110	260	188

SIVA VRANA	2019		2020		2021 + 2022	
LOVIŠČE	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>
TRNOVSKA VAS	10	11	15	15	30	35
VITOMARCI	30	23	26	31	52	59
DESTRNIK	10	9	10	9	20	34
JURŠINCI	18	20	18	13	36	37
TOMAŽ PRI ORMOŽU	80	73	80	70	144	169
IVANJKOVCI	60	61	56	56	100	95
KOG-VIŃSKI VRHOVI	50	54	50	51	100	98
SREDIŠČE	15	16	15	15	30	30
ORMOŽ	35	66	40	40	80	86
VELIKA NEDELJA	70	52	60	45	120	105
BRESNICA-PODGORCI	60	68	70	73	150	153
DORNAVA-POLENŠAK	20	24	20	26	40	44
SV. MARJETA NIŽE PTUJA	20	11	20	10	36	23
ZAVRČ	20	17	20	18	40	34
CIRKULANE	4	5	5	9	12	13
MARKOVCI	25	28	25	34	50	51
JOŽE LACKO-PTUJ	60	63	60	61	120	102
BORIS KIDRIČ	60	61	60	62	120	119
PTUJ	30	90	50	52	90	88
LESKOVEC V HALOZAH	18	20	18	18	36	37
PODLEHNIK	30	30	30	27	60	51
DRAVINJA - MAJŠPERK	15	20	20	35	60	69
CIRKOVCE	40	45	40	12	80	81
MAKOLE	17	19	17	19	34	39
STOPERCE	10	9	10	10	20	20
ŽETALE	5	6	5	11	20	16
ROGATEC	10	11	10	11	20	21
ROGAŠKA SLATINA	20	20	20	20	40	39
POLJČANE	15	16	15	16	30	40
BOČ	13	17	15	15	30	37
SKUPAJ LUO	870	965	900	884	1800	1825

ŠAKAL	2019		2020		2021 + 2022	
LOVIŠČE	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>	<i>Načrt</i>	<i>Odvzem</i>
TRNOVSKA VAS						1
DESTRNIK						1
IVANJKOVCI		1				
KOG – VIŃSKI VRHOVI						1
SREDIŠČE				2		5
VELIKA NEDELJA						3
DORNAVA - POLENŠAK						1
SV. MARJETA NIŽE PTUJA				2		2
MARKOVCI						1
JOŽE LACKO - PTUJ						2
BORIS KIDRIČ				5		4
PTUJ						5
DRAVINJA - MAJŠPERK				1		1
CIRKOVCE				1		
SKUPAJ LUO	0	1	11	11	22	27

Priloga 3: Dvoletna razdelitev parkljaste divjadi

lovišče	SRNA	MUFLON	GAMS	DIVJI PRAŠIČ
BOČ	180	28	2	20
BORIS KIDRIČ	340	0	0	0
BRESNICA - PODGORCI	150	0	0	0
CIRKOVCE	190	0	0	0
CIRKULANE	220	0	0	0
DESTRNIK	210	0	0	0
DORNAVA - POLEŃŠAK	170	0	0	0
DRAVINJA - MAJŠPERK	380	0	0	160
IVANJKOVCI	140	0	0	0
JOŽE LACKO - PTUJ	320	0	0	0
JURŠINCI	210	0	0	0
KOG - VINSKI VRHOVI	240	0	0	0
LESKOVEC V HALOZAH	200	0	0	80
MAKOLE	180	86	0	40
MARKOVCI	140	0	0	0
ORMOŽ	160	0	0	0
PODLEHNIK	300	0	0	200
POLJČANE	130	80	2	40
PTUJ	340	0	0	0
ROGAŠKA SLATINA	280	56	0	40
ROGATEC	320	0	5	100
SREDIŠČE	200	0	0	0
STOPERCE	160	0	5	100
SVETA MARJETA NIŽE PTUJA	140	0	0	0
TOMAŽ PRI ORMOŽU	360	0	0	0
TRNOVSKA VAS	180	0	0	0
VELIKA NEDELJA	210	0	0	0
VITOMARCI	160	0	0	0
ZAVRČ	150	0	0	0
ŽETALE	240	0	6	80
Skupaj:	6600	250	20	860
LETO 2023	3300	125	10	430
LETO 2024	3300	125	10	430

**ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE**

Območna enota Maribor

Zapisnik usklajevalnega sestanka OZUL Ptujsko-Ormoško LUO in nosilca izdelave DLUN za XV. Ptujsko-Ormoško LUO za leti 2023 in 2024

Sestanek je bil organiziran z namenom uskladitve v fazi nastajanja osnutka dvoletnega načrta. Potekal je v sklopu seje članov IO OZUL Ptujsko - Ormoškega LUO v četrtek 2.3.2023 v prostorih Zveze lovskih družin Ptuj Ormož na Ptuju s pričetkom ob 16.00.

Prisotni: šest članov IO OZUL-a, dva člana - predsednika komisij, predsednik nadzornega odbora, strokovni tajnik Matej ŠPANINGER in načrtovalec ZGS - Izidor COJZER.

Pri razpravi po posameznih opravilih, ukrepih v življenjskem okolju divjadi in po posameznih vrstah divjadi je bil za vse vrste sprejet predlog, kakor je razvidno iz spodnje tabele:

DIVJAD	Predlog LD	Predlog ZGS	Predlog OZUL	USKLA JENO (DA/NE)
srna	6504	6600	6600	da
muflon	226	230	230	da
gams	20	20	20	da
divji prašič	633	860	860	da
lisica	2526	2908	2908	da
jazbec	222	222	222	da
kuna zlatica	80	80	80	da
kuna belica	192	192	192	da
pižmovka	26	20	20	da
poljski zajec	630	600	600	da
fazan	2313	2000	2000	da
poljska jerebica	6	0	0	da
raca mlakarica	634	586	586	da
sraka	209	200	200	da
šoja	255	240	240	da
siva vrana	1728	1830	1830	da
šakal	40	50	50	da
navadni polh	20	0	0	da

Tyrševa 15,2000 Maribor

Tel.: +386 (0)2 234-16-15(17), fax.: +386 (0)2 234-16-33, www.zgs.gov.si, e-pošta: oemaribor@zgs.gov.si

Prisotnim je bilo povedano, da se bodo v nadaljevanju nastajanja načrta uskladila tudi predlagana dela oziroma ukrepi v življenjskem okolju divjadi. Preverilo se bo ustreznost predlaganih vrst krmišč in ustreznost predlaganih količin krme.

Udeležencem je bilo predstavljeno, da gre za osnutek dvoletnega načrta, kateri mora biti pregledan in potrjen še s strani Službe za načrtovanje v lovstvu v LJ in s strani Strokovnega sveta OE MB. Morebitne spremembe nastale na osnovi pripomb prej omenjenih organov, bodo vključene v predlog in lahko predstavljajo spremembo osnutka.

Sestanek je bil zaključen ob 17.45 uri.

Zapisal:
Izidor COJZER, univ. dipl. inž. gozd.,
višji sodelavec I

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Maribor

013-3/2023-2

ZAPISNIK

20. seja Strokovnega sveta Območne enote Maribor ZGS z dne 14. 3. 2023

Čas začetka: seja se je pričela 14. 3. 2023 ob 7:30 uri v prostorih ZGS na Tyrševi 15.

Vabljeni člani: mag. Igor Kopše, Izidor Cojzer, Matjaž Zupanič, dr. Mateja Cojzer, Nenad Zagorac.

Prisotni člani: mag. Igor Kopše, Izidor Cojzer, Matjaž Zupanič, dr. Mateja Cojzer, Nenad Zagorac.

Oseba, ki je vodila sejo: Nenad Zagorac.

Seja je bila sklicana zaradi glasovanja o naslednjih predlogih:

1. Potrditev osnutka dvoletnega lovsko upravljaljskega načrta za X. Slovensko goriško LUO za leti 2023 in 2024.
2. Potrditev osnutka dvoletnega lovsko upravljaljskega načrta za XV. Ptujsko-Ormoško LUO za leti 2023 in 2024.

Osnutke obeh načrtov je predstavil Izidor Cojzer.

Za glasovanje sta bila predlagana naslednja sklepa:

Sklep 1: »Strokovni svet določa osnutek dvoletnega lovsko upravljaljskega načrta za X. Slovensko goriško LUO za leti 2023 in 2024, v takšni obliki in vsebini kot je bil predložen«

Sklep 2: »Strokovni svet določa osnutek dvoletnega lovsko upravljaljskega načrta za XV. Ptujsko-Ormoško LUO za leti 2023 in 2024 v takšni obliki in vsebini kot je bil predložen, vendar s spremembo pri vrsti muflon, kjer se 2-letni odvzem načrtuje v višini 250 osebkov namesto prvotno predvidenih 230 osebkov«

Na seji so glasovali vsi člani Strokovnega sveta Območne enote Maribor ZGS:

- dr. Mateja Cojzer,
- mag. Igor Kopše,
- Izidor Cojzer,
- Matjaž Zupanič,
- Nenad Zagorac.

Ugotavlja se, da je bila 20. dopisna seja strokovnega sveta Območne enote Maribor ZGS sklepčna.

Člani strokovnega sveta Območne enote Maribor ZGS so glasovali kot sledi:

- »ZA« sprejetje obeh sklepov je glasovalo pet (5) članov,
- »PROTI« sprejetju obeh sklepov ni glasoval noben (0) član,
- »VZDRŽAN« ni bil noben (0) član.

Ugotavlja se, da je Strokovni svet Območne enote Maribor ZGS na svoji 20. dopisni seji sprejel oba predlagana sklepa.

Pod točko »Razno« je dr. Mateja Cojzer predstavila odstopanja možnega poseka v GGE Lobnica, predvsem preseganje možnega poseka v določenih odsekih. Dogovorimo se, da odsek II pripravi natančno analizo odstopanj po oddelkih in vrstah sečenj.

Seja se je končala ob 9:15.

Zapisal:

Nenad Zagorac, univ. dipl. inž. gozd.

Predsednik Strokovnega sveta Območne enote Maribor

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Maribor

Šifra: 3410 – 11 / 2023

Datum: 22. 3. 2023

V A B I L O

Spoštovani!

V skladu s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur.l. RS, št. 91/10 in 200/20) ter Zakonom o divjadi in lovstvu in njegovimi spremembami (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl.US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20 in 97/20 – popr., 44/22 in 158/22) vas vabimo na javno predstavitev osnutkov dvoletnih lovsko upravljavskih načrtov za Slovensko goriško in Ptujsko – Ormoško lovsko upravljavsko območje za leti 2023 in 2024.

Predstavitve bo v četrtek, 30. 3. 2023

ob 10.00 uri za Slovensko goriško LUO

ob 12.00 uri za Ptujsko - Ormoško LUO

v prostorih lovske zveze Maribor, Tržaška cesta 65, 2000 Maribor

Osnutek načrta je na vpogled na internetni strani Zavoda za gozdove Slovenije: <http://www.zgs.gov.si/?id=595> v rubriki osnutki dvoletnih načrtov lovsko upravljavskih območij za leti 2023 in 2024.

Javna predstavitev je namenjena podajanju predlogov, pobud in pripomb predstavnikov ustanov, ki jih navaja omenjeni pravilnik. Predlogi, pobude in pripombe se zapišejo v zapisnik javne predstavitve in se smiselno upoštevajo pri oblikovanju predloga načrta.

Vljudno vabljeni !

Izidor COJZER, univ.dipl.inž.gozd.
višji sodelavec I
odsek za načrtovanje razvoja gozdov

mag. Igor KOPŠE, univ.dipl.inž.gozd.
vodja območne enote

VABLJENI:

- Območno združenje upravljavcev lovišč X. LUO, Tržaška cesta 65, 2000 Maribor
- Območno združenje upravljavcev lovišč XV. LUO, Potrčeva 45, 2250 Ptuj
- Inšpektorat RS za kmet., gozd., lov in ribolov, lovski inšpektor g. Sebastijan Soršak, Trg zmage 7, 9000 Murska Sobota
- Inšpektorat RS za kmet., gozd., lov in ribolov, lovski inšpektor g. Ian Martin Koštomaj, Kidričeva ulica 24B, 3000 Celje
- MKGP, Sektor za lovstvo, Dunajska 22, 1000 Ljubljana
- Lovska zveza Maribor, Tržaška cesta 65, 2000 Maribor
- Zveza lovskih družin Ptuj Ormož, Potrčeva cesta 45, 2250 Ptuj
- Kmetijsko gozdarska zbornica, Enota Maribor, Vinarska ul. 14, 2000 Maribor
- Kmetijsko gozdarska zbornica, Enota Ptuj, Ormoška c. 28, 2250 Ptuj
- Sindikat kmetov Slovenije, Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana
- Zavod RS za varstvo narave, OE Maribor, Pobreška cesta 20, 2000 Maribor
- Slovenski državni gozdovi d.o.o., PE Maribor, Limbuško nabrežje 15, 2341 Limbuš
- Slovenski državni gozdovi d.o.o., PE Murska Sobota, Ormoška cesta 20, 2250 Ptuj
- Društvo za proučevanje ptic in varstvo narave, Ptujška c. 91, 2327 Rače
- Društvo za osvoboditev živali in njihove pravice, Ostrožno pri Ponikvi 26, 3232 Ponikva
- Upravna enota Maribor, Ul. heroja Staneta 1, 2000 Maribor
- Upravna enota Pesnica, Pesnica pri Mariboru 39, 2211 Pesnica pri Mariboru
- Upravna enota Lenart, Trg osvoboditve 7, 2230 Lenart v Slov. Goricah
- Upravna enota Slovenska Bistrica, Kolodvorska 10, 2310 Slovenska Bistrica
- Upravna enota Ptuj, Slomškova ulica 10, 2250 Ptuj
- Upravna enota Ormož, Ptujška cesta 6, 2270 Ormož
- Upravna enota Šmarje pri Jelšah, Aškerčev trg 12A, 3240 Šmarje pri Jelšah
- Občina Lenart, Trg osvoboditve 7, 2230 Lenart v Slov. Goricah
- Občina Ormož, Ptujška cesta 6, 2270 Ormož
- Občina Majšperk, Majšperk 32 a, 2322 Majšperk
- Občina Slovenska Bistrica, Kolodvorska cesta 10, 2310 Slov. Bistrica
- Občina Rače-Fram, Grajski trg 14, 2327 Rače
- Občina Maribor, Ulica Heroja Staneta 1, 2000 Maribor
- Občina Starše, Starše 93, 2205 Starše
- Občina Gorišnica, Gorišnica 54, 2272 Gorišnica
- Občina Kungota, Plintovec 1, 2201 Zg. Kungota
- Občina Šentilj, Šentilj v Slov. goricah 69, 2212 Šentilj v Slov. goricah
- Občina Sv. Ana, Sv. Ana v Slov. goricah 17, 2233 Sv. Ana
- Občina Sv. Andraž, Vitomarci 71, 2255 Vitomarci
- Občina Pesnica, Pesnica pri Mariboru 42 a, 2211 Pesnica
- Občina Hoče Slivnica, Pohorska cesta 15, 2311 Hoče
- Občina Miklavž na Dr. polju, Nad izviri 6, 2204 Miklavž na Dr. polju
- Občina Duplek, Cesta 4. julija 106, 2241 Sp. Duplek
- Občina Kidričevo, Ul. Borisa Kraigherja 25, 2325 Kidričevo
- Občina Hajdina, Zg. Hajdina 45, 2288 Hajdina
- Občina Videm, Videm pri Ptuj 54, 2284 Videm pri Ptuj 54
- Občina Podlehnik, Podlehnik 9, 2286 Podlehnik
- Občina Destrnik, Vintarovci 53, 2253 Destrnik
- Občina Žetale, Žetale 1, 2287 Žetale
- Občina Ptuj, Mestni trg 1, 2250 Ptuj
- Občina Markovci, Markovci 43, 2281 Markovci
- Občina Zavrč, Zavrč 11, 2283 Zavrč
- Občina Dornava, Dornava 125, 2252 Dornava
- Občina Juršinci, Juršinci 3 b, 2256 Juršinci
- Občina Trnovska vas, Trnovska vas 42, 2254 Trnovska vas
- Občina Benedikt, Benedikt v Slov. Goricah 16 a, 2234 Benedikt
- Občina Rogaška Slatina, Izletniška ulica 2, 3250 Rogaška Slatina
- Občina Makole, Makole 12, 2321 Makole
- Občina Rogatec, Pot k ribniku 4, 3252 Rogatec
- Občina Poljčane, Bistriška cesta 65, 2319 Poljčane
- ZGS, CE, Služba za lovsko načrtovanje, Večna pot 2, 1000 Ljubljana
- ZGS, OE Slovenj Gradec, OE Celje, OE Murska Sobota

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Maribor

Datum: 31.3.2023

Z A P I S N I K

javne predstavitve osnutka dvoletnega načrta za XV. Ptujsko-Ormoško lovsko upravljavsko območje za leti 2023 in 2024

Kraj in čas: sedež lovske zveze Maribor, Tržaška cesta 65, MARIBOR, 30.3.2023 ob 12.00 uri;

Vabljeni: - priloga vabila.

Prisotni: - priloga lista prisotnih.

Oseba, ki je vodila javno predstavitev: Izidor COJZER.

Prisotnim je bil predstavljen osnutek dvoletnega načrta po posameznih poglavjih:

- Dosedanji potek in kronologija nastajanja načrta,
- Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi,
- Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi za 2023+2024,
- Škode od divjadi v letih 2017 - 2022,
- Vpliv rastlinojede divjadi na gozdne ekosisteme, analiza rezultatov popisa objedenosti 2020,
- Pregled odvzema in analiza odvzema po posameznih vrstah divjadi za preteklo šestletno obdobje, s poudarkom na zadnjih dveh letih,
- Načrtovani ukrepi in usmeritve po posameznih vrstah divjadi za 2023+2024.

V razpravi, ki je sledila so sodelovali Boštjan Plaznik – v imenu štirih upravljavk lovišč (Makole, Poljčane, Boč in Rogaška Slatina), Ivo Trošt, predstavnik SiDG, Ian Martin Koštomaj, lovski inšpektor.

Boštjan Plaznik se osredotoči na vrsto muflon. Po njegovem mnenju je zapis pri oceni stanja populacije »Na osnovi odvzetih živali sklepamo, da je v naravi več osebkov ženskega spola in tako posledično tudi več mlajših kategorij.« nestrokovno in neargumentirano. Glede popisa objedenosti se po njegovem mnenju vplivu muflona na objedanje gozdnega mladja pripisuje prevelik vpliv. Prav tako meni, da bistveno bolj na objedanje mladja vpliva srnjad. Primerja rezultate popisa med obema popisnima enotama Slovenske Gorice in Haloze. Meni, da je vpliv na plamenite listavce minimalen oz. ga praktično ni, itak pa se po njegovem mnenju plemenitim vrstam listavcev pripisuje preveliko vlogo.

Kot »sprevrženo« označi načrtovanje oz. njegov potek, ko po usklajevanju med nosilcem načrtovanja in IO OZUL, osnutke pregleda in nanje poda svoje videnje še strokovni svet OE in Služba načrtovanje in lahko pride do korekcij osnutka. Tak način se mu ne zdi primeren in se sprašuje čemu potem sploh služi usklajevanje. Ne strinja se s predlogom 250 živali odvzema v naslednjih dveh letih, dvig se mu zdi prevelik in po njegovem mnenju bodo upravljavci lovišč imeli težave z dosegom načrta.

Načrtovano dodajanje muflona, ki ga predlaga LD Makole, bi moralo ostati v načrtu.

Odgovori mu nosilec načrtovanja. Glede strokovnosti zapisanega stavka: glede na to, da odvzem sestavlja odstrel in izgube, je zapis povsem smiseln. V izgubah je namreč pretežno ženski spol, pretežno starejše ovce (od 11 živali izgub je kar 7 ovc 2+ in 3 ovce 1+), kar pojasnjuje zapisano v oceni stanja populacije.

Glede postopka izdelave načrta in vloge posameznih deležnikov v procesu nastajanja osnutka:

Strokovni svet vsekakor je kredibilen organ, ki ga sestavljajo strokovnjaki iz raznih področij gozdarstva in ima pomembno vlogo pri načrtovanju. Njegovo vlogo predpisuje Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. Celoten postopek izdelave in sprejemanja načrtov je prav tako jasno opredeljen v omenjenem Pravilniku. Predlog načrta bo ohranil odvzem muflona na nivoju 250 živali v dveh letih.

Glede analize popisa objedenosti mladja: jasno je, da na osrednjem območju prisotnosti muflona bistveno na stopnjo objedanja vpliva ta vrsta. Iz analize odvzema posameznih vrst je jasno videti, da je intenziteta odvzema srnjadi na območju stalne prisotnosti muflona minimalna, ponekod je sploh ni. Iz tega jasno izhaja, da je glavni povzročitelj objedanja muflon in ne kot se želi prikazati s strani upravljavcev lovišč, ki upravljajo s to vrsto. Glavni problem seveda je objedanje tistih vrst, ki jih je že po naravi manj in so tudi bolj priljubljene – plemeniti listavci. Dejstvo, da v višinskem razredu mladovja 100-150 cm s popisom ne zaznamo več teh vrst je zaskrbljujoče sploh še ko ugotavljamo, da so pa ostali, nižji višinski razredi objedeni nad 40%.

Glede dodajanja muflona v naravno okolje: Doseljevanje zunaj območij Natura 2000 je mogoče z ustrežno presojo tveganja za naravo (le-ta je urejena s Pravilnikom o izvedbi presoje tveganja za naravo in o pridobitvi pooblastila; Ur. l. RS, št. 43/2002). Na območjih Natura 2000 pa sta naseljevanje in doseljevanje prepovedana z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18).

Ko bo s strani predlagatelja (LD Makole) predložena zahtevana ustrezna presoja, se bomo lahko opredelili do takega predloga dodajanja vrste.

Ivo Trošt izpostavi da je naravna ponudba v prehranskem smislu na pogorju Boča šibka, Premajhen je dele mladovij in posledično je vpliv rastlinojedcev večji. Tudi v preteklosti se žal ni bolj korajžno uvajalo gozdove v obnovo in s tem izboljšalo stanje razvojnih faz.

Ian Martin Koštomaj opozori na nedoseganje načrtovanega deleža svinj in lanščakinj. V bodoče bo inšpekcijski nadzor usmerjen v iskanje vzrokov za takšno stanje, ki je v tem LUO že par let takšno. Glede vlaganj divjadi v naravno okolje izpostavi dejstvo, da morajo upravljavci lovišč, ki to počnejo najprej zagotoviti ustrezne bivalne pogoje za vložene vrste in istočasno dosegati zadosten odvzem plenilskih vrst. Razpravlja tudi o zelo slabi uporabi pasti za selektivno lovljenje divjadi. Po njegovem mnenju bi lahko bilo tega več, istočasno pa opozori na prepovedane oblike lovljenja s pastmi.

Druge vsebinske razprave glede predstavljenega osnutka načrta ni bilo, ključne stvari so bile že predhodno usklajene in dogovorjene na usklajevalnem sestanku s SOZUL-om in potrjene tudi s strani Strokovnega sveta ZGS OE Maribor.

Udeležencem je bilo povedano, da so v času javne razgrnitve osnutka do javne predstavitve svoje pripombe podali s strani MKGP (elektronska pošta z dne 24.3.2023; št.zadeve 3410-14/2023/1). Pripombe so bile predstavljene. Vse pripombe bodo upoštevane pri pripravi predloga načrta.

Zaključek: Javna predstavitev osnutka je bila končana ob 13:40 uri.

Dodatek: do zaključka javne razgrnitve (30.3.2023) smo s strani ZRSVN, OE Maribor prejeli po elektronski pošti pripombo glede navedb območij zavarovanih površin, kjer je z varstvenim režimom lov omejen oziroma prepovedan. Pripomba se upošteva in v predlog načrta se dodatno vnesejo zavarovane površine, kjer varstveni režim prepoveduje lov.

Zapisal:

Izidor COJZER, univ. dipl. inž. gozd.,
višji sodelavec I

Priloga: - vabilo
- lista prisotnih

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**

DIREKTORAT ZA GOZDARSTVO IN LOVSTVO

Sektor za lovstvo

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

Zavod za gozdove Slovenije
Območna enota Maribor
Tyrševa 15
2000 Maribor

T: 01 478 91 44
F: 01 478 90 21
E: gp.mkgp@gov.si
www.mkgp.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Podpisnik: Tomaž Hrovat
Izdajatelj: Republika Slovenija
Serijska številka: e6 62 65 c7 00 00 00 00 56 7e ff 12
Patek veljavnosti: 01.03.2028
Datum in čas podpisa: 08:29, 27.03.2023
Ref. št. dokumenta: 3410-14/2023/1
DOKUMENT JE ELEKTRONSKO PODPISAN

Številka: 3410-14/2023/1

Datum: 24. 3. 2023

Zadeva: Pripombe na Dvoletni načrt za XV. Ptujsko - Ormoško LUO za leti 2023-2024

Spoštovani,

na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju: ministrstvo) smo pregledali osnutek Dvoletnega načrta za XV. Ptujsko - Ormoško LUO za leti 2023-2024 in nanj pošiljamo naslednje pripombe:

Stran 1 (Uvod)

Popraviti citiranje Uradnih listov in sicer v skladu z Zakonom o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22 in 158/22; v nadaljevanju: ZDLov).

Beseda Zakon se zamenja z besedo ZDLov.

Stran 26 (4.3 Damjak: Prilagojeni cilj)

V prvem odstavku popraviti citiranje Uradnih listov Zakona o divjadi in lovstva in sicer: ZDLov v sedmem in osmem odstavku 50. člena...ter v četrtem odstavku v skladu z omenjenimi določili ZDLov.

Stran 29 in stran 30 (4.5 Muflon: Prilagojeni cilj in Ukrepi in usmeritve)

Glede na zastavljen cilj zmanjšanje številčnosti, se naj skupni delež odvzema (ovce) poveča iz trenutnih 52 % na 55 % (max), vzporedno pa se zmanjša delež odvzema iz trenutnega (ovni) 48 % na 45 % (min).

V zadnjem odstavku Krmljenje muflonov izven... popraviti citiranje Uradnih listov Zakona o divjadi in lovstva in sicer: ZDLov.

Stran 33 (4.6 Divji prašič: Ukrepi in usmeritve)

1. Popraviti letnico Preglednica 4.9.: Načrt odvzema divjih prašičev v osrednjem območju 2021 in 2022 v 2023 in 2024

2. Za odstavkom V skladu z 12. členom ZNUAPK...se doda odstavek:

V skladu z istim členom MKGP vsako leto upravljavcem lovišč in LPN izplačuje stimulacijo za izvajanje intenzivnega odstrela divjih prašičev v preteklem letu (za vsakega odstreljenega divjega prašiča, ki presega izračunano osnovo, ki je za vsako lovišče objavljena na osrednjem spletnem mestu državne uprave) ob upoštevanju biovarnostnih ukrepov v skladu z načrtom ravnanja.«

Stran 54 (4.19 Evrazijski šakal: Ukrepi in usmeritve)

V petem odstavku popraviti V času veljavnosti tega dvoletnega načrta je izplačevanje odškodnin za škodo, ki jo povzroči šakal v skladu z Zakonom o spremembi in dopolnitvah Zakona o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št: 65/2020 in 97/20 – popr.) še vedno v pristojnosti *Republike Slovenije* in sicer *od uveljavitve tega zakona do 30. aprila 2025*. Škodo bo ocenjeval ZGS.

Hvala in lep pozdrav,

Pripravila:
Maruša Novšak
višja svetovalka II

Tomaž Hrovat
v. d. generalnega direktorja

Vročiti:

- ZGS, OE Maribor, Tyrševa 15, 2000 Ljubljana, oemaribor@zgs.si – po e-pošti

V vednost:

- ZGS, Večna pot 2, 1000 Ljubljana, zgs.tajnistvo@zgs.si, miha.marence@zgs.si, matija.stergar@zgs.si – po e-pošti

Izidor Cojzer

Od: samo.jencic@zrsvn.si
Poslano: četrtek, 30. marec 2023 09:10
Za: 'Izidor Cojzer'
Kp: 'Denis Žitnik'; 'Sebastjan Štruc'
Zadeva: dvoletni lovskogospodarski načrti

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OE MARIBOR

PREJETO 30. 03. 2023

Referent	Šifra zadeve	Pril.	Vred.
I.	3410-11/2023-4		

Spoštovani,

V okviru javnih razgrnitev dvoletnih lovskogospodarskih načrtov za **PTUJSKO – ORMOŠKO LUO** in **SLOVENSKO GORIŠKO LUO** dajemo naslednjo pripombo:

1. V obeh LUO je več površin, ki so zavarovane z občinskimi odloki o zavarovanju naravnih znamenitosti. Na nekaterih od njih je lov z varstvenim režimom prepovedan – prepoved velja že od leta 1992. Prav bi bilo, da so ta območja in omejitve tudi dosledno navedena v lovskogospodarskih načrtih. Gre za naslednje površine:

PTUJSKO - ORMOŠKO LUO – zavarovane površine, kjer varstveni režim prepoveduje lov

IME	STATUS	VARSTVENI REŽIM*
Dravinja, ostanki stare struge	NS	št. 4 za hidrološko naravno dediščino št. 5 za botanično naravno dediščino Prepovedano je loviti, nabirati, preganjati in uničevati živali.
Ormoško jezero	NR	št. 6 za zoološko naravno dediščino Prepovedano je loviti, nabirati, preganjati in uničevati živali
Naravni rezervat Ormoške lagune	NR	Varstveni režim za naravni rezervat Ormoške lagune Prepovedano je izvajati Ribolov in lov.

SLOVENSKO GORIŠKO LUO – zavarovane površine, kjer varstveni režim prepoveduje lov

IME	STATUS	VARSTVENI REŽIM*
Naravni rezervat Struga	NR	št. 4 za hidrološko naravno dediščino, št. 5 za botanično in št. 6 z. Prepovedano je loviti, nabirati, preganjati in uničevati živali.
Miklavž- izviri in ribniki- hidrološki, zoološki in botanični naravni spomenik	NS	št. 4 za hidrološko, št. 6 za zoološko in št. 5 za botanično naravno dediščino Prepovedano je loviti, nabirati, preganjati in uničevati živali.
Ostanki stare struge Pesnice pri Pernici	NS	št. 4 za hidrološko in št. 6 za zoološko naravno dediščino Prepovedano je loviti, nabirati, preganjati in uničevati živali.
Perniško jezero	NS	št. 6 za zoološko naravno dediščino, vzdrževalna dela na akumulaciji v skladu z naravovarstvenimi usmeritvami. Prepovedano je loviti, nabirati, preganjati in uničevati živali.
Podova- ribniki v Grajevniku- zoološki naravni spomenik	NS	št. 6 za zoološko naravno dediščino Prepovedano je loviti, nabirati, preganjati in uničevati živali.
Požeg- vodna akumulacija	NS	Varstveni režim je v prilogi Prepovedano je loviti, preganjati in uničevati prostoživeče ptice
Rače- Turnovi ribniki- botanični in zoološki naravni spomenik	NS	št. 6 za zoološko in št. 4 za hidrološko naravno dediščino Prepovedano je loviti, nabirati, preganjati in uničevati živali.
Rački ribniki- ornitološki naravni spomenik	NS	št. 6 za zoološko naravno dediščino. Prepovedano je loviti, nabirati, preganjati in uničevati živali. Možno je nekoliko prilagojeno gospodarjenje z gozdom: - v gozdu je potrebno ohranjati posamezna stara in suha drevesa - vsa dela v gozdu je potrebno opraviti izven gnezdične sezone,
Meljski hrib	NR	št. 3 za geološko, št. 6 za zoološko in št. 5 za botanično naravno dediščino Prepovedano je loviti, nabirati, preganjati in uničevati živali.

Hotinja vas - ribnik	NS	št. 6 za zoološko naravno dediščino Prepovedano je loviti, nabirati, preganjati in uničevati živali.
Dravinja, ostanki stare struge	NS	št. 4 za hidrološko naravno dediščino št. 5 za botanično naravno dediščino Prepovedano je loviti, nabirati, preganjati in uničevati živali.
Glinokopna jezera pri Pragerskem; ribniki	NS	št. 6 za zoološko in št. 5 za botanično naravno dediščino Prepovedano je loviti, nabirati, preganjati in uničevati živali.
Požeg – zadrževalnik visokih voda	NS	Za Požeg, zadrževalnik visokih voda Prepovedano je loviti, preganjati in uničevati prostoživeče ptice

*Navedeni so varstveni režimi po zvrsteh dediščine in konkretne alineeje, kjer je omenjen lov.

Lep pozdrav,

Samo Jenčič

Samo Jenčič
Zavod RS za varstvo narave, OE Maribor
Pobreška c. 20, 2000 Maribor, Slovenija
 tel.: +386 2 333 13 73
 e-mail: samo.jencic@zrsvn.si

To elektronsko sporočilo in vse morebitne priloge so zaupne narave in namenjene izključno naslovniku. Če ste sporočilo prejeli pomotoma, Vas prosimo, da obvestite pošiljatelja, sporočilo pa takoj uničite. Kakršnokoli razkritje, distribucija ali kopiranje vsebine sporočila je izrecno prepovedano.

This e-mail and any attachments may contain confidential and/or privileged information and is intended solely for the addressee. If you are not the intended recipient (or have received this e-mail in error) please notify the sender immediately and destroy this e-mail. Any unauthorized copying, disclosure or distribution of the material in this e-mail is strictly forbidden.

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Maribor

Šifra: 013-4/2023

Datum: 17.4.2023

ZAPISNIK

1. seje Sveta ZGS Območne enote Maribor za 8. mandatno obdobje z dne 12.4.2023 s pričetkom ob 10.30 uri.

Prisotni člani sveta: Milan Unuk, Marko Furman, Aleš Pregl, Sebastjan Štruc, Bojan Cerjak, Marjan Hren, Dragica Harič Šahntler.

Odsotni člani sveta: Peter Kovačec, Jelka Zidarič Trstenjak.

Ostali prisotni: mag. Igor Kopše, dr. Mateja Cojzer, Nenad Zagorac, Izidor Cojzer, Aleš Bardun.

Sejo Sveta ZGS OE Maribor je otvoril g. Kopše, ki je pozdravil vse navzoče in obrazložil predlagani dnevni red.

G. Kopše je nato ugotovil, da je na seji prisotnih 7 od 9 članov Sveta ZGS OE Maribor in da je Svet sklepčen.

G. Kopše pojasni, da sejo Sveta do izvolitve novega predsednika mora voditi on, od izvolitve naprej pa predsednik Sveta.

Predlagal je naslednji **dnevni red**:

1. Verifikacija mandatov članov Sveta ZGS OE Maribor
2. Izvolitev predsednika in namestnika Sveta OE Maribor
3. Izvolitev predstavnika območne enote Maribor v Svet Zavoda za gozdove Slovenije
4. Program dela in finančni načrt ZGS OE Maribor za leto 2023
5. Določitev predlogov dvoletnih lovsko upravljavskih načrtov za:
 - XV. Ptujsko-Ormoško lovsko upravljavsko območje za leti 2023 in 2024
 - X. Slovensko goriško lovsko upravljavsko območje za leti 2023 in 2024
6. Predlog spremembe sestave Strokovnega sveta OE Maribor
7. Razno

Dnevni red je potrjen soglasno (7 glasov ZA).

AD 1. Verifikacija mandatov članov Sveta ZGS OE Maribor

G Kopše poda sestavo sveta in njihovo izvolitev. Ugotovi, da je vseh 9 članov Sveta OE Maribor imenovanih na ustrezen način.

Po razpravi so člani Sveta OE Maribor sprejeli naslednji

Sklep št. 1:

Verificirajo se vsi predlagani mandati članov Sveta ZGS OE Maribor za 8.programsko obdobje.

Sklep je bil sprejet soglasno. (7 glasov ZA)

AD 2. Izvolitev predsednika in namestnika Sveta OE Maribor

G .Kopše pojasni funkcijo predsednika Sveta in njegove pristojnosti. Po razpravi so člani Sveta OE Maribor predlagali za predsednika Sveta OE Maribor g. Hren Marjana, ki je kandidaturo sprejel. Predlog je šel na glasovanje.

Sklep št. 2:

Za predsednika Sveta OE Maribor za 8.mandatno obdobje se izvoli g. Hren Marjana.

Sklep je bil sprejet soglasno. (7 glasov ZA).

G. Hren prevzame vodenje seje in odpre razpravo za podajo predlogov za kandidata za namestnika Sveta OE Maribor. Po razpravi so člani Sveta OE Maribor sprejeli naslednji

Sklep št. 3:

Za namestnika predsednika Sveta OE Maribor za 8. mandatno obdobje se izvoli g. Marka Furmana.

Sklep je bil sprejet soglasno. (7 glasov ZA).

AD 3. Izvolitev predstavnika območne enote Maribor v Svet Zavoda za gozdove Slovenije

G. Kopše obrazloži način izvolitve predstavnika območne enote Maribor v centralni Svet Zavoda za gozdove Slovenije.

Po razpravi so člani Sveta OE Maribor sprejeli naslednji

Sklep št. 3:

Za predstavnika območne enote Maribor v Svet Zavoda za gozdove Slovenije za 8.mandatno obdobje se izvoli g. Milana Unuka.

Sklep je bil sprejet. (6 glasov ZA, g. Marjan Hren se je izločil iz glasovanja)

AD 4. Program dela in finančni načrt ZGS OE Maribor za leto 2023

G. Kopše predstavi naloge in program dela in finančni načrt ZGS OE Maribor za leto 2023.

Izpostavi poleg rednega dela še druge glavne naloge v letošnjem letu (projekt e-gozdarstva, izobraževanjem lastnikov gozdov usposabljanje in redna praksa dijakov in študentov, usposabljanje zaposlenih, opremljenostjo le teh, kadrovskim načrtom in s tem povezanimi problemi). V okviru finančnega načrta predstavi način financiranja Zavoda (večinoma iz proračuna in le majhen delež iz tržne dejavnosti). Predstavi tudi stroške pri delovanju Zavoda (plače, materialni stroški – na povečanje le teh vplivata inflacija in podražitev energentov) in glavne investicije v letošnjem letu.

Ga. Cojzer predstavi delovanje odseka za načrtovanje gozdov (izdelovanje gozdnogospodarskih načrtov, izdajanje soglasij za posege v gozdni, vzdrževanje gozdnega roba, sodelovanje v projektih npr. Drava, Pohorka., sodelovanje z občinami, naravovarstveni nadzor).

G. Zagorac predstavi delovanje odseka za ukrepe v gozdovih (načrtovanje gojitvenih in varstvenih del – vezanih na sofinanciranje iz proračuna - PRP-ja – NATURE, izdelovanje gozdnogojitvenih načrtov, izobraževanje zaposlenih in lastnikov gozdov, priprava preliminariev sečnje in gozdogojitvenih in varstvenih del za SiDG,, sanacija ujm, spremljanje pojavljanja škodljivcev in bolezni v gozdovih).

G. Kopše predstavi delovanje službe za tehnologijo, ekonomiko in ukrepe v gozdovih (sistem načrtovanja in gradnje gozdih prometnic, izdelovanje elaboratov vlak in gozdnih cest, vzdrževanje gozdnih cest, določanje režima prometa na gozdnih cestah).

G. Izidor Cojzer predstavi delovanje službe za lovsko načrtovanje (izdelava lovsko upravljaljskih načrtov, dolgoročni načrti za upravljanje z divjadjo, ocenjevanje škod po divjadi, izobraževanje lastnikov, monitoring divjadi, upravljanje LPN Pohorje)

G. Unuk poda predlog za ovrednotenje škod po divjadi na kmetijskih kulturah po trenutni dnevni tržni ceni in da bo sam to stališče kot predstavnik območne enote Maribor v Svetu Zavoda za gozdove Slovenije. Ostali člani sveta so se z le tem strinjali.

G. Hren predlaga da se formalizira ta vsebina za Ljubljano. Izpostavi porabo sredstev za vzdrževanje gozdnih cest. Predlaga izobraževanje lastnikov gozdov prilagojeno s klimatskimi spremembami v letu 2024. Ob nadomestitvi gozdarskega nadzora z naravovarstvenim nadzorom predlaga da poleg za to usposobljenih uslužbencev ZGS sodelujejo lastniki gozdov. Predlaga, da se vsi predlogi članov Sveta, ki niso izvedljivi letos prenesejo v plan dela v letu 2024.

G. Pregl pojasni, da lahko občine sredstva za vzdrževanje gozdnih cest, ki so pobrana iz pristojbin in niso porabljena v tekočem letu le ta porabijo v naslednjem letu.

G.Štruc pojasni da se naravovarstveni nadzor opravlja le v okviru projekta Pohorka.

Ga Harič Šahtler izpostavi katastrofalno škodo po divjadi v gozdovih na območju Smolnika. Predlaga realno ovrednotenje teh škod, ureditev vzorčnih ploskev, da se ugotovi dejansko stanje na terenu. Zasedovati moramo zlasti jelko, ki je najbolj na udaru glede objedenosti in nezmožnosti pomlajevanja. Opozori, da škode po divjadi v gozdu niso plačane. V okviru e-gozdarstva poda predlog za prijavo škode po divjadi preko aplikacije. Predlaga tudi uvedbo izobraževanja za lastnike gozdov preko spleta, objavo člankov v Kmečkem glasu. Na koncu predlaga, da se z osnovnimi pripombami svetnikov da ta točka dnevnega reda na glasovanje.

Po razpravi so člani Sveta OE Maribor sprejeli naslednji

Sklep št. 4:

Svet ZGS OE Maribor sprejme Predlog programa dela in finančnega načrta OE Maribor za leto 2023

Sklep je bil sprejet s 6 glasovi ZA. G. Milan Unuk se je opravičil in pred glasovanjem zapustil sejo

AD 5 Določitev predlogov dvoletnih lovsko upravljaljskih načrtov za:

- XV. Ptujsko-Ormoško lovsko upravljaljsko območje za leti 2023 in 2024
- X. Slovensko goriško lovsko upravljaljsko območje za leti 2023 in 2024

G. Izidor Cojzer predstavi najprej Slovensko goriško lovsko upravljaljsko območje (območje ki ga zajema, preteklo gospodarjenje, realizacijo plana po posamezni lovni divjadi, škode ki jih povzroča divjad na kmetijskih površinah (srnjad), izpostavi povečano prisotnost šakala.)

V nadaljevanju predstavi še XV. Ptujsko – Ormoško lovsko upravljaljsko območje (območje ki ga zajema, preteklo gospodarjenje, realizacijo plana po posamezni lovni divjadi, škode ki jih povzroča divjad na kmetijskih površinah (srnjad) , izpostavi škode, ki ji povzroča divji prašič in težave pri upravljanju z muflonom na Boču).

V nadaljevanju podrobno predstavi način in metodologijo za pripravo obeh lovsko upravljaljskih načrtov. Izpostavi predlagan odstrel šakala v Slovensko goriškem lovsko upravljaljskem območju in predlagan povečan odstrel muflona v Ptujsko – Ormoškem lovsko upravljaljskem območju (območje Boča).

G. Hren poudari potrebo po resnem pristopu pri gospodarjenju s šakalom (odstrel).

G. Furman izrazi svoje strinjanje z predlaganim povečanim odstrelom muflona na območju Boča.

Po razpravi so člani Sveta OE Maribor sprejeli naslednji

Sklep št. 5:

Svet ZGS OE Maribor določa predloge dvoletnih lovsko upravljavskih načrtov za:

- 1. SLOVENSKO GORIŠKO LUO za leto 2023, 2024**
- 2. PTUJSKO-ORMOŠKO LUO za leto 2023, 2024**

Sklep je bil sprejet soglasno s 6 glasovi ZA.

Po tej točki se ga. Dragica Harič Šahtler opraviči in zapusti sejo.

AD 6. Predlog spremembe sestave Strokovnega sveta OE Maribor

G. Kopše predstavi predlog sestave Strokovnega sveta OE Maribor v naslednji sestavi:

- Izidor Cojzer – predsednik
- Dr. Mateja Cojzer – namestnica
- Gabrijel Cojzer – član
- Nenad Zagorac – član
- Matjaž Zupanič - član

Po razpravi so člani Sveta OE Maribor sprejeli naslednji

Sklep št. 6:

Potrdi se Imenovanje strokovnega sveta za dobo štirih let v sestavi::

- **Izidor Cojzer – predsednik**
- **dr. Mateja Cojzer – namestnica**
- **Gabrijel Cojzer – član**
- **Nenad Zagorac – član**
- **Matjaž Zupanič - član**

Sklep je bil sprejet soglasno s 5 glasovi ZA.

AD 6. Razno

G. Hren predlaga kontakte med člani sveta preko e-mailov in telefonskih števil.

G. Unuk predlaga, da dobi lastnik gozda možnost manjšega poseka dreves v svojem gozdu, tudi brez uradnega odkazila. (predlog prenesen iz točke AD.4 v točko razno)

G. Hren poda mnenje na predlog g. Unuka, da se takšni manjši poseki lastnikov že dogajajo, zlasti na gozdnih robovih. S pomočjo novih orodij e-gozdarstva tudi evidentiranje takšnih manjših posegov ne sme biti problem.

G. Kopše poda predlog o razmisleku v zvezi z posameznimi predlogi članov Sveta in sicer v smislu ali jih ZGS formalno pravno sploh lahko izvede in ali jih je morda potrebno nasloviti na druge organizacije.

Predsednika Sveta OE Maribor g. Hren se je vsem zahvalil za sodelovanje in zaključil sejo ob 14.10 uri.

Zapisal:

Aleš Bardun

Marjan Hren
predsednik Sveta OE Maribor